

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/20-10/21
URBROJ: 613-19-21-216
Split, 22.listopada 2021.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

**Upravljanje komunalnom
infrastrukturuom u
jedinicama lokalne
samouprave na području
Splitsko-dalmatinske
županije**

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	6
Podaci o komunalnoj infrastrukturi	14
Grad Hvar	21
Grad Imotski	33
Grad Kaštela	45
Grad Komiža	58
Grad Makarska	69
Grad Omiš	81
Grad Sinj	93
Grad Solin	105
Grad Split	117
Grad Stari Grad	131
Grad Supetar	144
Grad Trij	156
Grad Trogir	167
Grad Vis	179
Grad Vrgorac	191
Grad Vrlika	205
Općina Baška Voda	217
Općina Bol	228
Općina Brela	240
Općina Cista Provo	252
Općina Dicmo	263
Općina Dugi Rat	273
Općina Dugopolje	286
Općina Gradac	298
Općina Hrvace	309
Općina Jelsa	320
Općina Klis	332
Općina Lećevica	344
Općina Lokvičići	355
Općina Lovreć	366
Općina Marina	377
Općina Milna	388
Općina Muć	400
Općina Nerežišća	411
Općina Okrug	422
Općina Otok	433
Općina Podbablje	445
Općina Podgora	455
Općina Podstrana	467
Općina Postira	479

Općina Prgomet	491
Općina Primorski Dolac	502
Općina Proložac	512
Općina Pučišća	523
Općina Runovići	533
Općina Seget	544
Općina Selca	556
Općina Sućuraj	567
Općina Sutivan	578
Općina Šestanovac	590
Općina Šolta	601
Općina Tučepi	612
Općina Zadvarje	624
Općina Zagvozd	635
Općina Zmijavci	646
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE	657
Prilog 1	661
Prilog 2	663
Prilog 3	665
Prilog 4	667
Prilog 5	670

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA
KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE
SAMOUPRAVE NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 8. srpnja 2020. do 22. listopada 2021.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije je upravljanje komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Prema odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), jedinice lokalne samouprave u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i to osobito poslove koji se, između ostalog, odnose i na komunalno gospodarstvo. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20), komunalno gospodarstvo je cjelovit sustav obavljanja komunalnih djelatnosti, građenja i održavanja komunalne infrastrukture te održavanja komunalnog reda na području jedinica lokalne samouprave, a temelji se na načelima zaštite javnog interesa, solidarnosti, javne službe, neprofitnosti, univerzalnosti i jednakosti pristupa, kontinuiteta i kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti, ekonomičnosti i učinkovitosti, zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara, sigurnosti, javnosti, prihvatljivosti cijene komunalnih usluga, zaštite ugroženih kategorija građana i drugim načelima.

Revizijom je obuhvaćena provedba aktivnosti iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s vođenjem evidencija o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te obavljanjem nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom u 2019. i 2020.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, utvrđeni su sljedeći ciljevi:

- provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu
- provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom
- provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
- ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije proučena je pravna regulativa kojom je uređeno komunalno gospodarstvo i stručne publikacije o komunalnom gospodarstvu te su analizirani podaci iz izvješća o prije obavljenim revizijama jedinica lokalne samouprave, podaci iz financijskih izvještaja jedinica lokalne samouprave i drugi dostupni podaci.

U postupku revizije:

- obavljen je uvid u unutarnje akte i dokumentaciju jedinica lokalne samouprave
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata
- analizirani su podaci prikupljeni putem upitnika
- pribavljena su obrazloženja od odgovornih osoba o aktivnostima u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te unutarnjih akata, kao i poduzetih aktivnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom učinkovito?

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Imaju li jedinice lokalne samouprave cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom?
- Upravlja li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima?
- Jesu li jedinice lokalne samouprave uspostavile učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te jesu li osigurale učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
1	2	
1.	Evidentiranje komunalne infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi ○ odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi dostavljaju se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige ○ jedinica lokalne samouprave pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavlja nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru ○ jedinica lokalne samouprave ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke i akte ○ građevine komunalne infrastrukture evidentirane su u poslovnim knjigama jedinice lokalne samouprave i iskazane su im vrijednosti

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> ○ građevine komunalne infrastrukture obuhvaćene su godišnjim popisom imovine i obveza na kraju 2019. te su im knjigovodstvena stanja usklađena sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom ○ podaci o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i evidenciji komunalne infrastrukture su usklađeni
2.	Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su pobliže određeni poslovi koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na području jedinice lokalne samouprave te se smatraju komunalnim djelatnostima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima donijelo je propisane odluke s propisanim elementima ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti donijelo je odluku o osnivanju koja sadrži propisane odredbe ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020., u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, koji sadrže propisane elemente ○ doneseni programi objavljeni su u službenom glasilu ○ gradonačelnici odnosno općinski načelnici podnijeli su predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture odnosno programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ○ podnesena izvješća objavljena su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom doprinosu ○ odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnoj naknadi ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom je određena vrijednost boda komunalne naknade ○ odluka o komunalnoj naknadi i odluka o vrijednosti boda komunalne naknade objavljene su u službenom glasilu ○ predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom redu
3.	Upravljanje komunalnom infrastrukturom	<ul style="list-style-type: none"> ○ komunalne djelatnosti obavljaju se na način utvrđen donesenim odlukama ○ opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave osigurala je objavu općih uvjeta isporuke komunalnih usluga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama ○ cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga ○ jedinica lokalne samouprave organizirala je zajedničko obavljanje komunalnih djelatnosti s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova upravljanja komunalnom infrastrukturom ○ je li u slučaju zajedničkog obavljanja komunalnih djelatnosti predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave o tome donijelo odluku te jesu li međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene ugovorom

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
	1	2
		<ul style="list-style-type: none"> o jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti na svom području te je djelatnosti povjerila drugoj jedinici lokalne samouprave o u slučaju povjeravanja komunalnih djelatnosti drugoj jedinici lokalne samouprave, međusobna prava i obveze jedinica lokalne samouprave uređene su ugovorom o jedinica lokalne samouprave ustrojila je zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara s drugim jedinicama lokalne samouprave radi smanjenja troškova održavanja komunalnog reda na svom području o u slučaju ustrojavanja zajedničkog obavljanja poslova komunalnih redara zaključen je ugovor
4.	Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> o jedinica lokalne samouprave propisala je ovlasti i odgovornosti svojih zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom o jedinica lokalne samouprave analizira i vrednuje učinke upravljanja komunalnom infrastrukturom kako bi se osiguralo učinkovito zadovoljavanje javnih potreba građana u području komunalnog gospodarstva te poduzima mjere u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva o unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim**, ako jedinice lokalne samouprave imaju cjelovite podatke o komunalnoj infrastrukturi, ako su normativno uredile upravljanje komunalnom infrastrukturom, ako komunalnom infrastrukturom upravljaju pažnjom dobrog gospodara te ako je uspostavljen učinkovit sustav nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti u vezi s evidentiranjem i vođenjem podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i ostvarivanjem učinkovitosti u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Upravljanje komunalnom infrastrukturom ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na evidentiranje i vođenje podataka o komunalnoj infrastrukturi, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, upravljanje komunalnom infrastrukturom te funkcioniranje sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i nije ostvarena učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

UPRAVLJANJE KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost, a odnosi se na **nerazvrstane ceste** (ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste), **javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila** (trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, uređene plaže, biciklističke i pješačke staze, pothodnici, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i tuneli, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste), **javna parkirališta** (uređene javne površine koje se koriste za parkiranje motornih vozila i/ili drugih cestovnih vozila s pripadajućom opremom na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **javne garaže** (podzemne i nadzemne građevine koje se koriste za parkiranje motornih vozila s pripadajućom opremom, čiji je investitor odnosno vlasnik jedinica lokalne samouprave ili osoba koja obavlja komunalnu djelatnost pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama), **javne zelene površine** (parkovi, drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice i slično), **građevine i uređaje javne namjene** (nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodokoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja), **javnu rasvjetu** (građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave), **grobља i krematorije na grobljima** (ograđena zemljišta na kojima se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih, pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja) te na **građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza** (tramvajske pruge, građevine za smještaj i održavanje vozila kojima se obavlja djelatnost javnog prijevoza, građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu te izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste). Osim navedenih građevina, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i **druge građevine komunalne infrastrukture**, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Komunalna infrastruktura može biti u pravnom prometu isključivo između jedinica lokalne samouprave i pravnih osoba koje obavljaju komunalne djelatnosti te druge osobe na toj infrastrukturi ne mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Komunalna infrastruktura ne može biti predmet ovrhe ni stečaja. Evidentira se u katastru i upisuje u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, osim ako je izgrađena na pomorskom dobru i/ili na zemljištu u vlasništvu Republike Hrvatske. Jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom pribavlja geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ga dostavlja nadležnom tijelu za katastar zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi radi njezina evidentiranja u katastru. Potvrda jedinice lokalne samouprave mora sadržavati katastarske i zemljišnoknjižne oznake zemljišta na kojem se komunalna infrastruktura nalazi i tvrdnju da se radi o komunalnoj infrastrukturi.

Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju tog statusa, ako je trajno prestala potreba za njezinim korištenjem, donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Navedene odluke, uz ostalo, moraju sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom sudu, kojem se odluka dostavlja, radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno brisanja tog statusa.

Jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se nalazi, o vlasniku i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture te aktima s tim u vezi. Spomenuti akti, uključujući projekte odnosno snimke izvedenog stanja, pohranjuju se u evidenciji komunalne infrastrukture. Podaci o komunalnoj infrastrukturu, kao i o drugoj imovini, evidentiraju se i u knjigovodstvu jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i uslužne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Propisano je osam komunalnih djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pet uslužnih komunalnih djelatnosti.

Komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su **održavanje nerazvrstanih cesta** (skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje)), **održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima** (održavanje i popravci navedenih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost), **održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda** (upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda), **održavanje javnih zelenih površina** (košnja, obrezivanje i skupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina), **održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene** (održavanje, popravci i čišćenje navedenih građevina, uređaja i predmeta), **održavanje groblja i krematorija unutar groblja** (održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja), **održavanje čistoće javnih površina** (čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada s javnih površina) i **održavanje javne rasvjete** (upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene).

U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje komunalne infrastrukture.

Uslužne komunalne djelatnosti kojima se korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad su **usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama** (upravljanje uređenim javnim površinama za parkiranje i garažama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, njihovo održavanje, naplata i kontrola naplate parkiranja i drugi poslovi s tim u vezi te obavljanje nadzora i premještanje parkiranih vozila na površinama javne namjene), **usluge javnih tržnica na malo** (upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima), **usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja** (ispraćaj, kremiranje i ukop unutar groblja u skladu s posebnim propisima), **komunalni linijski prijevoz putnika** (javni cestovni prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave na svojem području) i **obavljanje dimnjačarskih poslova** (čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uređaja za loženje u građevinama). U sklopu obavljanja navedenih djelatnosti može se osigurati i građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture potrebne za njihovo obavljanje. Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Također, može odlukom pobliže odrediti poslove koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti.

Obavljanje komunalne djelatnosti organizira se i obavlja na području jedinice lokalne samouprave, pri čemu više jedinica na području iste ili različitih županija može obavljanje komunalne djelatnosti organizirati zajednički, o čemu odluku donose njihova predstavnička tijela, a međusobna prava i obveze u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti uređuju se pisanim ugovorom. Jedinica lokalne samouprave koja ne može samostalno niti zajednički osigurati obavljanje komunalne djelatnosti može odlukom predstavničkog tijela obavljanje te djelatnosti povjeriti drugoj jedinici lokalne samouprave na području iste ili druge županije, ako na to pristane njezino predstavničko tijelo, pri čemu se međusobna prava i obveze također uređuju pisanim ugovorom. Komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno i koji imaju status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave, koja u tom slučaju ima status javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom jer vlastiti pogon nema svojstvo pravne osobe, te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. U prilogu 1 daju se podaci o broju komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja.

Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti. Navedena odluka sadrži tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti, komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava, rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i obveze društva prema osnivaču. Obavljanje komunalnih djelatnosti može se povjeriti trgovačkom društvu u kojem jedinica lokalne samouprave, odnosno više jedinica lokalne samouprave u slučaju zajedničkog obavljanja komunalne djelatnosti, ima sve dionice odnosno udjele.

Javna ustanova obavlja isključivo komunalnu djelatnost zbog čijeg je obavljanja osnovana i ne može istodobno obavljati drugu tržišnu gospodarsku djelatnost, a osnivačka prava u vezi s ustanovom u ime jedinice lokalne samouprave ostvaruje gradonačelnik odnosno općinski načelnik u skladu s posebnim zakonom, odnosno jedan ili više gradonačelnika odnosno općinskih načelnika u skladu s posebnim zakonom i ugovorom o međusobnim pravima i obvezama u slučaju zajedničkog osnivanja javne ustanove.

Jedinica lokalne samouprave osniva vlastiti pogon odlukom predstavničkog tijela koja sadrži odredbe o komunalnim djelatnostima koje obavlja vlastiti pogon, o području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti, o unutarnjem ustrojstvu, organiziranju poslovanja i poslovođstvu vlastitog pogona, o sredstvima potrebnim za početak rada vlastitog pogona te načinu njihova pribavljanja, o aktima poslovanja vlastitog pogona, o iskazivanju učinka poslovanja, o ograničenjima glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge vrste imovine jedinice lokalne samouprave na kojoj se odvija poslovanje vlastitog pogona, o načinu nadzora poslovanja vlastitog pogona od strane jedinice lokalne samouprave, o imenovanju i razrješenju upravitelja vlastitog pogona te o ukidanju vlastitog pogona.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije te je ujedno i davatelj koncesije. Koncesijom se može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama, pružanja usluga javnih tržnica na malo, komunalnog linijskog prijevoza putnika, obavljanja dimnjačarskih poslova i održavanja javne rasvjete.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a radi se o djelatnostima koje se financiraju isključivo iz proračuna jedinice lokalne samouprave. Ugovor u ime jedinice lokalne samouprave zaključuje gradonačelnik ili općinski načelnik, a sadrži komunalne djelatnosti za koje se ugovor zaključuje, vrijeme na koje se ugovor zaključuje, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora. Postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te zaključivanje, provedba i izmjene ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene komunalne usluge, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz prihoda određenih posebnim zakonima te iz drugih prihoda. Isporučitelj komunalne usluge, koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost, donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge, kojima se utvrđuju uvjeti pružanja odnosno korištenja usluge, međusobna prava i obveze isporučitelja i korisnika usluge te način mjerenja, obračuna i plaćanja isporučene usluge, uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Isporučitelj je dužan pridržavati se općih uvjeta isporuke, a ugovor o isporuci komunalne usluge između isporučitelja i korisnika komunalne usluge zaključuje se u skladu s općim uvjetima isporuke komunalne usluge. Cijenu, način obračuna i plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj uzimajući u obzir izdatke potrebne za osiguranje dostupnosti komunalne usluge te za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture koja se koristi za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti. Isporučitelj komunalne usluge dužan je za cjenik komunalnih usluga i za svaku njegovu izmjenu ili dopunu pribaviti prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Prijedlog za davanje suglasnosti za cjenik komunalnih usluga sadrži vrstu komunalne usluge i način obračuna i plaćanja usluge, strukturu cijene komunalne usluge te datum od kojega se primjenjuje cijena, a prijedlog za davanje suglasnosti za izmjenu ili dopunu cjenika komunalnih usluga, uz navedene podatke, sadrži i predloženu novu cijenu komunalne usluge i njezinu strukturu, postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu te razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i izračunom. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik dužan je očitovati se na prijedlog za pribavljanje prethodne suglasnosti u roku od 60 dana, a ako to ne učini, smatra se da je suglasnost dana. Ako je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti organiziralo više jedinica lokalne samouprave i ako gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedne ili više jedinica lokalne samouprave uskrati prethodnu suglasnost na cjenik komunalnih usluga odnosno na njegovu izmjenu ili dopunu, cjenik odnosno njegove izmjene ili dopune primjenjuju se ako suglasnost dađe gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave koja ima većinski dio dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu odnosno većinska osnivačka prava u javnoj ustanovi. Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te ga objaviti na svojoj oglasnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama. Gradonačelnik odnosno općinski načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave i upravno tijelo županije, nadležno za poslove gospodarstva. U prilogu 2 daju se podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije u 2019. i 2020.

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena. Građenje komunalne infrastrukture obuhvaća rješavanje imovinskopravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture, uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta, pribavljanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture te građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina.

Komunalna infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture i programom održavanja komunalne infrastrukture koji se izrađuju u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, a donosi ih predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu istodobno s donošenjem proračuna te se objavljuju u službenom glasilu.

Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, čija je izrada propisana odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), i potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa te se njime određuju građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja, građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja, postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije, građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati te druga pitanja u vezi s građenjem komunalne infrastrukture. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja (dalje u tekstu: troškovi građenja) komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja, a iskazuju se odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja.

Troškovi građenja procjenjuju se na temelju troškova građenja usporedivih građevina komunalne infrastrukture u godini koja prethodi planskom razdoblju i zabilježenog indeksa povećanja ili smanjenja troškova građenja, a obuhvaćaju troškove zemljišta na kojem će se graditi, uklanjanja i izmještanja postojećih građevina i trajnih nasada, sanacije zemljišta, izrade projekata i druge dokumentacije, ishođenja akata za izvlaštenje, građenje i uporabu građevina komunalne infrastrukture, građenja i stručnog nadzora građenja komunalne infrastrukture te evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama. Programom održavanja komunalne infrastrukture određuju se opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja. Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), sastavni dio programa građenja komunalne infrastrukture je i program građenja građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, koji sadrži opis poslova s procjenom troškova građenja građevina za gospodarenje otpadom i iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Gradonačelnik odnosno općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. U prilogu 3 daju se podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, građenje i održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima iz komunalnog doprinosa, iz komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom te iz donacija, pri čemu je propisano da su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, s tim da se sredstva komunalne naknade mogu koristiti i za druge propisane namjene ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture, o čemu odluku donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave. Odredbama Zakona o šumama (Narodne novine 68/18, 115/18, 98/19, 32/20 i 145/20) propisano je da se sredstva šumskog doprinosa, koja se uplaćuju jedinicama lokalne samouprave područja na kojima se obavlja sječa šume, također koriste za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. U prilogu 4 daju se podaci o prihodima od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije u 2019.

Komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi samo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a plaća ga vlasnik zemljišta na kojem se gradi građevina ili se nalazi ozakonjena građevina odnosno investitor ako je na njega pisanim ugovorom prenesena obveza plaćanja komunalnog doprinosa. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone tako da je vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu, pri čemu vrijednost za prvu zonu ne može biti viša od 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj u iznosu od 1.382,86 kn, koje je objavio ministar nadležan za graditeljstvo kao Podatak o prosječnim troškovima građenja kubnog metra (m^3) građevine u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 98/18). Komunalni doprinos za zgrade obračunava se množenjem obujma zgrade izraženog u kubnim metrima (m^3) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni, a za otvorene bazene i druge otvorene građevine te spremnike za naftu i druge tekućine s pokrovom čija se visina mijenja množenjem tlocrtne površine građevine izražene u četvornim metrima (m^2) s jediničnom vrijednošću komunalnog doprinosa u pripadajućoj zoni. Način utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa propisan je Pravilnikom o načinu utvrđivanja obujma i površine građevina u svrhu obračuna komunalnog doprinosa (Narodne novine 15/19). Rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel u skladu s odlukom o komunalnom doprinosu te sadrži podatke o obvezniku komunalnog doprinosa, iznos sredstava komunalnog doprinosa koji je obveznik dužan platiti, obvezu, način i rokove plaćanja komunalnog doprinosa i prikaz načina obračuna komunalnog doprinosa za građevinu koja se gradi ili je izgrađena s iskazom obujma odnosno površine građevine i jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa.

Komunalna naknada je novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture i prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se, na temelju odluke predstavničkog tijela, koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Plaća je vlasnik odnosno korisnik stambenog, garažnog i poslovnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta, koji se nalaze na području na kojem se obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete i koje je opremljeno pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi koja se objavljuje u službenom glasilu i kojom se određuju područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone (K_z) za pojedine zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent namjene (K_n) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Područja zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada određuju se s obzirom na uređenost i opremljenost komunalnom infrastrukturom, pri čemu je prva zona područje koje je najbolje uređeno i opremljeno komunalnom infrastrukturom te ima najviši koeficijent zone, koji iznosi 1,00. Koeficijent namjene za stambeni i garažni prostor te stambeni i poslovni prostor koji koriste neprofitne udruge građana iznosi 1,00, za poslovni prostor koji služi za proizvodne djelatnosti ne može biti manji od 1,00 ni veći od 5,00, za poslovni prostor koji služi za djelatnosti koje nisu proizvodne ne može biti manji od 1,00 ni veći od 10,00, za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti može iznositi najviše 10,0 % koeficijenta namjene koji je određen za poslovni prostor, dok za neizgrađeno građevinsko zemljište iznosi 0,05.

Koeficijent namjene za poslovni prostor i građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti, kad se poslovna djelatnost ne obavlja više od šest mjeseci u kalendarskoj godini, umanjuje se za 50,0 %, ali ne može biti manji od koeficijenta namjene za stambeni prostor odnosno za neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za hotele, apartmanska naselja i kampove visina godišnje komunalne naknade ne može biti veća od 1,5 % njihova ukupnog godišnjeg prihoda iz prethodne godine. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi i odluku kojom određuje vrijednost boda komunalne naknade (B) u kunama po četvornome metru (m^2) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni. Komunalna naknada obračunava se po četvornome metru (m^2) površine nekretnine množenjem koeficijenta zone (Kz), koeficijenta namjene (Kn) i vrijednosti boda komunalne naknade (B), i to za stambeni, poslovni i garažni prostor po jedinici korisne površine koja se utvrđuje na način propisan Uredbom o uvjetima i mjerilima za utvrđivanje zaštićene najamnine (Narodne novine 40/97 i 117/05), a za građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište po jedinici stvarne površine. Rješenjem o komunalnoj naknadi, koje donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave u skladu s odlukama o komunalnoj naknadi i vrijednosti boda komunalne naknade, utvrđuje se iznos komunalne naknade po četvornome metru (m^2) nekretnine, obračunska površina nekretnine, godišnji i mjesečni iznos komunalne naknade, odnosno iznos obroka ako se naknada ne plaća mjesečno te rok za plaćanje. Godišnji iznos komunalne naknade utvrđuje se množenjem površine nekretnine i iznosa komunalne naknade po četvornome metru (m^2) površine. U prilogu 5 daju se podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije koncem 2020.

Šumski doprinos plaćaju pravne i fizičke osobe koje obavljaju prodaju proizvoda iskorištavanja šuma (drvni sortimenti), osim malih šumoposjednika, u odnosu na prodajnu cijenu proizvoda na panju. Šumski doprinos u visini od 10,0 % plaća se jedinicama lokalne samouprave sa statusom potpomognutih područja i jedinicama lokalne samouprave u brdsko-planinskim područjima, dok se šumski doprinos ostalim jedinicama lokalne samouprave plaća u visini od 5,0 %. Sredstva šumskoga doprinosa uplaćuju se na račun jedinice lokalne samouprave područja na kojem je obavljena sječa šume i koriste se isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama, za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, uključujući davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu.

Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara.

Podaci o komunalnoj infrastrukturi

Prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture, jedinice lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, utvrđene odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), evidentirale su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) na svom području 39 621 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 2 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 2

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
			Jedinice lokalne samouprave	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	10 378	1 497	2 359	4295	2 227
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1 066	372	465	218	11
3.	Javna parkirališta	365	114	107	103	41
4.	Javne garaže	1	1	0	0	0
5.	Javne zelene površine	873	467	226	160	20
6.	Građevine i uređaji javne namjene	883	401	244	136	102
7.	Javna rasvjeta	25 739	9 369	5 251	4 007	7 112
8.	Groblja i krematoriji na grobljima	241	55	30	126	30
9.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	65	10	37	0	18
10.	Druge građevine komunalne infrastrukture	10	3	2	5	0
	Ukupno	39 621	12 289	8 721	9 050	9 561

Od ukupno 39 621 evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, 12 289 ili 31,0 % u vlasništvu je jedinica lokalne samouprave, 8 721 ili 22,0 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 9 050 ili 22,8 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 9 561 ili 24,2 % građevina i uređaja podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Najznačajniji broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture odnosi se na javnu rasvjetu i nerazvrstane ceste. Građevine i uređaji javne rasvjete čine 65,0 %, nerazvrstane ceste 26,2 %, a sve ostale građevine i uređaji 8,8 % ukupnog broja evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 3 daju se podaci o broju evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture po jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencija komunalne infrastrukture jedinica lokalne samouprave u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 3

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture,
po jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske
županije i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Grad Hvar	376	13	3,4	14	3,7	13	3,4	336	89,5
2.	Grad Imotski	3 238	3	0,1	2 069	63,9	1 166	36,0	0	0,0
3.	Grad Kaštela	5 615	86	1,5	39	0,7	490	8,7	5 000	89,1
4.	Grad Komiza	456	43	9,4	15	3,3	25	5,5	373	81,8
5.	Grad Makarska	3 176	3 151	99,2	0	0,0	25	0,8	0	0,0
6.	Grad Omiš	418	21	5,0	1	0,2	396	94,8	0	0,0
7.	Grad Sinj	1 084	257	23,7	78	7,2	749	69,1	0	0,0
8.	Grad Solin	279	80	28,7	8	2,9	142	50,9	49	17,5
9.	Grad Split	597	0	0,0	0	0,0	0	0,0	597	100,0
10.	Grad Stari Grad	1 227	136	11,1	646	52,6	445	36,3	0	0,0
11.	Grad Supetar	3 602	670	18,6	1 910	53,0	1 022	28,4	0	0,0
12.	Grad Trilj	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
13.	Grad Trogir	302	225	74,5	48	15,9	28	9,3	1	0,3
14.	Grad Vis	507	55	10,9	206	40,6	246	48,5	0	0,0
15.	Grad Vrgorac	171	52	30,4	99	57,9	20	11,7	0	0,0
16.	Grad Vrljika	877	0	0,0	0	0,0	0	0,0	877	100,0
17.	Općina Baška Voda	1 461	1 376	94,2	51	3,5	34	2,3	0	0,0
18.	Općina Bol	447	16	3,6	373	83,4	58	13,0	0	0,0
19.	Općina Brela	864	4	0,5	13	1,5	847	98,0	0	0,0
20.	Općina Cista Provo	1 147	6	0,5	1	0,1	1 140	99,4	0	0,0
21.	Općina Dicmo	280	99	35,4	0	0,0	181	64,6	0	0,0
22.	Općina Dugi Rat	111	0	0,0	0	0,0	0	0,0	111	100,0
23.	Općina Dugopolje	2 215	2 194	99,0	19	0,9	2	0,1	0	0,0
24.	Općina Gradac	1 475	307	20,8	764	51,8	404	27,4	0	0,0
25.	Općina Hrvace	317	33	10,4	0	0,0	0	0,0	284	89,6
26.	Općina Jelsa	312	305	97,8	5	1,6	2	0,6	0	0,0

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom							
			Jedinica lokalne samouprave		Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro		Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)		Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture	
			Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
27.	Općina Klis	95	4	4,2	0	0,0	91	95,8	0	0,0
28.	Općina Lećevica	584	3	0,5	553	94,7	28	4,8	0	0,0
29.	Općina Lokvičići	184	0	0,0	0	0,0	0	0,0	184	100,0
30.	Općina Lovreč	622	0	0,0	619	99,5	3	0,5	0	0,0
31.	Općina Marina	479	281	58,7	36	7,5	162	33,8	0	0,0
32.	Općina Milna	76	3	3,9	72	94,7	1	1,4	0	0,0
33.	Općina Muć	156	21	13,5	4	2,6	131	83,9	0	0,0
34.	Općina Nerežišća	124	11	8,9	14	11,3	11	8,9	88	70,9
35.	Općina Okrug	65	38	58,4	20	30,8	7	10,8	0	0,0
36.	Općina Otok	101	0	0,0	0	0,0	101	100,00	0	0,0
37.	Općina Podbablje	200	0	0,0	0	0,0	0	0,0	200	100,0
38.	Općina Podgora	1 550	1 197	77,2	249	16,1	104	6,7	0	0,0
39.	Općina Podstrana	1 945	1 247	64,1	43	2,2	655	33,7	0	0,0
40.	Općina Postira	449	28	6,2	411	91,5	10	2,3	0	0,0
41.	Općina Prgomet	71	36	50,7	21	29,6	14	19,7	0	0,0
42.	Općina Primorski Dolac	19	0	0,0	0	0,0	0	0,0	19	100,0
43.	Općina Proložac	106	17	16,0	82	77,4	7	6,6	0	0,0
44.	Općina Pučišća	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
45.	Općina Runovići	64	8	12,5	0	0,0	56	87,5	0	0,0
46.	Općina Seget	117	0	0,0	0	0,0	117	100,0	0	0,0
47.	Općina Selca	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
48.	Općina Sućuraj	4	0	0,0	3	75,0	1	25,0	0	0,0
49.	Općina Sutivan	214	29	13,5	95	44,4	90	42,1	0	0,0
50.	Općina Šestanovac	115	0	0,0	0	0,0	0	0,0	115	100,0
51.	Općina Šolta	61	0	0,0	0	0,0	0	0,0	61	100,0
52.	Općina Tučepi	381	215	56,4	140	36,8	26	6,8	0	0,0
53.	Općina Zadvarje	19	19	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
54.	Općina Zagvozd	776	0	0,0	0	0,0	0	0,0	776	100,0
55.	Općina Zmijavci	490	0	0,0	0	0,0	0	0,0	490	100,0
	Ukupno	39 621	12 289	31,0	8 721	22,0	9 050	22,8	9 561	24,2

Grad Trij i općine Pučišća i Selca nisu ustrojili evidenciju komunalne infrastrukture, odnosno nisu započele s evidentiranjem građevina i uređaja komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Općine Podbablje i Primorski Dolac vode evidenciju nerazvrstanih cesta, u koju se ne unose podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom. Grad Split i Vrljka te općine Dugi Rat, Lokvičići, Šestanovac, Šolta, Zagvozd i Zmijavci, osim evidentiranja nerazvrstanih cesta, započeli su i s evidentiranjem druge komunalne infrastrukture, a u evidenciju se također ne unose podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom. Gradovi Kaštela i Komiža te općine Hrvace i Nerežišća započeli su s evidentiranjem svih vrsta komunalne infrastrukture na svom području, a podaci o vlasništvu uneseni su samo za manji dio komunalne infrastrukture. Tako Gradovi Kaštela i Komiža nisu unijeli podatke o vlasništvu za veći dio komunalne infrastrukture koji se odnosi na javnu rasvjetu, a općine Hrvace i Nerežišća na nerazvrstane ceste.

Druge jedinice lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije započele su s evidentiranjem svih vrsta komunalne infrastrukture na svom području te u evidenciju komunalne infrastrukture unose podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom.

Iz podataka o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom koji se unose u evidencije komunalne infrastrukture nije vidljivo, osim kod općina Baška Voda i Runovići, za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema navedenim odredbama, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Značajno veći broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture kod gradova Imotskoga, Kaštela, Makarske i Supetra te općina Dugopolje i Podstrana u odnosu na druge jedinice lokalne samouprave odnosi se na evidentiranje velikog broja građevina i uređaja javne rasvjete, odnosno trafostanica, ormara za upravljanje javnom rasvjetom, rasvjetnih stupova, rasvjetnih tijela, sustava rasvjete po naseljima, ulicama i slično. Grad Imotski evidentirao je 2 559, Grad Kaštela 2 650, Grad Makarska 2 695, Grad Supetar 1 801, Općina Dugopolje 2 083, a Općina Podstrana 1 781 građevinu i uređaj javne rasvjete na svom području.

U tablicama broj 4 i 5 daju se podaci o rashodima jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, prema podacima jedinica lokalne samouprave o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Sve jedinice lokalne samouprave donijele su programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., a gradonačelnici i općinski načelnici podnijeli su predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa, osim gradonačelnika gradova Imotski i Trilj te načelnika općina Baška Voda, Bol, Dugi Rat, Milna, Nerežišća, Otok, Podstrana, Pučišća, Runovići, Selca, Sućuraj, Šestanovac, Tučepi, Zadvarje i Zmijavci, te su za navedene gradove i općine korišteni podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 4

Rashodi jedinica lokalne samouprave Splitsko-dalmatinske županije, prema podacima o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Hvar	4.863.500,00	4.631.608,00	95,2
2.	Grad Imotski	7.192.480,00	5.619.162,00	78,1
3.	Grad Kaštela	25.900.500,00	22.178.395,00	85,6
4.	Grad Komiža	1.600.500,00	1.407.962,00	88,0
5.	Grad Makarska	21.913.196,00	13.716.712,00	62,6
6.	Grad Omiš	5.556.343,00	4.773.909,00	85,9
7.	Grad Sinj	3.336.000,00	957.278,00	28,7
8.	Grad Solin	14.284.000,00	13.516.809,00	94,6
9.	Grad Split	89.177.500,00	61.525.003,00	69,0
10.	Grad Stari Grad	7.072.000,00	2.504.913,00	35,4
11.	Grad Supetar	5.163.621,00	3.295.472,00	63,8

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
12.	Grad Trilj	35.694.000,00	14.534.208,00	40,7
13.	Grad Trogir	22.718.700,00	9.452.689,00	41,6
14.	Grad Vis	958.780,00	268.293,00	27,9
15.	Grad Vrgorac	16.526.000,00	4.090.961,00	24,7
16.	Grad Vrljika	1.874.500,00	1.585.334,00	84,6
17.	Općina Baška Voda	14.350.000,00	1.288.746,00	9,0
18.	Općina Bol	6.101.000,00	4.169.319,00	68,3
19.	Općina Brela	19.030.000,00	2.226.038,00	11,7
20.	Općina Cista Provo	1.140.691,00	1.022.472,00	89,6
21.	Općina Dicmo	3.240.000,00	1.298.620,00	40,1
22.	Općina Dugi Rat	8.310.000,00	6.116.474,00	73,6
23.	Općina Dugopolje	5.531.000,00	4.619.074,00	83,5
24.	Općina Gradac	6.186.675,00	4.635.841,00	74,9
25.	Općina Hrvace	3.145.000,00	2.212.637,00	70,4
26.	Općina Jelsa	4.640.000,00	3.901.185,00	84,1
27.	Općina Klis	3.580.000,00	3.289.714,00	91,9
28.	Općina Lećevica	4.024.000,00	3.427.158,00	85,2
29.	Općina Lokvičići	2.550.000,00	1.821.169,00	71,4
30.	Općina Lovreć	2.180.000,00	351.982,00	16,1
31.	Općina Marina	5.425.000,00	4.700.480,00	86,6
32.	Općina Milna	5.313.000,00	3.666.810,00	69,0
33.	Općina Muć	4.166.022,00	3.585.518,00	86,1
34.	Općina Nerežišća	1.300.000,00	171.880,00	13,2
35.	Općina Okrug	12.435.000,00	11.012.817,00	88,6
36.	Općina Otok	2.476.000,00	1.047.636,00	42,3
37.	Općina Podbablje	4.686.648,00	4.723.401,00	100,8
38.	Općina Podgora	5.452.000,00	5.153.588,00	94,5
39.	Općina Podstrana	13.240.000,00	2.198.648,00	16,6
40.	Općina Postira	1.612.000,00	1.681.831,00	104,3
41.	Općina Prgomet	3.770.000,00	542.803,00	14,4
42.	Općina Primorski Dolac	698.000,00	103.563,00	14,8
43.	Općina Proložac	2.930.000,00	3.536.900,00	120,7
44.	Općina Pučišća	2.486.000,00	2.359.289,00	94,9
45.	Općina Runovići	2.960.478,00	2.960.478,00	100,0
46.	Općina Seget	3.047.749,00	2.831.513,00	92,9
47.	Općina Selca	1.284.000,00	1.049.660,00	81,7
48.	Općina Sućuraj	5.570.000,00	2.206.767,00	39,6
49.	Općina Sutivan	19.220.500,00	3.859.568,00	20,1
50.	Općina Šestanovac	5.950.000,00	1.253.017,00	21,1
51.	Općina Šolta	4.720.000,00	3.922.657,00	83,1
52.	Općina Tučepi	13.422.464,00	11.228.585,00	83,7
53.	Općina Zadvarje	830.000,00	442.413,00	53,3
54.	Općina Zagvozd	6.514.639,00	2.790.949,00	42,8
55.	Općina Zmijavci	3.343.000,00	3.065.860,00	91,7
	Ukupno	480.692.486,00	284.535.768,00	59,2

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 480.692.486,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 284.535.768,00 kn, što je 196.156.718,00 kn ili 40,8 % manje od plana. Većina jedinica lokalne samouprave u programima građenja komunalne infrastrukture planirala je i ostvarivala rashode koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada, dječjih vrtića i sportskih građevina, rashodi za prostorno i urbanističko planiranje i drugi rashodi.

Rashodi koji se ne odnose na građenje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 44.755.080,00 kn i čine 15,7 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

Tablica broj 5

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, prema podacima o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

u kn

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Grad Hvar	6.720.000,00	6.757.636,00	100,6
2.	Grad Imotski	4.943.000,00	4.205.034,00	85,1
3.	Grad Kaštela	26.312.000,00	25.358.095,00	96,4
4.	Grad Komiža	820.000,00	738.288,00	90,0
5.	Grad Makarska	13.305.800,00	12.583.478,00	94,6
6.	Grad Omiš	15.344.250,00	14.393.999,00	93,8
7.	Grad Sinj	7.850.000,00	7.610.418,00	96,9
8.	Grad Solin	15.167.000,00	14.505.946,00	95,6
9.	Grad Split	131.875.605,00	126.156.989,00	95,7
10.	Grad Stari Grad	1.624.000,00	1.469.110,00	90,5
11.	Grad Supetar	5.839.244,00	4.546.385,00	77,9
12.	Grad Trijelj	4.350.000,00	5.661.559,00	130,1
13.	Grad Trogir	13.611.450,00	13.200.812,00	97,0
14.	Grad Vis	1.963.000,00	1.885.551,00	96,1
15.	Grad Vrgorac	3.535.500,00	2.774.963,00	78,5
16.	Grad Vrlika	2.535.000,00	2.366.838,00	93,4
17.	Općina Baška Voda	5.400.000,00	3.091.613,00	57,3
18.	Općina Bol	3.234.500,00	2.374.429,00	73,4
19.	Općina Brela	3.365.000,00	3.156.291,00	93,8
20.	Općina Cista Provo	655.433,00	643.926,00	98,2
21.	Općina Dicmo	2.318.800,00	1.207.380,00	52,1
22.	Općina Dugi Rat	9.445.000,00	7.016.136,00	74,3
23.	Općina Dugopolje	4.190.000,00	4.121.490,00	98,4
24.	Općina Gradac	3.238.000,00	2.772.176,00	85,6
25.	Općina Hrvace	2.315.000,00	1.999.467,00	86,4
26.	Općina Jelsa	3.060.000,00	3.019.300,00	98,7
27.	Općina Klis	7.977.020,00	5.204.108,00	65,2
28.	Općina Lečevica	543.000,00	336.505,00	62,0
29.	Općina Lokvičići	179.000,00	176.125,00	98,4
30.	Općina Lovreć	1.325.000,00	1.177.424,00	88,9
31.	Općina Marina	2.290.000,00	2.098.081,00	91,6
32.	Općina Milna	2.126.000,00	2.022.447,00	95,1
33.	Općina Muć	2.368.997,00	2.175.228,00	91,8
34.	Općina Nerežišća	1.166.000,00	508.273,00	43,6
35.	Općina Okrug	2.245.000,00	2.202.373,00	98,1
36.	Općina Otok	2.635.000,00	2.488.565,00	94,4
37.	Općina Podbablje	3.958.034,00	3.952.683,00	99,9
38.	Općina Podgora	7.004.000,00	7.232.571,00	103,3
39.	Općina Podstrana	5.390.000,00	5.397.975,00	100,1
40.	Općina Postira	1.254.500,00	1.283.441,00	102,3
41.	Općina Prgomet	1.118.000,00	848.070,00	75,9
42.	Općina Primorski Dolac	557.500,00	510.674,00	91,6
43.	Općina Proložac	930.000,00	1.029.665,00	110,7
44.	Općina Pučišća	1.870.000,00	1.708.838,00	91,4
45.	Općina Runovići	575.503,00	575.503,00	100,0

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
46.	Općina Seget	4.520.875,00	3.073.935,00	68,0
47.	Općina Selca	1.390.000,00	975.583,00	70,2
48.	Općina Sućuraj	320.000,00	174.288,00	54,5
49.	Općina Sutivan	1.425.500,00	1.468.654,00	103,0
50.	Općina Šestanovac	1.640.000,00	1.341.352,00	81,8
51.	Općina Šolta	1.690.000,00	1.532.453,00	90,7
52.	Općina Tučepi	3.540.275,00	3.207.773,00	90,6
53.	Općina Zadvarje	616.250,00	376.067,00	61,0
54.	Općina Zagvozd	774.500,00	672.372,00	86,8
55.	Općina Zmijavci	300.000,00	233.059,00	77,7
	Ukupno	354.747.536,00	327.601.394,00	92,3

Rashodi jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. planirani su u iznosu od 354.747.536,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 327.601.394,00 kn, što je 27.146.142,00 kn ili 7,7 % manje od plana. Pojedine jedinice lokalne samouprave u programima održavanja komunalne infrastrukture planirale su i ostvarivale rashode koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture, kao što su rashodi za održavanje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda i gospodarenje otpadom, upravnih zgrada, sportskih i drugih građevina te drugi rashodi. Rashodi koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 15.986.430,00 kn i čine 4,9 % ukupno ostvarenih rashoda za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019.

Grad Hvar

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Hvar utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 75 km², a obuhvaća osam naselja sa 4 251 stanovnikom.

U tablici broj 6 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Hvaru po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 6

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Hvaru, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Hvar	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	336	0	0	0	336
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0	0
		Javne stube	2	2	0	0	0
		Šetališta	4	0	4	0	0
		Uređene plaže	7	1	6	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	13	5	1	7	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	3	1	1	1	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	4	2	1	1	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	1	1	4	0
Ukupno			376	13	14	13	336

Grad Hvar je do kolovoza 2020. evidentirao 376 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 13 ili 3,4 % u vlasništvu Grada, 14 ili 3,7 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 13 ili 3,4 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 336 ili 89,5 % građevina (nerazvrstane ceste) podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Hvar ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 376 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju nerazvrstanih cesta unose se samo propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, a za druge građevine komunalne infrastrukture unose se propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, ali ne i podaci o zemljišnoknjižnoj čestici i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Hvara, Grad nije poduzimao aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Hvara u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Hvara, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Hvara evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Hvar obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Hvar je u studenom 2020. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i šest drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, obavljanje veterinarsko higijeničarskih poslova, prigodno ukrašavanje gradskih naselja, provođenje mjera preventivne zaštite bilja, održavanje plaža te postavljanje i održavanje oglasnih prostora, kućnih brojeva, oznaka ulica i trgova i turističke signalizacije. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 7 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Hvaru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 7

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
 Gradu Hvaru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti	
	1	2	
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Hvar	
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda		
3.	Održavanje javnih zelenih površina		
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene		
5.	Održavanje groblja		
6.	Održavanje čistoće javnih površina		
7.	Održavanje javne rasvjete		
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama		
9.	Usluge javnih tržnica na malo		
10.	Usluge ukopa pokojnika		
11.	Održavanje plaža		
12.	Prigodno ukrašavanje gradskih naselja		
13.	Postavljanje i održavanje oglasnih prostora, kućnih brojeva, oznaka ulica i trgova i turističke signalizacije		Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova		
15.	Komunalni linijski prijevoz putnika		
16.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	
17.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije		
18.	Provođenje mjera preventivne zaštite bilja		
19.	Obavljanje veterinarsko higijeničarskih poslova		

Grad Hvar je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Hvar je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2015. do 2019., a gradsko vijeće ga je usvojilo u lipnju 2019.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Hvar je u travnju 2019. donio odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 115,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 77,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također su određene tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Hvar koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,20 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Hvar je u rujnu 2020. donio Odluku o komunalnom redu. Odlukom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Hvara sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Hvara u 2019. i 2020. obavljalo se 15 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Hvar obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, prigodno ukrašavanje gradskih naselja te na uslužne komunalne djelatnosti pružanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, usluga ukopa pokojnika i usluga javnih tržnica na malo, povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, provođenje mjera preventivne zaštite bilja i obavljanje veterinarsko higijeničarskih poslova povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, usluga ukopa pokojnika i usluga javnih tržnica na malo čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, doneseni su uz suglasnost Grada Hvara. Opći uvjeti isporuke i cjenici navedenih komunalnih usluga objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga, dok je na mrežnim stranicama Grada navedena poveznica na mrežne stranice isporučitelja.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Hvara, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Hvara za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 11.389.244,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Hvar je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 4.470.103,00 kn, što čini 39,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 8 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Hvara za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 8

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Hvara za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.237.500,00	2.196.290,00	98,2
2.	Javne površine	1.010.000,00	866.230,00	85,8
3.	Javna rasvjeta	825.000,00	786.025,00	95,3
4.	Groblja	791.000,00	783.063,00	99,0
	Ukupno	4.863.500,00	4.631.608,00	95,2

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za asfaltiranje nerazvrstanih cesta, izradu tehničke dokumentacije za ceste, izgradnju nogostupa, betoniranje ulice, popločavanje šetnice i javne površine, izradu temelja za javnu rasvjetu, nabavu i ugradnju stupova za javnu rasvjetu, radove na sanaciji javne rasvjete, otkup zemljišta za groblje i izradu glavnog projekta novog groblja.

U tablici broj 9 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Hvara za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 9

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Hvara za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	770.000,00	549.069,00	71,3
2.	Održavanje javnih površina	1.640.000,00	1.564.778,00	95,4
3.	Održavanje čistoće javnih površina	2.965.000,00	3.355.957,00	113,2
4.	Održavanje javne rasvjete	900.000,00	971.989,00	108,0
5.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	20.000,00	19.625,00	98,1
6.	Održavanje groblja	425.000,00	296.218,00	69,7
	Ukupno	6.720.000,00	6.757.636,00	100,6

Rashodi za održavanje javnih zelenih površina, održavanje javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila te održavanje građevina i uređaja javne namjene planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Rashodi za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i provođenje mjera preventivne zaštite bilja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te su iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za održavanje čistoće javnih površina, a rashodi za obavljanje poslova prigodnog ukrašavanja gradskih naselja unutar rashoda za održavanje javne rasvjete, iako su navedene djelatnosti Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješće o izvršenju navedenog programa ne sadrže planirane i ostvarene rashode za obavljanje komunalne djelatnosti obavljanja veterinarsko higijeničarskih poslova, koje je povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog za razdoblje od veljače do prosinca 2019.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju održavanje javnih zelenih površina, održavanje javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila te održavanje građevina i uređaja javne namjene planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Preporučuje se obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, provođenje mjera preventivne zaštite bilja i poslova prigodnog ukrašavanja gradskih naselja iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, provođenja mjera preventivne zaštite bilja te obavljanja veterinarsko higijeničarskih poslova ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori o obavljanju poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, provođenju mjera preventivne zaštite bilja i obavljanju veterinarsko higijeničarskih poslova sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Hvar ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Grad Hvar organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Hvara te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Hvaru

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Hvar ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Hvaru **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Hvara

Grad Hvar očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Hvar. U očitovanju je naveo da prihvaća Nacrt izvješća te da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Grad Imotski

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Imotski utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 73 km², a obuhvaća šest naselja s 10 764 stanovnika.

U tablici broj 10 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Imotskomu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 10

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Imotskomu, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Imotski	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	609	0	327	282
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	1	0
		Javni prolazi	2	0	2	0
		Javne stube	16	0	16	0
		Šetališta	1	0	1	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	6	0	6	0
4.	Javne zelene površine	Drvoređi	2	0	2	0
		Živice	1	0	1	0
		Skupine stabala	3	0	2	1
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	0	0	2
		Javni športski i rekreacijski prostori	1	0	0	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	27	0	21	6
		Vodoskoci	1	1	0	0
		Fontane	1	1	0	0
		Spomenici i skulpture	2	0	2	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	2 559	0	1 688	871
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	1	0	3
Ukupno			3 238	3	2 069	1 166

Grad Imotski je do kolovoza 2020. evidentirao 3 238 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su tri ili 0,1 % u vlasništvu Grada, 2 069 ili 63,9 % u društvenom vlasništvu ili općenarodnoj imovini, a 1 166 ili 36,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Imotski ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture. U evidenciju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 3 238 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom te o osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zemljišnoknjižnoj čestici, i zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Imotskog, Grad nije poduzimao aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Imotskog u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Imotskoga, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Imotskoga evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Imotski obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Imotski je studenom 2018. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 11 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Imotskomu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 11

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Imotskomu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Imotski
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
10.	Usluge javnih tržnica na malo	
11.	Usluge ukopa pokojnika	
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Grad Imotski je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programom građenja komunalne infrastrukture za 2020. određene su građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja, u uređenim dijelovima građevinskog područja i izvan građevinskog područja te postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije te građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe i odvodnje i gospodarenje otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Imotski nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području, a prema obrazloženju Grada izrada izvješća je u tijeku.

Gradonačelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima gradonačelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Imotski je u prosincu 2018. donio odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi, a u studenom 2020. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 2,00 do 24,00 kn/m³, i za drugu zonu u iznosu od 2,00 do 17,50 kn/m³, građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također su određene dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Imotski koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 0,70 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Imotski je u prosincu 2017. donio Odluku o komunalnom redu, te u ožujku 2020. njezine izmjene. Odlukom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, uklanjanje snijega i leda, uređenje, održavanje i zaštita zelenih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta s javnih površina, sanitarno komunalne mjere uređenja naselja, skupljanje, odvoz i postupanje sa miješanim i biorazgradivim komunalnim otpadom, korisnim otpadom i glomaznim otpadom, nadzor građenja i provedba zahvata u prostoru koji nisu građenje, mjere za provođenje komunalnog reda i kaznene odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Imotskog sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Imotskoga u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Grad Imotski obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete te obavljanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga ukopa pokojnika povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, doneseni su uz suglasnost Grada Imotskoga. Opći uvjeti isporuke objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada i isporučitelja usluga, dok cjenici navedenih komunalnih usluga nisu objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Opći uvjeti isporuke i cjenici usluga javnih tržnica na malo, usluga komunalnog linijskog prijevoza putnika, te usluga obavljanja dimnjačarskih poslova, čije je obavljanje također povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Imotskoga, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Grada Imotskoga za izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 9.824.196,00 kn, od čega se 899.421,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina javne vodoopskrbe i odvodnje te gospodarenja otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 8.924.775,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Imotski je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 1.979.327,00 kn, što čini 22,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Prihodi od poreza i pomoći iz državnog i županijskog proračuna korišteni su za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture u 2019. u iznosu od 6.945.448,00 kn, od čega se na prihode od poreza odnosi 6.084.610,00 kn i na pomoći iz državnog i županijskog proračuna 860.838,00 kn.

U tablici broj 12 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Imotskoga za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 12

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Imotskoga za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	3.609.330,00	3.503.467,00	97,1
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	298.000,00	297.799,00	99,9
3.	Javna rasvjeta	570.000,00	427.436,00	75,0
4.	Groblja	747.650,00	491.039,00	65,7
5.	Građevine za javnu vodoopskrbu i odvodnju	1.567.500,00	752.005,00	48,0
6.	Građevine za gospodarenje otpadom	400.000,00	147.416,00	36,9
	Ukupno	7.192.480,00	5.619.162,00	78,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.573.318,00 kn ili 21,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 13 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Imotskoga za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 13

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Imotskoga za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.400.000,00	1.254.345,00	89,6
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	200.000,00	24.002,00	12,0
3.	Održavanje javnih zelenih površina	847.000,00	756.757,00	89,3
4.	Održavanje groblja	430.000,00	336.753,00	78,3
5.	Održavanje javne rasvjete	2.066.000,00	1.833.177,00	88,7
	Ukupno	4.943.000,00	4.205.034,00	85,1

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima planirani su u iznosu od 200.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 24.002,00 kn, što je 175.998,00 kn ili 88,0 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Planirani rashodi za građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju proračuna za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 7.766.300,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 7.192.480,00 kn, dok su planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 4.953.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 4.943.000,00 kn.

Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna i obrnuto.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Imotski ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Imotski organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Imotski te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Imotski

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Imotski ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu,, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Imotski **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Imotski

Grad Imotski očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Imotski. U očitovanju je naveo da će nastaviti rad već započetih postupaka za vođenje evidencije komunalne infrastrukture uzimajući u obzir i sve druge preporuke u cilju povećanja učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom te navodi da će nove katastarske izmjere i usklađivanja koji se planiraju na državnoj razini zasigurno pripomoći u dodatnom poboljšanju i točnosti evidencije. Također, navodi da će usklađivati programe i izvršenja programa te objavljivati izvršenja programa kako bi pružili potpune informacije.

Grad Kaštela

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Kaštela utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 58 km², a obuhvaća sedam naselja s 38 667 stanovnika.

U tablici broj 14 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Kaštela po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 14

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Kaštela, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Kaštela	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	528	48	0	480	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	3	3	0	0	0
		Uređene plaže	22	5	17	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	15	10	5	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	12	6	5	1	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	3	0	2	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Fontane	1	1	0	0	0
		Spomenici i skulpture	22	12	10	0	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	5 000	0	0	0	5 000
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	9	1	0	8	0
Ukupno			5 615	86	39	490	5 000

Grad Kaštela je do kolovoza 2020. evidentirao 5 615 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 86 ili 1,5 % u vlasništvu Grada, 39 ili 0,7 % u javnom vlasništvu, 490 ili 8,7 % građevina na zemljištu u mješovitom privatno i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 5 000 ili 89,1 % građevina i uređaja podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Kaštela ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 5 615 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Kaštela, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture (pribavljeno je 17 geodetskih elaborata izvedenog stanja za nerazvrstane ceste te je u tijeku izrada geodetskog elaborata izvedenog stanja za groblje) i njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturu unositi u evidenciju komunalne infrastrukture, i to tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Kaštela, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Grad Kaštela je postupio prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Grada Kaštela, Grad je nadležnom ministarstvu dostavio zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za devet građevina komunalne infrastrukture na svom području, koja se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do kolovoza 2020. nije dobio tražene isprave.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Kaštela evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Kaštela obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Kaštela je u siječnju 2019. donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju od značaja za Grad, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te zaštitu bilja, sakupljanje životinjskih lešina sa javnih površina te sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 15 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Kaštela, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj15

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
 Gradu Kaštela, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (održavanje poljskih, šumskih i drugih putova i prometnih znakova)	Vlastiti pogon Grada
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa	
11.	Održavanje nerazvrstanih cesta (ophodnja cesta)	Trgovačko društvo u vlasništvu Grada
12.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Održavanje javne rasvjete (opskrba električnom energijom)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
15.	Održavanje nerazvrstanih cesta (građevinsko održavanje cesta, održavanje horizontalne signalizacije, semafora, zimski služba)	
16.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
17.	Sakupljanje životinjskih lešina s javnih površina	
18.	Obavljanje komunalnih djelatnosti iz djelokruga poslova Vlastitog pogona Grada za koje isti nema potrebnu opremu	

Grad Kaštela je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom građenja troškovi građenja iskazuju odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno prema izvoru financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Kaštela je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2014. do 2019., a Gradsko vijeće ga je usvojilo u srpnju 2021.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Grad Kaštela je u prosincu 2018. donio odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 90,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³ te za treću zonu u iznosu od 50,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 6,5 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Kaštela koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 12,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Kaštela je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Kaštela ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Kaštela u 2019. i 2020. obavljalo se 16 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Kaštela obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na održavanje poljskih, šumskih i drugih (vatrogasnih) putova i prometnih znakova, održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina, javne rasvjete te obavljanje usluga ukopa pokojnika povjerila je vlastitom komunalnom pogonu. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu ophodnje nerazvrstanih cesta radi nadziranja stanja i prohodnosti uz obavljanje intervencija na mjestima izvanrednih događanja te obavljanje usluga parkiranja povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, pružanje dimnjačarskih usluga povjerila je dvjema fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji, a održavanje nerazvrstanih cesta koje se odnosi na građevinsko održavanje cesta, održavanje horizontalne signalizacije, semafora i održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima (zimski služba), povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori o koncesiji su zaključeni za razdoblje od prosinca 2016. do prosinca 2020. uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 3.100,00 kn.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno vlastitom pogonu doneseni su uz suglasnost Grada Kaštela i objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, doneseni su uz suglasnost Grada Kaštela te su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada i isporučitelja komunalne usluge. Opći uvjeti isporuke i cjenici usluga obavljanja dimnjačarskih poslova, čije je obavljanje povjereno fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji, doneseni su uz suglasnost Grada i objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada, a fizičke osobe koje su isporučitelji usluge obavljanja dimnjačarskih poslova nemaju mrežne stranice.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Grada Kaštela za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 47.536.490,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Kaštela je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 35.472.788,00 kn, što čini 74,6 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture. Na temelju odredbi Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14 i 110/19) i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 130/12), Grad Kaštela je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 2.183.955,00 kn, koja se raspoređuju velikim gradovima, a koriste se isključivo za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Kaštela sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 37.656.743,00 kn što čini 79,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 16 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Kaštela za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 16

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Kaštela za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	6.950.500,00	6.081.288,00	87,5
2.	Nerazvrstane ceste	16.100.000,00	13.612.099,00	84,5
3.	Groblja	2.600.000,00	2.255.283,00	86,7
4.	Javna rasvjeta	250.000,00	229.725,00	91,9
	Ukupno	25.900.500,00	22.178.395,00	85,6

Rashodi za građenje objekata komunalne infrastrukture ostvareni su za dovršetak radova na uređenju obalnog pojasa, izradu idejnih projekata i radove na jedanaest nerazvrstanih cesta, radove na tri groblja, te izradu projektne i druge dokumentacije za javnu rasvjetu.

U tablici broj 17 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Kaštela za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 17

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Kaštela za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	7.000.000,00	6.968.781,00	99,6
2.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	150.000,00	118.906,00	79,3
3.	Održavanje groblja	405.000,00	282.955,00	69,9
4.	Održavanje javne rasvjete	2.875.000,00	2.737.207,00	95,2
5.	Obilježavanje kućnim brojevima	50.000,00	40.264,00	80,5
6.	Održavanje sustava za oborinsku odvodnju	131.000,00	128.863,00	98,4
7.	Održavanje javnih površina	6.795.000,00	6.548.587,00	96,4
8.	Održavanje tržnica na malo	21.000,00	20.125,00	95,8
9.	Održavanje šumskih i poljskih putova	950.000,00	809.972,00	85,3
10.	Redovna djelatnost vlastitog pogona	7.935.000,00	7.702.435,00	97,1
	Ukupno	26.312.000,00	25.358.095,00	96,4

Rashodi za održavanje zelenih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i čišćenje javnih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenih programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. U okviru rashoda za redovnu djelatnost vlastitog pogona, iskazani su ukupni rashodi u iznosu od 7.702.435,00 kn, koji se odnose na troškove za plaće zaposlenika vlastitog pogona i sezonskih djelatnika te za druge troškove vlastitog pogona (voda, električna energija, gorivo), a trebalo ih je iskazati u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje zelenih površina, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila te čišćenje javnih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta koje se odnose na građevinsko održavanje cesta, održavanje horizontalne signalizacije, semafora i održavanje cesta u zimskim uvjetima (zimski služba), povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Kaštela ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo, imovinsko pravne poslove i zaštitu okoliša, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Kaštela organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Kaštela te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Kaštela, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. obuhvatio je aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom koje se odnose na ostvarivanje prihoda od komunalne naknade i izvršenje rashoda za održavanje javnih površina.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Kaštela

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Kaštela ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Kaštela **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Kaštela

Grad Kaštela očitovao se na činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koje se odnose na Grad Kaštela. U očitovanju je naveo da poduzima aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da procesi traju dugo i po dovršenim odnosno provedenim postupcima će je evidentirati u imovini Grada. Također, navodi da je izradio Program građenja komunalne infrastrukture za 2021. koji sadržava sve elemente u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu, da pri izgradnji i rekonstrukciji prometnica Grada ispunjava uvjete iz Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti te da će u odluku o komunalnom redu uvrstiti odredbe u cilju osiguravanja mogućnosti korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Navodi da su osnovni pokazatelji, koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje, podaci o stanju pojedinih nerazvrstanim cesta koje na dnevnoj bazi dostavljaju zaposlenici komunalnog društva čiji je osnivač Grad, dojave komunalnih redara koji elektronskim putem komuniciraju s voditeljem redarstva, pročelnicom, upraviteljem vlastitog pogona, zamjenicom gradonačelnika i gradonačelnikom te dojave građana izravno zaposlenicima Grada telefonom ili email-om. Nadalje, navodi da Grad informira građane putem besplatnog biltena, koji je dostupan i u digitalnom obliku i putem sredstava javnog priopćavanja te da Upravni odjel za komunalno gospodarstvo, imovinsko pravne poslove i zaštitu okoliša prikuplja podatke bitne za analizu i vrednovanja putem GIS sustava te u tu svrhu surađuje s drugim upravnim odjelima. Navodi da će za još učinkovitije upravljanje komunalnom infrastrukturom izraditi program koji će objediniti podatke odsjeka za imovinsko prave poslove, odsjeka za izgradnju i održavanje i koji će biti povezan s Upravnim odjelom za proračun i financije. Također, navodi da i u ostalom dijelu Nacrta izvješća prihvaćaju naloge i preporuke.

Grad Komiža

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Komiža utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 48 km², a obuhvaća deset naselja s 1 526 stanovnika.

U tablici broj 18 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Komiži po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Komiže u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 18

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Komiži, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Komiža	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	27	9	4	14	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	3	3	0	0	0
		Pločnici	23	17	0	6	0
		Šetališta	4	2	2	0	0
		Uređene plaže	6	0	6	0	0
3.	Javne zelene površine	Parkovi	3	2	0	1	0
		Drvoredi	1	1	0	0	0
		Skupine stabala	2	1	1	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	2	0	0	
		Zelene površine uz ceste i ulice	4	2	0	2	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zahodi	1	0	0	1	0
		Oglasne i druge ploče	3	3	0	0	0
		Spomenici i skulpture	1	1	0	0	0
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	2	0	2	0	0
		Rasvjetna tijela	373	0	0	0	373
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	0	0	1	0
Ukupno			456	43	15	25	373

Grad Komiža je do kolovoza 2020. evidentirao 456 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su 43 ili 9,4 % građevine i uređaji u vlasništvu Grada, 15 ili 3,3 % u javnom vlasništvu, 25 ili 5,5 % građevina na zemljištu u mješovitom privatno i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 373 ili 81,8 % građevina i uređaja podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Komiža ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 456 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Komiže, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom unositi u evidenciju komunalne infrastrukture, i to tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Komiže, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Komiže evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Komiža obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Komiža je u ožujku 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 12 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, održavanje plaža te ugradnju i održavanje komunalne opreme. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 19 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Komiži, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 19

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Komiži, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Komiža
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Usluge ukopa pokojnika	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
10.	Održavanje čistoće javnih površina	
11.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
12.	Održavanje plaža	
13.	Ugradnja i održavanje komunalne opreme (klupe, košare za otpatke, žardinjere)	
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Grad Komiža je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje objekata vodoopskrbe i odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Komiža je izradio izvješće o stanju u prostoru za razdoblje od 2014. do 2018.

Gradonačelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Grad Komiža je u siječnju 2019. donio odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³ te za drugu i treću zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 4,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Komižu koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Komiža je u lipnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda.

Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Komiže ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Komiže u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Grad Komiža obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina i obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te obavljanje usluga ukopa pokojnika povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, a održavanje javne rasvjete, pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Cjenik usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, donesen je uz suglasnost Grada Komiže i objavljen je na mrežnoj stranici isporučitelja komunalne usluge. Opći uvjeti isporuke ukopa pokojnika nisu doneseni.

Državni ured za reviziju preporučuje osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke uslužne komunalne djelatnosti ukopa pokojnika koja se obavlja na području Grada Komiže, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Grada Komiže za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.146.250,00 kn, od čega se 440.366,00 kn odnosi na rashode za građenje objekata vodoopskrbe i odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.705.884,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Komiža je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 1.030.272,00 kn, što čini 60,4 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 20 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Komiže za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 20

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Komiže za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	550.500,00	523.756,00	95,1
2.	Javne zelene površine	15.000,00	11.650,00	77,7
3.	Građevine i uređaji javne namjene	580.000,00	440.366,00	75,9
4.	Javna rasvjeta	455.000,00	432.190,00	95,0
	Ukupno	1.600.500,00	1.407.962,00	88,0

Rashodi za građenje građevina i uređaja javne namjene ostvareni su za građenje objekata vodoopskrbe i odvodnje. Rashodi za građenje objekata komunalne infrastrukture ostvareni su za radove na postavljanju ploča na rivi, uređenju trga i geoparka te za rekonstrukciju dijela javne rasvjete.

U tablici broj 21 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Komiže za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 21

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Komiže za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	20.000,00	10.000,00	50,0
2.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	190.000,00	178.873,00	94,1
3.	Čišćenje javnih površina	280.000,00	252.206,00	90,1
4.	Održavanje javne rasvjete	310.000,00	281.459,00	90,8
5.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	20.000,00	15.750,00	78,8
	Ukupno	820.000,00	738.288,00	90,0

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Komiža ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Komiža organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Komiže te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Komiži

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Komiža ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Komiži **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Komize

Grad Komiza očitovao se na činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koje se odnose na Grad Komizu. U očitovanju je naveo da je suglasan s činjenicama opisanim u Nacrtu izvješća te prihvaća naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Grad Makarska

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Makarska utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 28 km², a obuhvaća dva naselja s 13 834 stanovnika.

U tablici broj 22 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Makarskoj po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Makarske u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 22

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Makarska, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Makarska	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	32	7	0	25
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Pločnici	53	53	0	0
		Javne stube	3	3	0	0
		Šetališta	36	36	0	0
		Uređene plaže	2	2	0	0
		Pješačke staze	18	18	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	16	16	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	15	15	0	0
		Živice	16	16	0	0
		Cvjetnjaci	42	42	0	0
		Travnjaci	125	125	0	0
		Pojedinačna stabla	82	82	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	9	9	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	27	27	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije i upravljanje javnom rasvjetom	45	45	0	0
		Rasvjetni stupovi	2 650	2 650	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	4	0	0
Ukupno			3 176	3 151	0	25

Grad Makarska je do kolovoza 2020. evidentirao 3 176 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 3 151 ili 99,2 % građevina i uređaja u vlasništvu Grada i 25 ili 0,8 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Makarska ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 3 176 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Evidencija sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i vlasništvu nad njom, podatke o osobi koja njome upravlja ali ne i podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Makarske, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture (pribavljeno je ukupno 28 geodetskih elaborata izvedenog stanja od čega 26 za nerazvrstane ceste, groblje i gradsku tržnicu) koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo, za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Makarske, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Grad Makarska je postupio prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Grada Makarske, Grad je nadležnom ministarstvu dostavio zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za jednu građevinu komunalne infrastrukture na svom području, koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do kolovoza 2020. nije dobio tražene isprave.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Makarske evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Makarska obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisom su obuhvaćene građevine i uređaji komunalne infrastrukture te druga dugotrajna imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Makarska je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju koncesije, u prosincu 2019. Odluku o komunalnoj djelatnosti koja se obavlja na temelju ugovora i Odluku o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad te u ožujku 2020. izmjenu Odluke o osnivanju pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti u Gradu Makarskoj kojima je odredio jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koje se obavljaju na području Grada. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Makarska. Odlukom o osnivanju pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti u Gradu Makarskoj određeno je da će pojedine komunalne djelatnosti obavljati vlastiti komunalni pogon, a obavljale su ih pravne osobe na temelju narudžbenica.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Grada Makarske i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu

U tablici broj 23 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Makarska, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 23

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Gradu Makarskoj, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje groblja Usluge ukopa pokojnika Održavanje čistoće javnih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Makarska
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta Održavanje javnih zelenih površina Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama Usluge javnih tržnica na malo Poslove plakatiranja Održavanje imovine Grada Makarske	Vlastiti komunalni pogon
3.	Obavljanje dimnjačarskih poslova Komunalni linijski prijevoz putnika Premještanje nepropisno parkiranih vozila	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
4.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Grad Makarska je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po djelatnostima, s naznakom izvora financiranja te opis poslova održavanja, ali ne i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za izgradnju vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava, sakupljanje i odvoz komunalnog otpada, što prema odredbama važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Makarska nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Makarska je u prosincu 2018. donio Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju i travnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 110,00 kn/m³ za građevine u postupcima ozakonjenja te u iznosu od 138,00 kn/m³ za ostale građevine. Vrijednost komunalnog doprinosa za ostale građevine iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Makarska koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 7,68 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Makarska je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Makarska sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Makarske u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Grad Makarska obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalne djelatnosti čišćenja javnih površina povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, održavanje javnih zelenih površina, usluge parkiranja na javnim gradskim površinama i usluge tržnice na malo obavljao je vlastiti pogon, a održavanje javne rasvjete povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima povjereno je pravnim osobama na temelju narudžbenica i ugovora zaključenih za postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije i uređenja javne površine ispred poslovne banke, iako je Odlukom o osnivanju pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti u Gradu Makarskoj određeno da će ih obavljati vlastiti komunalni pogon. Tijekom 2019. vlastiti pogon Grada Makarske obavljao je i komunalnu djelatnost održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, koja je određena odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu ali ne i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Tijekom 2019. obavljano je sakupljanje i zbrinjavanje napuštenih životinja te provođenje mjera obvezne preventivne dezinfekcije i deratizacije, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu određene kao komunalne djelatnosti. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Makarske organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Obavljanje uslužne komunalne djelatnosti pružanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga tržnica na malo povjereno je vlastitom komunalnom pogonu te je opće uvjete isporuke i cjenik navedenih usluga donio Grad Makarska i objavio u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada. Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Makarska kojem je povjereno upravljanje grobljima na području Grada i obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika, objavilo je cjenik komunalne usluge ukopa pokojnika na svojim mrežnim stranicama. Opće uvjete isporuke navedenih komunalnih usluga Trgovačko društvo nije donijelo.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Makarske, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Grada Makarske za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 26.300.190,00 kn, od čega se 2.079.000,00 kn odnosi na sakupljanje i odvoz komunalnog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 24.221.190,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanje komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva od kojih su najznačajniji prihodi od prodaje nefinancijske imovine. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Makarska je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvario u iznosu od 20.462.979,00 kn, što čini 84,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 24 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Makarske za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 24

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Makarske za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	15.880.000,00	8.392.938,00	52,9
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	3.562.500,00	2.808.111,00	78,8
3.	Javna rasvjeta	400.000,00	208.865,00	52,2
4.	Groblja	1.000.000,00	1.095.002,00	109,5
5.	Građevine javne odvodnje oborinskih voda	870.696,00	1.211.796,00	139,2
6.	Građevine i uređaji za javnu vodoopskrbu	50.000,00	0,00	0,0
7.	Građevine za javnu odvodnju	150.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	21.913.196,00	13.716.712,00	62,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 8.196.484,00 kn ili 37,4 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na rashode za građenje nerazvrstanih cesta, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Programom građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirani su rashodi za izgradnju vodoopskrbnog i kanalizacijskog sustava odnosno građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju (za 2019. u iznosu od 200.000,00 kn i za 2020. u iznosu od 400.000,00 kn), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 25 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Makarske za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 25

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Makarske za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	250.000,00	268.366,00	107,3
2.	Održavanje javnih površina	3.185.800,00	2.604.119,00	81,7
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	50.000,00	600,00	1,2
4.	Održavanje čistoće javnih površina	6.200.000,00	6.195.089,00	99,9
5.	Održavanje javne rasvjete	2.800.000,00	2.770.799,00	99,0
6.	Drugo održavanje	820.000,00	744.505,00	90,8
6.1.	Uklanjanje zapreka i protupravno postavljenih predmeta s javnih površina	20.000,00	9.925,00	49,6
6.2.	Skupljanje i zbrinjavanje napuštenih životinja	100.000,00	72.243,00	72,2
6.3.	Preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	200.000,00	160.944,00	80,5
6.4.	Rashodi za izradu geodetskih elaborata i snimki	500.000,00	501.393,00	100,3
	Ukupno	13.305.800,00	12.583.478,00	94,6

Rashodi za izradu geodetskih elaborata i snimki u iznosu od 501.393,00 kn, odnose se na geodetske snimke ulica, dječjih igrališta, rekreacijskih prostora, groblja i drugih javnih površina u iznosu od 242.518,00 kn, izradu baze podataka komunalne infrastrukture u iznosu od 87.375,00 kn, izradu geodetskih elaborata četiri ulice u iznosu od 73.125,00 kn i druge geodetske usluge u iznosu od 98.375,00 kn. U programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o izvršenju navedenog programa iskazani su rashodi za izradu geodetskih elaborata i snimki, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti, načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Grad Makarska ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se Upravnom odjelu za komunalne djelatnosti, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Makarska organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Makarske te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Makarska, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Makarska

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Makarska ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Makarska **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Makarske

Grad Makarska očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Makarsku. U očitovanju je naveo da nema primjedbi na Nacrt izvješća te da će postupati po danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Grad Omiš

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Omiš utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 226 km², a obuhvaća 31 naselje sa 14 936 stanovnika.

U tablici broj 26 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Omišu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Omiša u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 26

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Omišu, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Omiš	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	416	20	0	396
2.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	1	1	0
Ukupno			418	21	1	396

Grad Omiš je do kolovoza 2020. evidentirao 418 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 21 ili 5,0 % građevina u vlasništvu Grada, jedna građevina ili 0,2 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru te 396 ili 94,8 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Omiš ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 418 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Omiša, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Omiša evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake pojedinačne građevine i uređaja komunalne infrastrukture, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Omiš obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Omiš je u ožujku 2013. donio Odluku o komunalnim djelatnostima, a u listopadu 2013. njezine izmjene. Odlukom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 27 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Omišu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 27

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
 Gradu Omišu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje zelenih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Omiš
2.	Održavanje čistoće	
3.	Odlaganje komunalnog otpada	
4.	Održavanje tržnica na malo	
5.	Održavanje groblja	
6.	Opskrba pitkom vodom	
7.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Organizacija parkirališta i naplata naknade na parkiralištima	
10.	Premještanje nepropisno parkiranih i neregistriranih vozila	
11.	Održavanje distribucijsko telekomunikacijske kanalizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
13.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
14.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
15.	Održavanje javnih površina	
16.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene djelatnosti opskrbe pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda i odlaganje komunalnog otpada, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Grada Omiša i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Grad Omiš je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za prikupljanje i odvoz otpada te za naknadu za utjecaj na okoliš zbog korištenja odlagališta otpada Karepovac, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja u programima održavanja. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Omiš izradio je izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2016. do 2020.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio gradskom vijeću izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno djelatnostima i vrstama radova.

Grad Omiš je u studenom 2018. donio Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, u ožujku 2019. Odluku o komunalnoj naknadi, te u travnju i svibnju 2019. njezine izmjene, a u siječnju 2019. Odluku o komunalnom doprinosu, te u veljači 2019. njezine izmjene. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi od 3,11 kn/m³ do 10,37 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njenoj namjeni i veličini, za drugu zonu iznosi od 2,32 kn/m³ do 7,74 kn/m³, za treću zonu iznosi od 1,70 kn/m³ do 5,66 kn/m³, za četvrtu zonu iznosi od 1,24 kn/m³ do 4,14 kn/m³, a za petu zonu iznosi od 0,03 kn/m³ do 1,38 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Omiš koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 4,20 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Grad Omiš je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu, a u veljači 2020. njezine izmjene. Odlukom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene, održavanje reda i čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Omiša ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Omiša u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih zelenih površina, čistoće javnih površina i na uslužne komunalne djelatnosti prikupljanja i odvoza komunalnog otpada, i pružanje usluga komunalnog linijskog prijevoza putnika, Grad je povjerio trgovačkim društvima čiji je suosnivač zajedno s drugim jedinicama lokalne samouprave. Održavanje nerazvrstanih cesta i poslove deratizacije i dezinsekcije povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javne rasvjete i pružanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama obavljao je vlastiti pogon. Obavljanje uslužne komunalne djelatnosti dimnjačarskih poslova povjereno je fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji koji je zaključen za razdoblje od prosinca 2014. do prosinca 2019., uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 4.200,00 kn.

Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više njih zajedno, služba odnosno vlastiti pogon kojeg osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, nego su je obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, odnosno bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Grada Omiša organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Obavljanje uslužne komunalne djelatnosti pružanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama povjereno je vlastitom komunalnom pogonu te je opće uvjete isporuke i cjenik navedene usluge donio Grad Omiš i objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada. Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Omiš kojem je povjereno obavljanje uslužne djelatnosti pružanja usluga prikupljanja i odvoza komunalnog otpada donijelo je opće uvjete isporuke i cjenik navedene usluge uz suglasnost Grada Omiša, a opći uvjeti isporuke navedenih komunalnih usluga objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnoj stranici Grada, a cjenik komunalne usluge na mrežnim stranicama trgovačkog društva. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji su osnivači više jedinica lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik za obavljanje dimnjačarskih poslova, koje je povjereno fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, doneseni su uz suglasnost Grada Omiša, ali nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada, a isporučitelj navedene komunalne usluge nema mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Omiša, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Grada Omiša za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 19.167.908,00 kn, od čega se 1.498.777,00 kn odnosi na rashode za prikupljanje i odvoz otpada te za naknadu za utjecaj na okoliš zbog korištenja odlagališta otpada Karepovac, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 17.669.131,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Omiš je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, ostvario u iznosu od 13.236.191,00 kn, što čini 74,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 28 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Omiša za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 28

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Omiša za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	150.000,00	0,00	0,0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	3.948.368,00	3.719.906,00	94,2
3.	Javne zelene površine	303.500,00	210.953,00	69,5
4.	Građevine i uređaji javne namjene	300.000,00	113.575,00	37,9
5.	Javna rasvjeta	625.078,00	625.078,00	100,0
6.	Groblje	229.397,00	104.397,00	45,5
	Ukupno	5.556.343,00	4.773.909,00	85,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 782.434,00 kn ili 14,1 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na rashode za građenje nerazvrstanih cesta i građevina i uređaja javne namjene, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za građenje i rekonstrukciju nerazvrstanih cesta, gradske šetnice, uređenje plaže, dječjih igrališta, javnu rasvjetu, mrtvačnice i autobusne nadstrešnice.

U tablici broj 29 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Omiša za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 29

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Omiša za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje čistoće javnih površina	3.352.000,00	3.248.839,00	96,9
2.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	250.000,00	257.237,00	102,9
3.	Održavanje javnih zelenih površina	1.542.250,00	1.251.061,00	81,1
4.	Održavanje komunalnih građevina i infrastrukture	5.100.000,00	4.885.300,00	95,8
5.	Razne komunalne usluge	2.560.000,00	2.718.796,00	106,2
6.	Povremeni poslovi održavanja javnih gradskih površina	2.290.000,00	1.782.766,00	77,9
7.	Održavanje javne rasvjete	250.000,00	250.000,00	100,0
	Ukupno	15.344.250,00	14.393.999,00	93,8

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju programa u okviru rashoda za održavanje komunalnih građevina i infrastrukture, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. U programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o izvršenju navedenog programa iskazani su rashodi za razne komunalne usluge koji obuhvaćaju rashode za održavanje javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i održavanje nerazvrstanih cesta po mjesnim odborima koje obavlja vlastiti pogon, a trebalo ih je iskazati u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose. Također, u programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o izvršenju navedenog programa iskazani su rashodi za povremene poslove održavanja javnih površina koji se odnose na rashode za postavljanje vizualne signalizacije (table), održavanje i uređenje gradskih plaža te održavanje dječjih igrališta koje je trebalo iskazati u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje poslova na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Omiš ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se u Upravnom odjelu za komunalno stambene poslove, uređenje prostora i zaštitu okoliša, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Omiš organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Omiša te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Omišu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Omiš ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Omišu **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Omiša

Grad Omiš očitovao se na činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Omiš. U očitovanju je naveo da je u pripremi izmjena i dopuna Odluke o komunalnim djelatnostima radi usklađenja sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te da će u okviru svojih mogućnosti poduzeti odgovarajuće mjere u smislu unutarnje organizacije i daljnje informatizacije da se osigura praćenje i analiziranje podataka o komunalnoj infrastrukturi na temelju kojih bi se unaprijedilo upravljanje komunalnom infrastrukturom. Također, navodi da će postupiti po nalogima i preporukama iz Nacrta izvješća.

Grad Sinj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Sinj utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 181 km², a obuhvaća 14 naselja s 24 826 stanovnika.

U tablici broj 30 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Sinju po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Sinja u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 30

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Sinju, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Sinj	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	973	198	62	713
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	3	1	1	1
		Javni prolazi	6	4	0	2
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	5	2	0	3
4.	Javne zelene površine	Parkovi	3	2	0	1
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	0	1	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	12	10	2	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Vodoskoci i fontane	8	8	0	0
		Javni zahodi	2	2	0	0
		Javni satovi	1	1	0	0
		Oznake kulturnih dobara	31	2	12	17
		Spomenici i skulpture	26	26	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	13	1	0	12
Ukupno			1 084	257	78	749

Grad Sinj je do kolovoza 2020. evidentirao 1 084 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 257 ili 23,7 % građevina i uređaja u vlasništvu Grada, 78 ili 7,2 % u javnom vlasništvu, a 749 ili 69,1 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Sinj ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 084 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, ali ne i podaci o osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Sinja, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje 44 geodetska elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Propisani podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa nerazvrstanih cesta ne unose se u evidenciju komunalne infrastrukture te iz evidencije nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Sinja.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Sinja u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Sinja, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Grad Sinj je postupio prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Grada Sinja, Grad je nadležnom ministarstvu dostavio zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 16 građevina komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do kolovoza 2020. nije dobio tražene isprave.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Sinja evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Sinj obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Sinj je u ožujku 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 13 komunalnih djelatnosti određenih Zakonom o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju te veterinarsko higijeničarske polove. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Sinju.

U tablici broj 31 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Sinju, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 31

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
 Gradu Sinju, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje čistoće javnih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Sinj
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje groblja	
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta (uklanjanje šiblja i raslinja uz ceste i zimsko održavanje)	
5.	Usluge javnih tržnica na malo	
6.	Usluge ukopa pokojnika	
7.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje javne rasvjete	
12.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
13.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
14.	Preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
15.	Veterinarsko higijeničarski poslovi	
16.	Komunalni linijski prijevoz putnika	

Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da se održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na asfaltiranje, održavanje makadamskih kolnika, poljskih putova, bankina, te postavljanje i održavanje prometne signalizacije povjerava pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, a održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na uklanjanje šiblja i raslinja uz ceste i zimsko održavanje, povjerava se trgovačkom društvu u suvlasništvu Grada.

Grad Sinj je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu ali ne i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se u programu građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i iskaz troškova građenja ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Sinj je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014. - 2018.

Gradonačelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Prijedlog godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna za 2019. i izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. bili su predmetom rasprave na gradskom vijeću, ali nisu usvojeni. Zaključci gradskog vijeća o neprihvatanju navedenih izvješća objavljeni su u službenom glasilu. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture sadrži troškove održavanja po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture sadrži iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture i vrstama radova.

Grad Sinj je u ožujku 2019. donio Odluku o komunalnom doprinosu, a travnju 2020. njezine izmjene, u veljači 2019. Odluku o komunalnoj naknadi, a u travnju 2020. njezine izmjene te u prosincu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 27,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 22,50 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 3,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 2,00 kn/m³, te za petu zonu u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određeno pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Sinj koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Sinj je u listopadu 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari.

U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Sinja ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Sinja u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Sinj obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na asfaltiranje, održavanje makadamskih kolnika, poljskih putova, bankina te postavljanje i održavanje prometne signalizacije, održavanje javne rasvjete, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te sakupljanja i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, održavanje čistoće javnih površina, javnih zelenih površina, građevina javne odvodnje oborinskih voda, groblja, te obavljanje usluga ukopa pokojnika, javnih tržnica na malo te usluga parkiranja na uređenim javnim površinama povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač, a obavljanje dimnjačarskih usluga povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji za dimnjačarske usluge zaključen je za razdoblje od veljače 2018. do veljače 2022., uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 25.000,00 kn.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici usluge ukopa pokojnika i tržnica na malo, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji su osnivači više jedinica lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost Grada Sinja i objavljeni su na mrežnim stranicama Grada i isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, doneseni su uz suglasnost Grada Sinja i objavljeni su u službenom glasilu Grada i na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Opći uvjeti isporuke i cjenik dimnjačarskih usluga, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji, doneseni su uz suglasnost Grada Sinja, ali nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada i isporučitelja usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Sinja, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Sinja za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 8.567.696,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Sinj je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao najznačajnijih izvora za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 5.520.119,00 kn, što čini 64,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 32 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Sinja za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 32

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Sinja za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	626.000,00	89.750,00	14,3
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	874.000,00	294.625,00	33,7
3.	Javne zelene površine	1.215.000,00	173.181,00	14,3
4.	Građevine i uređaji javne namjene	420.000,00	346.581,00	82,5
5.	Groblja	201.000,00	53.141,00	26,4
	Ukupno	3.336.000,00	957.278,00	28,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 2.378.722,00 kn ili 71,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana. Planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture iskazani u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju programa za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 13.760.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 3.336.000,00 kn odnosno 10.424.000,00 kn manje, a Grad Sinj nije donio izmjene programa građenja komunalne infrastrukture u 2019. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programu građenja komunalne infrastrukture, koji se odnose na katastarsku izmjeru i izradu geodetskih elaborata nerazvrstanih cesta te izgradnju nogostupa Privija-Šuća koji su planirani u iznosu od 600.000,00 kn a nisu ostvareni, nisu ni navedeni u izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

U tablici broj 33 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Sinja za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 33

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Sinja za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	150.000,00	29.975,00	20,0
2.	Održavanje čistoće javnih površina	863.000,00	825.000,00	95,6
3.	Održavanje javnih površina	1.200.000,00	1.180.140,00	98,3
4.	Održavanje groblja	400.000,00	343.927,00	86,0
5.	Održavanje javne rasvjete	2.520.000,00	2.514.871,00	99,8
6.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.717.000,00	2.716.505,00	100,0
	Ukupno	7.850.000,00	7.610.418,00	96,9

Rashodi za održavanje javnih zelenih površina, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko higijeničarski poslovi planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju održavanje javnih zelenih površina, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko higijeničarske poslove planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta u dijelu koji se odnosi na asfaltiranje, održavanje makadamskih kolnika, poljskih putova, bankina te postavljanje i održavanje prometne signalizacije, održavanje javne rasvjete, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, te sakupljanja i zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja, ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Sinj ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za prostorno uređenje, komunalne djelatnosti, gospodarstvo i upravljanje imovinom, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Sinj organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Sinja te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Sinju

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Sinj ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnica podnijela predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Sinju **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Sinja

Grad Sinj očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Sinj. U očitovanju je naveo da prihvaća nalaz Nacrta izvješća te da će postupati po danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Grad Solin

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Solin utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 18 km², a obuhvaća pet naselja s 23 926 stanovnika.

U tablici broj 34 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Solinu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Solina u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 34

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Solinu, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Solin	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	133	26	0	107	-
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pješačke staze	1	0	1	0	-
		Pothodnici	2	0	2	0	-
		Mostovi	3	2	1	0	-
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	22	18	0	4	-
4.	Javne garaže	Javne garaže	1	1	0	0	-
5.	Javne zelene površine	Parkovi	9	0	0	9	-
		Dječja igrališta	24	12	2	10	-
		Javni sportski i rekreacijski prostori	31	19	2	10	-
6.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	41	0	0	0	41
		Fontane	8	0	0	0	8
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	2	0	2	-
Ukupno			279	80	8	142	49

Grad Solin je do kolovoza 2020. evidentirao 279 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 80 ili 28,7 % građevina u vlasništvu Grada, osam ili 2,9 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, 142 ili 50,9 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za 49 ili 17,5 % građevina podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Solin ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 279 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalaz, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom (osim za građevine i uređaje javne namjene) i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Solina, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom unositi u evidenciju komunalne infrastrukture, i to tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Solina, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Solina evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Solin obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Solin je u studenom 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju ugovora te u veljači 2020. Odluku o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti, kojima je, uz komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i pet drugih djelatnosti koje se smatraju od značaja za Grad, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje, sakupljanje životinjskih lešina s javnih površina, prigodno ukrašavanje Grada, održavanje i upravljanje gradskim sportskim objektima (gradske sportske dvorane, nogometna igrališta, mali sportski tereni i dječja igrališta). Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 35 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Solinu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 35

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Solinu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Vlastiti pogon Grada
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Upravljanje i održavanje groblja	
4.	Održavanje i upravljanje gradskim sportskim objektima (gradske sportske dvorane, nogometna igrališta, mali sportski tereni i dječja igrališta)	
5.	Upravljanje tržnicom na malo	
6.	Održavanje javne rasvjete	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
8.	Prigodno ukrašavanje naselja	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
10.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje	
12.	Sakupljanje životinjskih lešina s javnih površina	
13.	Obavljanje komunalnih djelatnosti iz djelokruga poslova Vlastitog pogona Grada za koje isti nema potrebnu opremu	

Na području Grada Solina, u 2019. obavljale su se komunalne djelatnosti čišćenja javnih površina te održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, ali ne i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Održavanje čistoće javnih površina u 2019. obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda obavljano je bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Grad je u veljači 2020. donio Odluku o osnivanju vlastitog pogona, kojom je određeno da će vlastiti pogon obavljati poslove održavanja čistoće javnih površina, gradnje i održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, održavanja javnih zelenih površina, gradnju i održavanja groblja, gradnju i održavanja javne rasvjete, prigodnog ukrašavanja Grada, organizacije i naplate parkiranja na javnim parkiralištima te gradnje, uređenja i održavanja parkirališta, gradnje, održavanja i upravljanja gradskim sportskim objektima te upravljanja tržnicom na malo.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Grada Solina i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Solin je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju i odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje glomaznog otpada i rashodi za vatrogasnu djelatnost odnosno za financiranje redovne djelatnosti vatrogastva, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno prema izvoru financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Solin nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Izješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Solin je u studenom 2018. donio odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u prosincu 2019. Odluku o komunalnom doprinosu te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 110,00 kn/m³, te za treću zonu u iznosu od 90,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Solin koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 26,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Solin je u studenom 2019. donio Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Solina sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Solina u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Grad Solin obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, javnih zelenih površina, održavanje groblja, javne rasvjete te obavljanje usluga parkiranja povjerila je vlastitom komunalnom pogonu, a održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje čistoće javnih površina, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje te sakupljanje lešina životinja s javnih površina pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opće uvjete isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, koje je povjereno vlastitom komunalnom pogonu, donio je Grad Solin i objavio ih u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Grada Solina za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 28.022.755,00 kn, od čega se 2.132.007,00 kn odnosi na rashode za usluge prikupljanja, odvoza i zbrinjavanje glomaznog otpada te za redovnu djelatnost vatrogastva, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 25.890.748,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Solin je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 37.247.474,00 kn, što je 11.356.726,00 kn više od ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Gradsko vijeće Grada Solina u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke gradskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 36 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Solina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 36

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Solina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	6.822.000,00	6.215.001,00	91,1
2.	Javne površine	4.369.000,00	4.282.481,00	98,0
3.	Javna rasvjeta	368.000,00	335.961,00	91,3
4.	Groblja	2.725.000,00	2.683.366,00	98,5
	Ukupno	14.284.000,00	13.516.809,00	94,6

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za rekonstrukciju, proširenje i izradu projektne dokumentacije za 14 cesta, izgradnju nogostupa, gradnju i uređenje četiri parkirališta, izradu projektne dokumentacije i izgradnju dječjih igrališta, zamjenu rasvjetnih tijela i izgradnju javne rasvjete te za radove na gradnji novog groblja.

U tablici broj 37 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Solina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 37

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Solina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	5.020.000,00	4.990.090,00	99,4
2.	Održavanje javnih i zelenih površina	4.412.000,00	3.903.539,00	88,5
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	45.000,00	44.255,00	98,3
4.	Održavanje groblja	162.000,00	141.656,00	87,4
5.	Čišćenje javnih površina	2.194.000,00	2.173.714,00	99,1
6.	Održavanje javne rasvjete	2.116.000,00	2.036.447,00	96,2
7.	Vatrogasna djelatnost	1.218.000,00	1.216.245,00	99,9
	Ukupno	15.167.000,00	14.505.946,00	95,6

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture zajedno kao rashodi za održavanje javnih i zelenih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila te održavanje javnih zelenih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje čistoće javnih površina, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje te sakupljanje lešina životinja s javnih površina ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama. Ugovor o održavanju čistoće javnih površina sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori o održavanju nerazvrstanih cesta, obavljanju poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, sakupljanja napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje te sakupljanja lešina životinja s javnih površina sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Solin ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Solin organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Solina te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Solin, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Solinu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Solin ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Solinu **djelomično učinkovito**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Solina

Grad Solin očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Solin. U očitovanju je naveo da je suglasan s Nacrtom izvješća te da će postupati po danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Grad Split

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Split utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 79 km², a obuhvaća osam naselja sa 178 102 stanovnika.

Grad Split je do kolovoza 2020. evidentirao 597 građevina komunalne infrastrukture, koje se odnose na 569 nerazvrstanih cesta i 28 parkirališta. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad cestama.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Split vodi evidenciju nerazvrstanih cesta i parkirališta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 569 cesta, sadrži podatke o nazivu i duljini cesta te o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze, ali ne i podatke o zemljišnoknjižnoj čestici, vlasništvu nad cestama i o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Evidencija sadrži i 28 parkirališta s podacima o nazivu parkirališta, broju parkirališnih mjesta pojedinog parkirališta, te o katastarskoj čestici za dva parkirališta, ali ne i drugim podacima, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema obrazloženju Grada Splita dovršen je postupak javne nabave za izradu registra komunalne infrastrukture na području Grada Splita, a planirani rok izrade je ožujak 2022.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Prema podacima Grada Splita, do kolovoza 2020. donesene su odluke o proglašenju komunalne infrastrukture te pribavljeni geodetski elaborati izvedenog stanja za 68 nerazvrstanih cesta koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo ili suvlasništvo Grada Splita koji su dostavljeni nadležnom tijelu za katastar odnosno nadležnom sudu. Nadležno tijelo za katastar pregledalo je i potvrdilo 66 geodetskih elaborata izvedenog stanja cesta za provedbu upisa u zemljišne knjige.

Propisani podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom ne unose se u evidenciju nerazvrstanih cesta te iz evidencije nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Splita.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Splita u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Splita, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Splita evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Split obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Split je u 1996. donio Odluku o određivanju i financiranju djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima lokalnog značaja, a u 2008. i 2010. njezine izmjene, u 2010. Odluku o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o koncesiji, a u 2015. i 2016. njezine izmjene te je u rujnu 2017. donio Odluku o obavljanju komunalnih djelatnosti na temelju ugovora kojima su, uz pet djelatnosti koje su određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na uređenje, održavanje i korištenje kupališta, uređenje i održavanje park-šume Marjan, uređenje i održavanje javnih parkirališta, održavanje javnih nužnika, uređenje i održavanje javnih česmi i fontana, uređenje i održavanje spomenika i obilježja kulture, dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju javnih površina, hvatanje i sakupljanje životinja bez nadzora te ukapanje uginulih životinja s javnih površina, prigodno kićenje Grada za blagdanske i praznične dane, na gospodarenje sustavom distribucijske telekomunikacijske kanalizacije i druge komunalne infrastrukture na području Grada za polaganje telekomunikacijskih instalacija za potrebe komunikacijsko-informatičkih sustava i usluga te na premještanje i blokiranje nepropisno zaustavljenih i parkiranih motornih vozila na javnim površinama.

Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada, osim za komunalne djelatnosti uređenja i održavanja park-šume Marjan, premještanja i blokiranja nepropisno zaustavljenih i parkiranih motornih vozila na javnim površinama, uređenja i održavanja kupališta te uređenja i održavanja javnih česmi i fontana, čije je obavljanje povjereno trgovačkim društvima čiji je osnivač Grad te uređenja i održavanja spomenika i obilježja kulture i gospodarenja sustavom distribucijske telekomunikacijske kanalizacije i druge komunalne infrastrukture na području Grada za polaganje telekomunikacijskih instalacija za potrebe komunikacijsko-informatičkih sustava i usluga, koje se u 2019. i 2020. nisu obavljale.

U tablici broj 38 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Splitu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 38

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Gradu Splitu, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Uređenje, održavanje i korištenje kupališta	-
2.	Uređenje i održavanje park-šume Marjan	
3.	Uređenje i održavanje javnih česmi i fontana	
4.	Uređenje i održavanje spomenika i obilježja kulture	
5.	Gospodarenje sustavom distribucijske telekomunikacijske kanalizacije i drugom komunalnom infrastrukturom na području Grada za polaganje telekomunikacijskih instalacija za potrebe komunikacijsko-informatičkih sustava i usluga	
6.	Premještanje i blokiranje nepropisno zaustavljenih i parkiranih motornih vozila na javnim površinama	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
8.	Upravljanje i održavanje tržnica na malo	
9.	Održavanje javnih nužnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Uređenje i održavanje javnih parkirališta	
11.	Održavanje javne rasvjete	
12.	Održavanje nerazvrstanih cesta i izvanokoličkih javnoprometnih površina	
13.	Hvatanje i sakupljanje životinja bez nadzora te ukapanje uginulih životinja s javnih površina	
14.	Prigodno kićenje Grada za blagdanske i praznične dane	
15.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija javnih površina	

Odluke o komunalnim djelatnostima donesene su na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nisu usklađene s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tijekom 2019. obavljane su i komunalne djelatnosti održavanja groblja, održavanja kišnih slivnika odnosno građevina oborinske odvodnje, održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina te uslužne komunalne djelatnosti usluga ukopa pokojnika i komunalni linijski prijevoz putnika koje su propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, ali ne i odlukama o komunalnim djelatnostima te nije određen organizacijski oblik njihova obavljanja, a obavljala su ih trgovačka društva čiji je osnivač ili suosnivač Grad Split.

Također, tijekom 2019. obavljena je i djelatnost pružanja usluga prijevoza pokojnika, koja prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost nego je propisana usluga ukopa pokojnika kao zasebna uslužna komunalna djelatnost.

Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Grada Splita i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te uskladiti odredbe kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti s organizacijskim oblicima njihova obavljanja.

Grad Split je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju i odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, naknadu za uređenje voda i za prijevoz pokojnika, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja i odvojeno prema izvoru njihova financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Split je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2015. do 2019. koje gradsko vijeće još nije razmatralo (skinuto je s dnevnog reda sjednice).

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. predstavničko tijelo je usvojilo te je objavljeno u službenom glasilu kako je propisano odredbom članka 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. nije usvojeno. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Split je u studenom 2018. donio Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi, a u siječnju 2019. izmjene odluke, u srpnju 2019. donio je Odluku o komunalnom doprinosu, a u travnju 2020. izmjenu odluke, te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 131,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 124,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 87,00 kn/m³ te za petu zonu u iznosu od 55,30 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Split koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 9,24 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Split je u srpnju 2020. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Splita ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Splita u 2019. i 2020. obavljalo se 19 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je pet uslužnih komunalnih djelatnosti. Grad Split obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje jedanaest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, čistoće javnih površina, uređenje i održavanje park-šume Marjan, premještanje i blokiranje nepropisno zaustavljenih i parkiranih motornih vozila na javnim površinama, održavanje i korištenja kupališta, održavanje javnih česmi i fontana te obavljanje usluga ukopa pokojnika, komunalnog linijskog prijevoza putnika i usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, Grad je povjerio trgovačkim društvima čiji je osnivač ili suosnivač. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na obavljanje dimnjačarskih poslova, tržnica na malo te održavanja javnih nužnika, povjereno je pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji, dok je obavljanje pet komunalnih djelatnosti koje se odnose na održavanje javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje te prigodno kićenje Grada za blagdanske i prazničke dane povjereno pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje uslužne djelatnosti dimnjačarskih poslova (na četiri područja), Grad je povjerio fizičkim i pravnim osobama na temelju četiri ugovora o koncesiji koji su zaključeni za razdoblje od listopada 2018. do listopada 2022., uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 13.000,00 kn. Obavljanje uslužne djelatnosti tržnica na malo povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji koji je zaključen za razdoblje od prosinca 2010. do prosinca 2020. uz ugovaranje naknade za koncesiju u visini od 7,0 % godišnjeg prihoda korisnika koncesije, a plaća se u mjesečnim akontacijama u iznosu od 90.000,00 kn te razlika po konačnom obračunu po isteku godine. Održavanje javnih nužnika povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o koncesiji koji su zaključeni za razdoblje od ožujka 2017. do ožujka 2021. uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 8.010,00 kn (za dva nužnika), te za razdoblje od travnja 2017. do travnja 2021. uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 2.100,00 kn (za jedan nužnik).

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkim društvima čiji je osnivač Grad, te usluga javnih tržnica na malo i dimnjačarskih poslova, čije je obavljanje povjereno pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji, doneseni su uz suglasnost Grada Splita. Opći uvjeti isporuke objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada i isporučitelja usluga, a cjenici usluga na mrežnim stranicama isporučitelja usluga. Opći uvjeti isporuke i cjenik obavljanja održavanja javnih nužnika, koji su povjereni pravnim osobama na temelju ugovora o koncesiji, nisu doneseni. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji su osnivači više jedinica lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost Grada Splita koji ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Splita, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Splita za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 187.681.992,00 kn, od čega se 1.590.386,00 kn odnosi na građenje objekata vodoopskrbe, rashode za naknadu za uređenje voda i prijevoz pokojnika, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 186.091.606,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Split je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvario u iznosu od 198.397.560,00 kn, što je 12.305.954,00 kn više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Na temelju Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14 i 110/19) i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 130/12), Grad Split je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 3.755.457,00 kn, koja se raspoređuju velikim gradovima, a koriste se za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Split sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 202.153.017,00 kn, što je 16.061.411,00 kn ili 6,6 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Gradsko vijeće Grada Splita u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke gradskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 39 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Splita za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 39

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Splita za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	55.235.000,00	41.988.891,00	76,0
2.	Javne površine	15.060.000,00	6.926.664,00	46,0
3.	Javne garaže	5.700.000,00	2.773.903,00	48,7
4.	Građevine i uređaji javne namjene	2.350.000,00	1.349.606,00	57,4
5.	Javna rasvjeta	1.850.000,00	392.531,00	21,2
6.	Groblja	6.500.000,00	6.304.804,00	97,0
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	1.012.500,00	942.418,00	93,1
8.	Drugi troškovi u komunalnoj izgradnji	1.470.000,00	846.186,00	57,6
	Ukupno	89.177.500,00	61.525.003,00	69,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 27.652.497,00 kn ili 31,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture kao zasebna stavka iskazani su drugi troškovi u komunalnoj izgradnji koji se najvećim dijelom odnose na izradu projektne dokumentacije za građenje komunalne infrastrukture, a trebalo ih je iskazati unutar rashoda za građenje građevina komunalne infrastrukture i drugih građevina na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati unutar rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koju se odnose.

U tablici broj 40 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Splita za 2019, prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 40

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Splita za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	48.000.000,00	45.384.872,00	94,6
2.	Održavanje zelenih površina	35.670.000,00	35.671.467,00	100,0
3.	Održavanje groblja	5.350.000,00	5.349.990,00	100,0
4.	Održavanje kišnih slivnika	1.900.000,00	1.811.848,00	95,4
5.	Održavanje javne rasvjete	14.180.000,00	13.491.592,00	95,1
6.	Održavanje opreme na javno prometnim površinama na kojima nije dozvoljen promet motornih vozila	1.200.000,00	1.040.840,00	86,7
7.	Čišćenje javnih površina	18.149.105,00	17.422.962,00	96,0
8.	Održavanje javnih kupališta	4.117.500,00	4.054.934,00	98,5
9.	Druge aktivnosti u komunalnom održavanju	3.309.000,00	1.928.484,00	58,3
	Ukupno	131.875.605,00	126.156.989,00	95,7

Rashodi za održavanje javnih česmi i fontana, poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, uklanjanje uginulih životinja s javnih površina i uređenja Grada za blagdanske i praznične dane planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju programa u okviru rashoda za održavanje čistoće javnih površina, iako su navedene djelatnosti odlukama o komunalnim djelatnostima propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

U programu održavanja i izvješću o izvršenju navedenog programa iskazani su rashodi za druge aktivnosti u komunalnom održavanju koji se odnose na rashode za naknadu za uređenje voda i prijevoz pokojnika koje prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti, te na rashode za održavanje javnih zelenih površina i održavanje građevina i uređaja javne namjene koje je trebalo iskazati u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju održavanje javnih česmi i fontana, poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, uklanjanje uginulih životinja s javnih površina te uređenje Grada u praznične dane, planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluka o komunalnim djelatnostima. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Rashodi za održavanje javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje te za prigodno kićenje Grada za blagdane i praznične dane, ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Split ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo, redarstvo i mjesnu samoupravu, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Split organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Splita te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Grad Split, kao obveznik uspostave unutarnje revizije, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19) i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), unutarnjim revizijama obavljenim tijekom 2019. i 2020. nije obuhvatio aktivnosti i procese u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Splitu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Split ustrojio i vodi evidenciju nerazvrstanih cesta i parkirališta, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija cjelokupne komunalne infrastrukture, na unošenje propisanih podataka u evidenciju nerazvrstanih cesta i parkirališta, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Splitu **djelomično učinkovito**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Splita

Grad Split očitovao se na činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koje se odnose na Grad Split. U očitovanju navodi da kontinuirano provodi aktivnosti evidentiranja nerazvrstanih cesta na temelju Zakona o cestama te je u ovom trenutku aktivan ugovor za uslugu evidentiranja 95 nerazvrstanih prometnica, od kojih je 75 provedeno u Područnom uredu za katastar u Splitu, od čega je 36 provedeno u Zemljišnoknjižnom odjelu Split i vraćeno na konačnu provedbu u Područni ured za katastar u Splitu. Navodi da je u postupku prikupljanja podataka za novi GIS kojim bi bila obuhvaćena cjelokupna komunalna infrastruktura te bi se na temelju toga mogla napraviti evidencija. Također, navodi da Služba za izgradnju i upravljanje razvojnim projektima vrši upise u zemljišne knjige i katastra, na temelju njihovih podataka Upravni odjel za financijsko upravljanje i kontroling evidentira imovinu u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama (po inventarnim brojevima). Navodi da se u analitičkoj evidenciji imovine isključivo vodi imovina koja je u vlasništvu Grada (evidentirana kroz godinu putem ulaganja na kontima rashoda za nabavu nefinancijske imovine), a u bilanci se na kontima imovine nalazi i imovina koja je samo privremeno evidentirana, koja će se prebaciti proračunskim korisnicima nakon završetka ulaganja (na kraju proračunske godine). Po popisu imovine Upravni odjel za financijsko upravljanje i kontroling unosi u imovinu sve što dobije od povjerenstava, koja su dužna procijeniti vrijednost te imovine, ako do sada nije bila iz nekog razloga evidentirana. Upravni odjel za financijsko upravljanje i kontroling unosi dugotrajnu imovinu u evidenciju isključivo nakon dostavljenih podataka od drugih službi. Nadalje, navodi da će donijeti odluke iz područja komunalnog gospodarstva u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, da je u izradi nova Odluka o komunalnom redu koja će uključiti i problematiku kretanja osoba s invaliditetom na površinama javne namjene, da je izrađen Program građenja komunalne infrastrukture za 2021. koji sadržava sve elemente u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu te da Upravni odjel za financijsko upravljanje i kontroling za svaki projekt/aktivnost dostavlja Službi za izgradnju i upravljanje razvojnim projektima Grada Splita i Upravnom odjelu za komunalno gospodarstvo, redarstvo i mjesnu samoupravu izvore financiranja kako bi imali podatke za izradu navedenog programa. Navodi da su za sve uslužne komunalne djelatnosti već doneseni opći uvjeti isporuke i cjenici usluga koji su objavljeni na mrežnim stranicama pružatelja usluga. Također, navodi da je u članku 5. stavku 4. Odluke o izvršavanju Proračuna Grada Splita za 2020., koju je usvojilo Gradsko vijeće, definirano za što se još može koristiti komunalna naknada kao izvor financiranja. Nadalje, navodi da će Služba za izgradnju i upravljanje razvojnim projektima Grada Splita, u slučaju značajnijeg odstupanja rashoda u odnosu na plan, u svom izvješću o izvršenju Programa građenja komunalne infrastrukture za 2021. staviti preporučeno obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o građenju komunalne infrastrukture.

Grad Stari Grad

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Stari Grad utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 53 km², a obuhvaća pet naselja sa 2 781 stanovnikom.

U tablici broj 41 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Starom Gradu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Starog Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 41

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Starom Gradu, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Stari Grad	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	875	0	516	359
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	8	5	3	0
		Šetališta	9	4	4	1
		Uređene plaže	4	3	0	1
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	11	6	3	2
4.	Javne zelene površine	Parkovi	2	1	1	0
		Cvjetnjaci	1	0	1	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	3	3	0	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	6	2	1	3
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	3	0	2	1
		Javni zdenci	1	0	1	0
		Javni zahodi	2	1	1	0
		Javni satovi	1	0	1	0
		Oznake kulturnih dobara	4	1	0	3
		Spomenici i skulpture	12	4	3	5
		Druge građevine javne namjene lokalnog značaja	2	0	2	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	278	105	104	69
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	1	2	1
9.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila	1	0	1	0
Ukupno			1 227	136	646	445

Grad Stari Grad je do kolovoza 2020. evidentirao 1 227 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 136 ili 11,1 % građevina i uređaja u vlasništvu Grada, 646 ili 52,6 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 445 ili 36,3 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Stari Grad ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 227 građevina komunalne infrastrukture. Evidencija sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, osim za nerazvrstane ceste, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Uneseni podaci za nerazvrstane ceste sistematizirani su po katastarskim česticama na kojima se nalaze, a ne po nazivima komunalne infrastrukture, što otežava praćenje broja evidentiranih nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Grada Starog Grada, Grad nije poduzimao aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Starog Grada u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Starog Grada, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Starog Grada evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Stari Grad obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Stari Grad je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima, a kolovozu 2020. njezine izmjene. Odlukom o komunalnim djelatnostima su, uz komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, veterinarsko higijeničarske poslove (hvatanje i zbrinjavanje pasa i mačaka bez nadzora te uklanjanje uginulih životinja s javnih površina), prigodno ukrašavanje naselja za državne, božićno-novogodišnje praznike i druge manifestacije te sanaciju divljih odlagališta otpada. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 42 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Starom Gradu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 42

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Gradu Starom Gradu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje javnih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Stari Grad
2.	Održavanje javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Sanacija divljih odlagališta otpada	
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
12.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
13.	Održavanje javne rasvjete	
14.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
15.	Veterinarsko higijeničarski poslovi	
16.	Prigodno ukrašavanje naselja	

Grad Stari Grad je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programu građenja odnosno održavanja iskazani su rashodi za kapitalne pomoći vlastitom komunalnom trgovačkom društvu i rashodi za nabavu opreme za odlaganje komunalnog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Stari Grad nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova, s naznakom izvora njihova financiranja.

Grad Stari Grad je u srpnju 2019. donio odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u listopadu 2020. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi za djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 120,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 90,00 kn/m³, a za treću i četvrtu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 8,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Stari Grad koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 0,30 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Stari Grad je u travnju 2010. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, održavanje čistoće na javnim površinama i njihovo čuvanje, korištenje javnih površina, skupljanje, odvoz i postupanje s sakupljenim komunalnim otpadom, uklanjanje snijega i leda s javnih površina, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta s javnih površina, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od dana stupanja Zakona na snagu, što Grad Stari Grad nije učinio. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Starog Grada sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Staroga Grada u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Stari Grad obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina i odvodnju atmosferskih voda, održavanje čistoće javnih površina i zelenih javnih površina, održavanje tržnica na malo, groblja, te održavanje javnih parkirališta, povjerio je trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javne rasvjete, veterinarsko higijeničarske poslove te obavljanje poslova dezinfekcije, deratizacije i dezinsekcije povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje nerazvrstanih cesta povjereno je pravnim osobama na temelju narudžbenica bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, iako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno da se obavljanje navedenih djelatnosti povjerava pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Grada Staroga Grada i organizacijske oblike njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika, parkiranja na uređenim javnim površinama i javnih tržnica na malo povjereno je trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad. Opće uvjete isporuke i cjenik usluga parkiranja donio je Grad i objavljeni su u službenom glasilu Grada i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Opći uvjeti isporuke komunalne usluge ukopa pokojnika i usluge javnih tržnica na malo nisu doneseni.

Cjenik usluge ukopa pokojnika donesen je uz suglasnost Grada i objavljen je na mrežnim stranicama isporučitelja usluge, dok cjenik usluga javnih tržnica na malo nije objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Starog Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Starog Grada za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.974.024,00 kn, od čega se 374.369,00 kn odnosi na kapitalne pomoći i subvenciju vlastitom komunalnom trgovačkom društvu i nabavu komunalne opreme, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.599.654,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Stari Grad je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, ostvario u iznosu od 2.306.914,00 kn, što čini 64,1 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 43 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Starog Grada za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 43

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Starog Grada za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.220.000,00	889.148,00	72,9
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	1.720.000,00	527.599,00	30,7
3.	Javna rasvjeta	716.000,00	570.284,00	79,6
4.	Groblja	241.000,00	44.090,00	18,3
5.	Sanacija divljih odlagališta otpada	1.594.000,00	99.423,00	6,2
6.	Kapitalne pomoći trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad	300.000,00	299.050,00	99,7
7.	Nabava komunalne opreme	1.281.000,00	75.319,00	5,9
	Ukupno	7.072.000,00	2.504.913,00	35,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 4.567.087,00 kn ili 64,6 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na rashode za sanaciju divljih odlagališta otpada, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 44 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Starog Grada za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 44

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Starog Grada za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	224.000,00	87.398,00	39,0
2.	Održavanje javnih površina	251.000,00	216.943,00	86,4
3.	Održavanje čistoće javnih površina	435.000,00	434.916,00	100,0
4.	Održavanje groblja	60.000,00	60.000,00	100,0
5.	Održavanje javne rasvjete	654.000,00	669.853,00	102,4
	Ukupno	1.624.000,00	1.469.110,00	90,5

Rashodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju i za zbrinjavanje napuštenih životinja planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje čistoće javnih površina, iako su navedene djelatnosti Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i zbrinjavanje napuštenih životinja planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju narudžbenica upućenih pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti na temelju prihvaćenih ponuda. Rashodi za održavanje javne rasvjete, za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te za obavljanje poslova zbrinjavanja napuštenih životinja ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama. Ugovori o obavljanju poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i poslova zbrinjavanja napuštenih životinja sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Stari Grad ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Stari Grad organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Starog Grada te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Starom Gradu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Stari Grad ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Starom Gradu **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Starog Grada

Grad Stari Grad očitovao se na činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koje se odnose na Grad Stari Grad. U očitovanju je naveo da je suglasan s Nacrtom izvješća.

Grad Supetar

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Supetar utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 30 km², a obuhvaća četiri naselja sa 4 074 stanovnika.

U tablici broj 45 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Supetru po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Supetra u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 45

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Supetru, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Supetar	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	1 249	57	477	715
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	18	0	10	8
		Pločnici	76	7	30	39
		Javni prolazi	60	7	27	26
		Javne stube	7	0	4	3
		Prečaci	5	0	0	5
		Šetališta	8	1	3	4
		Uređene plaže	29	1	20	8
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	87	3	37	47
4.	Javne zelene površine	Parkovi	75	8	40	27
		Drvoredi	6	0	4	2
		Skupine stabala	3	1	0	2
		Dječja igrališta	42	1	20	21
		Sportski i rekreacijski prostori	20	4	9	7
		Zelene površine uz ceste	12	1	9	2
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice	5	1	0	4
		Javni zdenci	23	0	21	2
		Fontane	2	0	0	2
		Javni zahodi	2	1	0	1
		Ploče s planom naselja	1	1	0	0
		Oznake kulturnih i drugih dobara	34	34	0	0
		Spomenici i skulpture	8	7	0	1
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	17	7	9	1
		Rasvjetni stupovi	1 784	524	1 183	77
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	21	3	5	13
7.	Druge građevine		8	1	2	5
Ukupno			3 602	670	1 910	1 022

Grad Supetar je do kolovoza 2020. na svom području evidentirao 3 602 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 670 ili 18,6 % građevina i uređaja u vlasništvu Grada, 1 910 ili 53,0 % u javnom vlasništvu, te 1 022 ili 28,4 % na zemljištu u mješovitom privatno i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Supetar ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 3 602 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Supetra, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture (pribavljeno je 12 geodetskih elaborata izvedenog stanja za nerazvrstane ceste) koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Supetra u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Supetra, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Supetra evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Supetar obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Supetar je u siječnju 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i devet drugih djelatnosti koje se smatraju od značaja za Grad, a odnose se na održavanje distribucijsko telekomunikacijske kanalizacije, održavanje objekata javne namjene, održavanje oglasnih prostora i naprava, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, održavanje i čišćenje plaža, prigodno ukrašavanje naselja, postavljanje i održavanje oznaka ulica i trgova, održavanje i čišćenje javnih nužnika, te sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje i usluge higijeničarske službe. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Grada.

U tablici broj 46 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Supetru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 46

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Gradu Supetru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo u vlasništvu Grada
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Održavanje objekata javne namjene	
11.	Održavanje oglasnih prostora i naprava	
12.	Održavanje i čišćenje plaža	
13.	Prigodno ukrašavanje naselja	
14.	Postavljanje i održavanje oznaka ulica i trgova	
15.	Održavanje i čišćenje javnih WC-a	
16.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
17.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
18.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
19.	Održavanje javne rasvjete	
20.	Održavanje distribucijsko telekomunikacijske kanalizacije	
21.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	
22.	Sakupljanje napuštenih i izgubljenih životinja i njihovo zbrinjavanje i usluge higijeničarske službe	

Grad Supetar je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za nabavu kanti i kontejnera za otpad te aktivnosti u projektu gospodarenja otpadom te rashodi za građenje građevina i uređaja za gospodarenje otpadom i za zbrinjavanje glomaznog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Supetar je izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2013. do 2016., a gradsko vijeće ga je usvojilo u listopadu 2018.

Gradonačelnica je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnijela predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Grad Supetar je u siječnju 2019. donio odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 41,40 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 40,00 kn/m³, te za četvrtu i petu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća.

Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi su određene dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Supetar koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Supetar je u prosincu 2018. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Supetra ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Supetra u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Supetar obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje i čišćenje plaža, prigodno ukrašavanje naselja te usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo i usluga ukopa pokojnika, Grad je povjerio trgovačkom društvu čiji je osnivač. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja javne rasvjete te obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Grad Supetar je donio opće uvjete isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama obavljanje kojih je povjerio trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad. Opći uvjeti isporuke i cjenik navedenih usluga objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Grada, a cjenik na mrežnim stranicama isporučitelja usluge. Isporučitelj usluga ukopa pokojnika i usluga javnih tržnica na malo nije donio opće uvjete isporuke. Cjenici navedenih komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost Grada Supetra i objavljeni su na mrežnoj stranici isporučitelja.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Supetra, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Grada Supetra za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 7.841.857,00 kn, od čega se 566.070,00 kn odnosi na rashode za projekte gospodarenja otpadom, nabavu kanti i kontejnera, rashode za građenje građevina i uređaja za odlaganje komunalnog otpada i rashode za zbrinjavanje glomaznog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 7.275.787,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Supetar je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 5.555.046,00 kn, što čini 76,3 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 47 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Supetra za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 47

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Supetra za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne površine	247.830,00	269.804,00	108,9
2.	Nerazvrstane ceste	3.660.750,00	2.384.152,00	65,1
3.	Groblja	15.000,00	2.193,00	14,6
4.	Javna rasvjeta	455.000,00	165.022,00	36,3
5.	Održavanje čistoće	757.041,00	442.551,00	58,5
6.	Odlaganje komunalnog otpada	28.000,00	31.750,00	113,4
	Ukupno	5.163.621,00	3.295.472,00	63,8

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.868.149,00 kn ili 36,2 % manje od plana, pri čemu se najznačajnija odstupanja odnose na rashode za građenje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete u okviru kojih nisu ostvareni planirani rashodi za asfaltiranje i betoniranje nerazvrstanih cesta te zamjeni dotrajalih kandelabara i investicijskom održavanju javne rasvjete u dva naselja, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 48 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Supetra za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 48

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Supetra za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Čišćenje javnih površina	2.811.594,00	1.477.664,00	52,6
2.	Čišćenje plaža	193.000,00	192.988,00	100,0
3.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	135.000,00	116.375,00	86,2
4.	Ostali komunalni poslovi	281.600,00	239.880,00	85,2
5.	Održavanje javnih površina	336.500,00	293.726,00	87,3
6.	Održavanje javnih zelenih površina	883.500,00	912.688,00	103,3
7.	Uređenje plaža	75.200,00	63.040,00	83,8
8.	Održavanje nerazvrstanih cesta	198.250,00	360.997,00	182,1
9.	Održavanje sustava za oborinsku odvodnju	143.100,00	120.537,00	84,2
10.	Održavanje javne rasvjete	716.500,00	730.891,00	102,0
11.	Prigodno ukrašavanje naselja	65.000,00	37.599,00	57,8
	Ukupno	5.839.244,00	4.546.385,00	77,9

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.292.859,00 kn ili 22,1 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na rashode za čišćenje javnih površina jer prema obrazloženju iz izvješća o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019., nije obavljeno planirano čišćenje „stare kave“ na području Škripa. U okviru rashoda za održavanje javnih površina ostvareni su rashodi za zbrinjavanje glomaznog otpada u iznosu od 91.769,00 kn koji prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu održavanje komunalne infrastrukture.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete i obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Ugovor o obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori o održavanju nerazvrstanih cesta i javne rasvjete sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Supetar ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Supetar organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Supetra te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Supetru

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Supetar ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Supetru **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Supetra

Grad Supetar očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Supetar. U očitovanju je naveo da nema primjedbi na Nacrt izvješća.

Grad Trilj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Trilj utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 267 km², a obuhvaća 26 naselja s 9 109 stanovnika.

Grad Trilj nije evidentirao građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Trilj do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojio i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog cjelokupnog evidentiranja.

Prema podacima Grada Trilja, Grad nije poduzimao aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljao geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Grada Trilja u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Trilja, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Trilja evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Trilj obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Trilj je prosincu 2002. donio odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 49 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Trilju, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 49

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Trilju, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
4.	Odvodnja atmosferskih voda	
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Održavanje javnih površina	
7.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
8.	Opskrba pitkom vodom	
9.	Crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama	
10.	Prijevoz putnika u javnom prometu	
11.	Skupljanje i odvoz komunalnog otpada	
12.	Odlaganje komunalnog otpada	
13.	Tržnica na malo	
14.	Obavljanje pogrebnih poslova	
15.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odluke o komunalnim djelatnostima donesene su na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nisu usklađene s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su djelatnosti odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, opskrbe pitkom vodom, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama i prikupljanja i odvoza komunalnog otpada, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Grad Trilja i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Grad Trilj je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani ukupno po vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje proizvodno-uslužnog centra, reciklažnog dvorišta, građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju otpadnih voda, nabavu spremnika za otpad te za nabavu komunalnog vozila, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, u programima građenja komunalne infrastrukture, odnosno opseg poslova održavanja komunalne, u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Trilj nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima gradonačelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Grad Trilj je u travnju 2019. donio odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, te u prosincu 2019. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 1,08 kn/m³ do 4,50 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 2,16 kn/m³ do 3,60 kn/m³, te za treću zonu u iznosu od 1,08 kn/m³ do 1,80 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njezinoj namjeni. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također su određene tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Trilj koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 4,20 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Prema odredbama članaka 104. do 117. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama, za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, uključujući davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu. Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara. Grad Trilj nije donio odluku o komunalnom redu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se osigurati uređenje naselja te uspostava i održavanje komunalnog reda na području Grada Trilja, kao i mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Trilja u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Grad Trilj obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Komunalnu djelatnost održavanja javnih površina kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja čistoće javnih površina obavljaju zaposlenici Grada, unutar upravnog odjela za prostorno uređenje, imovinskopravne poslove, komunalni sustav i zaštitu okoliša. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, opskrbu pitkom vodom, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama, prikupljanje i odvoz komunalnog otpada i odlaganje komunalnog otpada Grad je povjerio trgovačkim društvima u suvlasništvu. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje poljskih puteva i održavanja javne rasvjete povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje pogrebnih poslova, nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nego ih je obavljao izvoditelj bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Grada Trilja organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i obavljanje pogrebnih poslova.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Grada Trilja za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 20.195.767,00 kn, od čega se 11.757.309,00 kn odnosi na rashode za građenje proizvodno uslužnog centra, građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju i širokopojasne internetske mreže, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 8.438.458,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Trilj je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 337.196,00 kn, što čini 4,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 50 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Trilja za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 50

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Trilja za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	870.000,00	518.415,00	59,6
2.	Nerazvrstane ceste	1.250.000,00	1.463.501,00	117,1
3.	Javna rasvjeta	100.000,00	187.304,00	187,3
4.	Groblje	870.000,00	1.314.994,00	151,1
5.	Građevine za javnu vodoopskrbu	360.000,00	157.404,00	43,7
6.	Građevine za javnu odvodnju otpadnih voda	3.675.000,00	656.361,00	17,9
7.	Građevine za gospodarenje otpadom	1.900.000,00	0,00	-
8.	Proizvodno-uslužni centar	26.519.000,00	10.140.693,00	38,2
9.	Širokopojasna internetska mreža	150.000,00	95.536,00	63,7
	Ukupno	35.694.000,00	14.534.208,00	40,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 21.159.792,00 kn ili 59,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 51 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Trilja za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 51

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Trilja za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	320.000,00	136.276,00	42,6
2.	Održavanje poljskih puteva	200.000,00	115.834,00	57,9
3.	Održavanje javnih površina	220.000,00	311.774,00	141,7
4.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	130.000,00	38.319,00	29,5
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta u zimskim uvjetima	300.000,00	508.918,00	169,6
6.	Održavanje čistoće javnih površina	700.000,00	735.884,00	105,1
7.	Održavanje javne rasvjete	1.200.000,00	2.647.139,00	220,6
8.	Održavanje groblja	300.000,00	385.100,00	128,4
9.	Uređenje Gradskog parka	80.000,00	75.000,00	93,8
10.	Nabavka komunalnog vozila i spremnika za smeće	900.000,00	707.315,00	78,6
	Ukupno	4.350.000,00	5.661.559,00	130,1

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.311.559,00 kn ili 30,1 % više od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za prekoračenje plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti te načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Grad Trilj ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Trilj organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Trilja te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Trilju

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Trilj donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija komunalne infrastrukture i ne poduzimaju se aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na donošenje odluke komunalnom redu i usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Trilju **neučinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Trilja

Grad Trilj očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Trilj. U očitovanju je naveo da prihvaća Nacrt izvješća.

Grad Trogir

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Trogir utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 39 km², a obuhvaća 8 naselja sa 13 192 stanovnika.

U tablici broj 52 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Trogiru po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Trogira u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 52

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Trogiru, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Trogir	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	193	173	13	6	1
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	6	6	0	0	0
		Šetališta	4	0	4	0	0
		Uređene plaže	13		13		
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	32	17	0	15	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	11	11	0	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	11	6	3	2	
		Javni športski i rekreacijski prostori	9	8	1	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	17	4	13	0	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	0	0	5	0
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za prihvata i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu (autobusni kolodvor)	1	0	1	0	0
Ukupno			302	225	48	28	1

Grad Trogir je do kolovoza 2020. evidentirao 302 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 225 ili 74,5 % u vlasništvu Općine, 48 ili 15,9 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 28 ili 9,3% na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom, dok za jednu građevinu ili 0,3 % podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Trogir ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 302 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi te podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, ali ne i podaci o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom, o zemljišnoknjižnoj čestici te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Trogira, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Trogira.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati i aktivnosti radi evidentiranja druge komunalne infrastrukture na području Grada Trogira u katastru i zemljišnim knjigama kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Trogira, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Trogira evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Trogir obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Trogir je u prosincu 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 13 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge komunalne djelatnosti od značaja za Grad, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarske poslove. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 53 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Trogiru, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 53

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Trogira, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Trogir
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa unutar groblja	
11.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
13.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
14.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
15.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Grad Trogir je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, javnu odvodnju i gospodarenje otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Trogir nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Trogir je u prosincu 2018. donio odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, te za petu zonu u iznosu od 20,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 7,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Trogir koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Trogir je u ožujku 2020. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće nanjima i njihovo čuvanje, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Trogira ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Trogira u 2019. i 2020. obavljalo se 14 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su četiri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Trogir obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje, oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo i usluge ukopa unutar groblja, Grad je povjerio trgovačkom društvu čiji je osnivač.

Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, dok je obavljanje uslužne djelatnosti komunalnog linijskog prijevoza putnika povjerio trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, doneseni su uz suglasnost Grada Trogira. Opći uvjeti isporuke navedene komunalne usluga objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga i u službenom glasilu Grada, a cjenik na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Opći uvjeti isporuke usluge tržnice na malo i usluge ukopa pokojnika čije je obavljanje također povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad nisu doneseni, a cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji su osnivači više jedinica lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Trogira, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Trogira za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 22.653.501,00 kn, od čega se 1.782.299,00 kn odnosi na građenje građevina za gospodarenje otpadom i pomoći, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 20.871.202,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Trogir je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 19.148.966,00 kn, što čini 91,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 54 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Trogira za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 54

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Trogira za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	6.024.500,00	1.855.188,00	30,8
2.	Javne površine	10.021.700,00	5.444.689,00	54,3
3.	Javna rasvjeta	3.657.500,00	370.513,00	10,1
4.	Građevine za javnu vodoopskrbu	100.000,00	0,00	-
5.	Građevine za gospodarenje otpadom	2.840.000,00	1.781.584,00	62,7
6.	Pomoći	75.000,00	715,00	0,1
	Ukupno	22.718.700,00	9.452.689,00	41,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 13.266.011,00 kn ili 58,4 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje od plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 55 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Trogira za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa

Tablica broj 55

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Trogira za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih površina	5.802.700,00	5.591.238,00	96,4
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta i puteva	3.262.750,00	3.182.578,00	97,5
3.	Održavanje javne rasvjete	2.633.500,00	2.631.816,00	99,9
4.	Održavanje groblja	300.000,00	299.885,00	100,0
5.	Obavljanje ostalih komunalnih djelatnosti	1.172.500,00	1.063.332,00	90,7
6.	Održavanje objekata od javnog značaja	440.000,00	431.963,00	98,2
	Ukupno	13.611.450,00	13.200.812,00	97,0

Rashodi za održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina i održavanje građevina i uređaja javne namjene planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina i održavanje objekata od javnog značaja, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

U okviru rashoda za ostale komunalne djelatnosti iskazani su rashodi za obavljanje komunalne djelatnosti provođenja mjera obvezne preventivne deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije i veterinarsko-higijeničarski poslove, čije je obavljanje Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno kao komunalna djelatnost, te ih je trebalo iskazati kao zasebnu stavku i rashodi za djelatnost blagdansko ukrašavanja grada koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i gradske odluke o komunalnim djelatnostima nije određena kao komunalna djelatnost. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti određenih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinom području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, obavljanje poslova preventivne deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije i veterinarsko-higijeničarskih poslova planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Preporučuje se odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti sve komunalne djelatnosti koje će se obavljati na području Grada Trogira te u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarskih poslova ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih djelatnosti. Ugovor o obavljanju veterinarsko-higijeničarskih poslova sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori o održavanju nerazvrstanih cesta i obavljanju poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Trogir ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Trogir organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Trogira te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Trogiru

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Trogir ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Trogiru **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Trogira

Grad Trogir očitovao se na činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Trogir. U očitovanju je naveo da prihvaća navode iz Nacrta izvješća. Također, navodi da Povjerenstvo za sporove i imovinu Grada radi na izradi i identifikaciji čestica komunalne infrastrukture koje nisu u imovini Grada, da je putem šifre jedinice imovine uspostavljena veza registra imovine i knjigovodstvene evidencije imovine te je osnovano povjerenstvo za procjenu imovine. Također, navodi da su Program građenja građevina za gospodarenje otpadom donijeli kao zaseban program u 2021., da su u pripremi opći uvjeti isporuke za usluge ukopa pokojnika i usluge tržnica na malo koje pruža trgovačko društvo u vlasništvu Grada, da su odstupanja u izvršenju programa građenja detaljno dana u izvještaju o izvršenju proračuna te da su utvrđena zaduženja za upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Grad Vis

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Vis utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 52 km², a obuhvaća devet naselja s 1 934 stanovnika.

U tablici broj 56 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Visu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 56

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Visu, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Vis	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	240	13	58	169
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Javni prolaz	123	11	61	51
		Javne stube	13	0	8	5
		Pješačke staze	51	1	39	11
		Pločnik	13	6	3	4
		Šetalište	2	1	0	1
		Trg	6	5	0	1
		Uređene plaže	22	0	22	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	14	5	8	1
4.	Javne zelene površine	Zelene površine uz ceste i ulice	10	5	4	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	3	2	1	0
		Ploče s planom naselja	6	2	2	2
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	2	0	0
7.	Građevine namijenjene obavljanju djelatnosti javnog prijevoza	Autobusni kolodvor	1	1	0	0
		Označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika	1	1	0	0
Ukupno			507	55	206	246

Grad Vis je do kolovoza 2020. evidentirao 507 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 55 ili 10,9 % građevina i uređaja u vlasništvu Grada, 206 ili 40,6 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 246 ili 48,5 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Vis ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 507 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Osim građevina komunalne infrastrukture iz tablice broj 56, evidentirano je i postojanje javne rasvjete, ali bez podataka o kojim se građevinama i uređajima javne rasvjete radi i njihovu broju.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Visa, Grad provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Visa.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Grada Visa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Visa, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Visa evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Vis obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Vis je u rujnu 2019. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz 13 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i šest drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove, održavanje društvenih domova i prostorija mjesnih odbora, sanaciju ilegalnih odlagališta otpada, održavanje odlagališta građevinskog otpada te prigodno ukrašavanje naselja. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Visu.

U tablici broj 57 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Visu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 57

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Gradu Visu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Vis
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
11.	Sanacija ilegalnih odlagališta otpada	
12.	Održavanje odlagališta građevinskog otpada	
13.	Održavanje društvenih domova i prostorija mjesnih odbora	
14.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
15.	Održavanje javne rasvjete	
16.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
17.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
18.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
19.	Prigodno ukrašavanje naselja	

Grad Vis je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Vis nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Grad Vis je u prosincu 2018. donio odluku o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi za odobravanje djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 130,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 120,00 kn/m³, te za treću zonu u iznosu od 110,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 9,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također su određene tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Vis koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Vis je u studenome 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Visa ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Visa u 2019. i 2020. obavljalo se 13 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Grad Vis obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje odlagališta građevinskog otpada te na obavljanje usluga tržnice na malo, parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga ukopa pokojnika, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad. Obavljanje dvije djelatnosti, koje se odnose na održavanje javne rasvjete i obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti prigodnog ukrašavanja Grada nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego je obavljano bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje komunalne djelatnosti prigodnog ukrašavanja Grada na području Grada Visa organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kao što je to učinjeno s obavljanjem drugih komunalnih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, usluga ukopa unutar groblja i usluga tržnica na malo, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, nisu doneseni, a cjenici navedenih usluga su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge.

Državni ured za reviziju preporučuje osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Visa, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Visa za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 2.153.844,00 kn, a izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Vis je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 2.506.321,00 kn, što čini 116,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Gradsko vijeće Grada Visa u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke gradskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 58 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Visa za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 58

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Visa za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	270.000,00	254.563,00	94,3
2.	Nabavka komunalne opreme	25.000,00	0,00	-
3.	Parkiralište	221.100,00	1.050,00	0,5
4.	Nerazvrstane ceste	442.680,00	12.680,00	2,9
	Ukupno	958.780,00	268.293,00	27,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 690.487,00 kn ili 72,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici 59 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Visa za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa

Tablica broj 59

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Visa za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	110.000,00	86.201,00	78,4
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	480.000,00	402.996,00	84,0
3.	Održavanje čistoće javnih površina	873.000,00	873.000,00	100,0
4.	Održavanje javne rasvjete	500.000,00	523.354,00	104,7
	Ukupno	1.963.000,00	1.885.551,00	96,1

Rashodi za održavanje javnih zelenih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za održavanje čistoće javnih površina, iako je navedena djelatnost odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđena kao zasebna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje javnih zelenih površina planirati i iskazivati kao zasebnu komunalnu djelatnost, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje javne rasvjete i obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Vis ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar nadležnih upravnih odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Vis organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Visa te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Visu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Vis ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Visu **djelomično učinkovito**, te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Grada Visa

Grad Vis očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Vis. U očitovanju je naveo da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Grad Vrgorac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Vrgorac utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 278 km², a obuhvaća 24 naselja sa 6 572 stanovnika.

U tablici broj 60 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Vrgorcu po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada Vrgorca u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 60

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Vrgorcu, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Grad Vrgorac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	113	31	82	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	3	0	3	0
		Šetališta	1	0	1	0
		Pješačke staze	3	0	3	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	10	3	5	2
4.	Javne zelene površine	Cvjetnjaci	1	1	0	0
		Zelene površine uz ceste i ulice	9	9	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	3	0	3	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	27	7	2	18
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu	1	1	0	0
Ukupno			171	52	99	20

Grad Vrgorac je do kolovoza 2020. evidentirao 171 građevinu komunalne infrastrukture, od čega je 52 ili 30,4 % u vlasništvu Grada, 99 ili 57,9 % u javnom vlasništvu, a 20 ili 11,7 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Vrgorac ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 171 građevinu komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Vrgorca, Grad nije poduzimao aktivnosti radi radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti upisa komunalne infrastrukture na području Grada Vrgorca u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Vrgorca, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Vrgorca evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Vrgorac obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Upute o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Vrgorac je u prosincu 2020. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu određene i sedam drugih komunalnih djelatnosti od značaja za Grad, a odnose se na obavljanje poslova deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije, veterinarsko-higijeničarske poslove, sanaciju ilegalnih odlagališta otpada, obnova horizontalne i vertikalne signalizacije, prigodno ukrašavanje naselja, zaštita izvorišta i usluge oglašavanja i plakatiranja. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 61 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Vrgorcu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 61

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
 Gradu Vrgorcu, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Grad Vrgorac
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa unutar groblja	
11.	Sanacija ilegalnih odlagališta otpada	
12.	Obnova horizontalne i vertikalne signalizacije	
13.	Prigodno ukrašavanje naselja	
14.	Usluge oglašavanja i plakatiranja	
15.	Zaštita izvorišta	
16.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
17.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
18.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
19.	Provođenje mjera obvezne preventivne deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije	
20.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Grad Vrgorac je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani ukupno po vrstama komunalne infrastrukture i odvojeno za svaku građevinu, ali ni i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, montažne sportske dvorane, gospodarske zone, dječjeg vrtića, planinarskog doma, građevina za gospodarenjem otpadom, zgrade poslovnog centra, sufinanciranje dugova komunalnog društva u vlasništvu, projekt poticane stanogradnje, sanaciju deponija otpada te na nabavu vozila za otpad i opreme za zbrinjavanje komunalnog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Vrgorac nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Vrgorac je u studenome 2018. donio odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 1,50 kn/m³ do 19,50 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 1,20 kn/m³ do 15,60 kn/m³, te za treću zonu u iznosu od 0,80 kn/m³ do 10,40 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njezinoj namjeni i veličini. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Vrgorac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Vrgorac je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalno redarstvo. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Vrgorca ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Vrgorca u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Grad Vrgorac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje čistoće, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja, održavanje javne rasvjete, prigodno ukrašavanje naselja, postavljanje pločica s nazivima ulica i kućnih brojeva, oglašavanje i plakatiranje te na pružanje usluga tržnica na malo i ukopa pokojnika, Grad je povjerio trgovačkom društvu čiji je osnivač. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i veterinarsko higijeničarskih poslova, povjerio je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge tržnice na malo, čije je obavljanje povjereno vlastitom trgovačkom, doneseni su uz suglasnost Grada Vrgorca i objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja usluge, ali opći uvjeti isporuke nisu objavljeni na mrežnim stranicama Grada i službenom glasilu. Opći uvjeti isporuke usluge ukopa pokojnika nisu doneseni, a cjenik je objavljen na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Vrgorca, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Vrgorca za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 6.865.924,00 kn, od čega se 1.884.949,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, dječjeg vrtića, rješavanje imovinsko pravnih odnosa za imovinu u vlasništvu Grada, sanaciju odlagališta otpada, podmirenja dugova vlastitog komunalnog društva, nabavu montažne svlačionice i sanitarnog čvora za sportski klub, uređenje sportske dvorane, rekonstrukciju kulturno-povijesne zgrade, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda te za sufinanciranje nabave komunalne opreme, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.980.975,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Vrgorac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvario u iznosu od 2.443.029,00 kn, što čini 49,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 62 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Vrgorca za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 62

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Vrgorca za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.300.000,00	1.847.035,00	80,3
2.	Građevine za javnu vodoopskrbu	100.000,00	74.539,00	74,5
3.	Građevine za javnu odvodnju	200.000,00	70.145,00	35,1
4.	Gospodarska zona	250.000,00	189.225,00	75,7
5.	Rješavanje imovinsko pravnih odnosa gradske imovine	130.000,00	121.030,00	93,1
6.	Sanacija odlagališta otpada	180.000,00	31.937,00	17,7
7.	Sportsko igralište	220.000,00	196.337,00	89,2
8.	Projektna dokumentacija za bežični internet	120.000,00	0,00	-
9.	Rekonstrukcija sportske dvorane	9.000.000,00	0,00	-
10.	Projektna dokumentacija za uređenje kolodvora	70.000,00	70.000,00	100,0
11.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	66.000,00	59.750,00	90,5
12.	Projektna dokumentacija za uređenje gradskog parka	25.000,00	29.375,00	117,6
13.	Rekonstrukcija zgrade dječjeg vrtića	700.000,00	700.774,00	100,1
14.	Uređenje planinarskog doma	50.000,00	0,00	-
15.	Sportsko-rekreacijska staza	545.000,00	447.689,00	82,1
16.	Sufinanciranje dugova komunalnom društvu	400.000,00	200.000,00	50,0
17.	Projekt poticane stanogradnje	400.000,00	0,00	-
18.	Nabava montažne svlačionice i sanitarnog čvora za sportski klub	40.000,00	32.500,00	81,3
19.	Uređenje sportske dvorane	15.000,00	11.250,00	75,0
20.	Rekonstrukcija zgrade (kulturno dobro)	1.715.000,00	9.375,00	0,6
	Ukupno	16.526.000,00	4.090.961,00	24,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 12.435.039,00 kn ili 75,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 63 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Vrgorca za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 63

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Vrgorca za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	460.000,00	338.390,00	73,6
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	50.000,00	49.484,00	99,0
3.	Održavanje javnih zelenih površina	385.000,00	358.057,00	100,1
4.	Održavanje groblja	100.000,00	99.833,00	99,8
5.	Održavanje čistoće javnih površina	380.000,00	358.057,00	94,2
6.	Održavanje javne rasvjete	980.000,00	906.878,00	92,5
7.	Hitne intervencije na održavanju	80.000,00	68.435,00	85,5
8.	Saniranje deponija otpada	200.500,00	200.125,00	99,8
9.	Održavanje izvora vode	25.000,00	12.600,00	50,4
10.	Prigodno ukrašavanje naselja	60.000,00	49.044,00	81,7
11.	Sufinanciranje nabave komunalne opreme	715.000,00	244.055,00	34,1
12.	Održavanje autobusnog kolodvora	90.000,00	90.005,00	100,0
13.	Održavanje ilegalnih odlagališta otpada	10.000,00	0,00	-
	Ukupno	3.535.500,00	2.774.963,00	78,5

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 760.537,00 kn ili 21,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje čistoće javnih površina, iako je navedena djelatnost Odlukom o komunalnim djelatnostima propisana kao zasebna komunalna djelatnost.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije planirati i iskazivati kao zasebnu komunalnu djelatnost, u skladu s odredbama odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za obavljanje poslova obvezne preventivne deratizacije, dezinfekcije i dezinfekcije i veterinarsko-higijeničarskih poslova ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Ugovor o obavljanju veterinarsko-higijeničarskih poslova sadrži propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o obavljanju poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Vrgorac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Vrgorac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Vrgorca te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Vrgorcu

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Vrgorac ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Vrgorcu **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Vrgorca

Grad Vrgorac očitovao se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Grad Vrgorac. U očitovanju je naveo da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Grad Vrlika

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Grad Vrlika utvrđen je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Grada je 244 km², a obuhvaća devet naselja s 2 177 stanovnika.

U tablici 64 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Gradu Vrlici po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 64

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Gradu Vrlika, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Grad Vrlika	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	187	0	0	0	187
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	0	0	0	2
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	5	0	0	0	5
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	0	0	0	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	1	0	0	0	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni nužnik	1	0	0	0	1
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	674	0	0	0	674
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	0	0	0	5
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Autobusni kolodvor	1	0	0	0	1
Ukupno			877	0	0	0	877

Grad Vrlika je do kolovoza 2020. evidentirao 877 građevina i uređaja komunalne infrastrukture za koje podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju komunalne infrastrukture.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Grad Vrlika ustrojio je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 877 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zemljišnoknjižnoj čestici te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Grada Vrlika, Grad nije poduzimao aktivnosti radi radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosio odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti upisa komunalne infrastrukture na području Grada Vrlike u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Grada Vrlike, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Grada Vrlike evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Grad Vrlika obavio je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Grad Vrlika je u rujnu 2020. donio Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Grad, a odnose se na provođenje mjera obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarske poslove. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 65 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Gradu Vrlici, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 65

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
 Gradu Vrlici, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Vrlika / Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Grad Vrlika
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa	
11.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
13.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
14.	Provođenje mjera obvezne preventivne dezinfekcije, dezinskcije i deratizacije,	
15.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Grad Vrlika je, istodobno s donošenjem proračuna, donio programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje veslačkog kampa, dječjeg vrtića, građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju te za poduzetničku zonu, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Grad Vrlika nije izradio izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Gradonačelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Grad Vrlika je u studenome 2018. donio odluku o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavio u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi za djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 8,00 kn/m³, te za treću zonu u iznosu od 6,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također su određene tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Grad Vrliku koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Grad Vrlika je u srpnju 2019. donio Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za provođenje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju prekršajne naloge i naplaćuju kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Grada Vrlike ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Grada Vrlike u 2019. i 2020. obavljalo se 12 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Grad Vrlike obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje devet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete, usluge javnih tržnica na malo te na usluge ukopa, Grad je povjerio trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti koje se odnose na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova povjereno je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke za obavljanje usluge javnih tržnica na malo i usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Grad, nisu doneseni. Cjenik usluge tržnice na malo nije donesen, a cjenik usluge ukopa pokojnika je donesen i objavljen na oglasnoj ploči isporučitelja usluge.

Državni ured za reviziju preporučuje osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada Vrlike, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Grada Vrlike za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 3.952.172,00 kn, od čega se 457.414,00 kn odnosi na ulaganja u radnu zonu, građenje građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju te na nabavku opreme za veslački klub, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.494.758,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi od naknada za korištenje prostora elektrane. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Grad Vrlika je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 212.408,00 kn, što čini 6,1 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 66 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Grada Vrlika za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 66

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Grada Vrlika za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Poduzetnička zona	165.000,00	161.875,00	98,1
2.	Građevine za javnu odvodnju	141.000,00	80.527,00	57,1
3.	Groblje	1.337.000,00	1.106.608,00	82,8
4.	Oprema za veslački kamp	6.500,00	6.013,00	92,5
5.	Građevine za javnu vodoopskrbu	203.000,00	208.999,00	103,0
6.	Punionica za punjenje električnih vozila	22.000,00	21.312,00	96,9
	Ukupno	1.874.500,00	1.585.334,00	84,6

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za izradu projektne dokumentacije i radove na vodoopskrbi i odvodnji u poduzetničkoj zoni, javnu vodoopskrbu i radove na proširenju groblja te izgradnju punionice za punjenje električnih vozila.

U tablici 67 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Vrlika za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 67

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Vrlika za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.010.000,00	939.059,00	93,0
2.	Održavanje groblja	275.000,00	253.644,00	92,2
3.	Održavanje javnih površina	630.000,00	565.733,00	89,8
4.	Održavanje javne rasvjete	620.000,00	608.402,00	98,1
	Ukupno	2.535.000,00	2.366.838,00	93,4

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarskih poslova planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarskih poslova iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za obavljanje linijskog prijevoza putnika, poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Grad Vrlika ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Grad Vrlika organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj gradskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana, o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Grada Vrlike te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Grada, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Gradu Vrlici

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Grad Vrlika ustrojio i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donio odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donio godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je gradonačelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donio i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Grada doneseni uz njegovu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Gradu Vrlici **djelomično učinkovito** te su Gradu dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Grada Vrlike

Grad Vrlika očitovao se na činjenice opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koje se odnose na Grad Vrliku. U očitovanju je naveo da je suglasan s Nacrtom izvješća te da će postupiti po preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Baška Voda

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Baška Voda utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 19 km², a obuhvaća pet naselja s 2 775 stanovnika.

U tablici broj 68 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Baška Voda po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 68

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Baška Voda, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Baška Voda	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	41	7	13	21
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	2	0	0
		Javni prolazi	6	3	1	2
		Javne stube	3	1	1	1
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	12	5	5	2
4.	Javne zelene površine	Parkovi	3	0	2	1
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	6	0	6	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	5	0	4	1
		Zelene površine uz ceste	8	0	8	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Fontane	1	1	0	0
		Javni zahodi	5	1	4	0
		Spomenici i skulpture	3	1	2	0
		Druge građevine javne namjene lokalnog značaja	14	5	5	4
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	1 350	1 350	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	0	0	2
Ukupno			1 461	1 376	51	34

Općina Baška Voda je do kolovoza 2020. evidentirala 1 461 građevinu komunalne infrastrukture, od čega je 1 376 ili 94,2 % u vlasništvu Općine, 51 ili 3,5 % u javnom vlasništvu, a 34 ili 2,3 % na zemljištu u mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Baška Voda ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 461 građevinu komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Baška Voda, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture vidljivo je koje su nerazvrstane ceste i javna parkirališta upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Baška Voda.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i dalje unositi u evidenciju komunalne infrastrukture tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Baška Voda, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Baška Voda evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Baška Voda obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Baška Voda je u studenom 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici broj 69 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Baška Voda, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 69

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Baška Voda, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje javnih parkirališta	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete	

Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, parkirališta i održavanja čistoće javnih površina može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a njihovo obavljanje povjereno je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti odredbe Odluke o komunalnim djelatnostima kojima se uređuje obavljanje komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, održavanja parkirališta i održavanja čistoće javnih površina s organizacijskim oblicima obavljanja navedenih komunalnih djelatnosti.

Općina Baška Voda je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja utvrđuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Baška Voda nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Baška Voda je u 2000. donijela Odluku o komunalnoj naknadi te u 2001. i 2007. izmjene odluke. Općina je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu i u siječnju 2019. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Baška Voda donijela je Odluku o komunalnoj naknadi na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnoj naknadi u roku od šest mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu, što Općina nije učinila.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnoj naknadi, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,29 kn/m³, te za drugu zonu u iznosu od 117,55 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Baška Voda koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 1,20 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Baška Voda je u lipnju 2015. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018. jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Baška Voda nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Baška Voda sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Baška Voda u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Baška Voda obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih parkirališta i održavanje čistoće javnih površina, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina. Održavanje javne rasvjete i održavanje javnih zelenih površina, nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego je obavljano bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Baška Voda organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Baška Voda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 4.380.359,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvješćaja, Općina Baška Voda je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 5.975.720,00 kn, što je 1.595.361,00 kn ili 36,4 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Baška Voda u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 70 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Baška Voda za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 70

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Baška Voda za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste i javna parkirališta	5.200.000,00	0,00	0,0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	5.650.000,00	1.265.871,00	22,4
3.	Javna rasvjeta	3.000.000,00	22.875,00	0,8
4.	Groblja	500.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	14.350.000,00	1.288.746,00	9,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 13.061.254,00 kn ili 91,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 71 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Baška Voda za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 71

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Baška Voda za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	450.000,00	171.025,00	38,0
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1.700.000,00	1.313.555,00	77,3
3.	Održavanje parkirališta	100.000,00	3.250,00	3,3
4.	Održavanje zelenih površina	1.050.000,00	245.077,00	23,3
5.	Održavanje groblja	250.000,00	0,00	0,0
6.	Održavanje čistoće javnih površina	950.000,00	939.056,00	98,8
7.	Održavanje javne rasvjete	900.000,00	419.650,00	46,6
	Ukupno	5.400.000,00	3.091.613,00	57,3

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 2.308.387,00 kn ili 42,7 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Planirani rashodi za građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture iskazani u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju proračuna za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 14.350.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 4.405.000,00 kn, dok su planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 5.400.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 3.150.000,00 kn. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture nisu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna i obrnuto.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Baška Voda ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Baška Voda organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Baška Voda te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Baška Voda

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Baška Voda ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da unosi podatke o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, usklađenost odluke o komunalnoj naknadi s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Baška Voda **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Baška Voda

Općina Baška Voda očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Baška Voda. U očitovanju je navela da prihvaća Nacrt izvješća te da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Bol

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Bol utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 23 km², a obuhvaća dva naselja s 1 630 stanovnika.

U tablici broj 72 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Bol po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 72

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Bol, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Bol	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	357	6	319	32
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	0	2	0
		Javni prolazi	6	0	6	0
		Prečaci	2	0	2	0
		Uređene plaže	9	0	9	0
		Pješačke staze	10	0	10	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	8	0	7	1
4.	Javne zelene površine	Javni sportski i rekreacijski prostori	1	0	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	1	0	1	0
		Javni zahodi	1	0	1	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	6	6	0	0
		Rasvjetni stupovi	42	3	14	25
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	1	1	0
Ukupno			447	16	373	58

Općina Bol je do kolovoza 2020. evidentirala 447 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 16 ili 3,6 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, 373 ili 83,4 % u javnom vlasništvu, a 58 ili 13,0 % građevina i uređaja na zemljištu u mješovitom privatnom i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Bol ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 447 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu (osim za nerazvrstane ceste) i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Uneseni podaci sistematizirani su po katastarskim česticama na kojima se komunalna infrastruktura nalazi, a ne po nazivima komunalne infrastrukture, što otežava praćenje broja evidentiranih građevina komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke sistematizirati po nazivima komunalne infrastrukture kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Bol, Općina provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Bol.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Bol, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka.

Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Bol evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Bol obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Bol je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih Zakonom o komunalnom gospodarstvu, određene i druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, te skupljanje i zbrinjavanje napuštenih životinja i usluge higijeničarske službe. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bol, osim za komunalnu djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta.

U tablici broj 73 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bol, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 73

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Bol, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Bol
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Skupljanje i zbrinjavanje napuštenih životinja i usluge higijeničarske službe	
13.	Održavanje nerazvrstanih cesta	-

Općina Bol je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i izvore financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je, između ostalog, propisano da program građenja sadrži procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja te da se navedeni troškovi iskazuju odvojeno prema izvoru financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, ali ne i naznaku izvora financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture, između ostalog, određuju financijska sredstva potrebna za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. U programima održavanja iskazani su planirani rashodi za održavanje javnih zgrada u vlasništvu Općine Bol koje se prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, ne odnose na komunalnu infrastrukturu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvore financiranja. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja iskazivati rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Bol nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Bol je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, u ožujku 2019. izmjenom Odluke o komunalnom doprinosu te studenom 2020. izmjenom odluka o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 124,00 kn/m³, a za treću u iznosu od 110,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Bol koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 1,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Bol je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Bol sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Bol u 2019. i 2020. obavljalo se jedanaest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Bol obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje deset komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, građevina javne odvodnje oborinskih voda, nerazvrstanih cesta, javnih zelenih površina, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, groblja, čistoće javnih površina i održavanje javne rasvjete, te obavljanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i ukopa pokojnika povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, a jedna komunalna djelatnost koja se odnosi na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije povjerena je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Obavljanje uslužne komunalne djelatnosti pružanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama povjereno je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina te je opće uvjete isporuke i cjenik navedene usluge donijela Općina Bol i objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Cjenik usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina donesen je uz suglasnost Općine Bol, ali opći uvjeti isporuke i cjenik usluga ukopa pokojnika nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine, a isporučitelj usluga nema mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Bol, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Bol za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 6.543.748,00 kn, od čega se 121.145,00 kn odnosi na održavanje prostora u vlasništvu Općine (zgrada Općine, dom kulture, dječji vrtić, kino, muzej), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 6.422.603,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Bol je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 5.190.328,00 kn, što čini 80,8 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 74 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bol za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 74

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Bol za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	920.000,00	86.074,00	9,4
2.	Javne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1.600.000,00	1.514.107,00	94,6
3.	Javna parkirališta	350.000,00	275.887,00	78,8
4.	Javne garaže	86.000,00	0,00	0,0
5.	Javne zelene površine	270.000,00	92.563,00	34,3
6.	Građevine i uređaji javne namjene	700.000,00	582.500,00	83,2
7.	Javna rasvjeta	30.000,00	5.250,00	17,5
8.	Groblja	2.145.000,00	1.612.938,00	75,2
	Ukupno	6.101.000,00	4.169.319,00	68,3

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.931.681,00 kn ili 31,7 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 75 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bol za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 75

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Bol za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	780.000,00	165.936,00	21,3
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	450.000,00	76.231,00	16,9
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	40.000,00	24.858,00	62,1
4.	Održavanje javnih zelenih površina	400.000,00	433.775,00	108,4
5.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene	50.000,00	34.323,00	68,6
6.	Održavanje groblja	50.000,00	48.850,00	97,7
7.	Održavanje čistoće javnih površina	360.000,00	409.506,00	113,7
8.	Održavanje javne rasvjete	370.000,00	420.061,00	113,5
9.	Održavanje prostora u vlasništvu Općine	144.500,00	121.145,00	83,8
10.	Održavanje ostale komunalne infrastrukture (održavanje plaža, biciklističkih i penjačkih staza i druge komunalne opreme)	590.000,00	639.744,00	108,4
	Ukupno	3.234.500,00	2.374.429,00	73,4

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 860.071,00 kn ili 26,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju proračuna nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 8.831.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 6.101.000,00 kn. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna nisu navedeni u programu održavanja komunalne infrastrukture. Tako su proračunom za 2019. planirani rashodi za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije u iznosu od 70.000,00 kn koji su ostvareni u iznosu od 74.281,00 kn i koji su Odlukom o komunalnim djelatnostima određeni kao komunalna djelatnost čije je obavljanje od značaja za Općinu, a nisu planirani Programom održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Preporučuje programom održavanja obuhvatiti obavljanje svih komunalnih djelatnosti te izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima koji se odnose na održavanje plaža te biciklističkih i penjačkih staza te rashodi za održavanje javnih zelenih površina planirani su u programu održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju proračuna u okviru rashoda za održavanje ostale komunalne infrastrukture, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Ugovor o obavljanju poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Bol ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Bol organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Bol te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Bol

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Bol ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost koja se obavlja na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, unošenje podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Bol **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Bol

Općina Bol očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Bol. U očitovanju je navela da nema primjedbi na Nacrt izvješća.

Općina Brela

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Brela utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 20 km², a obuhvaća dva naselja s 1 703 stanovnika.

U tablici broj 76 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Brela po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 76

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Brela, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Brela	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	29	3	0	26
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	4	0	0	4
		Uređene plaže	1	0	1	0
		Pothodnici	1	0	1	0
3.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	12	0	0	12
		Rasvjetni stupovi	804	0	0	804
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	1	1	1
5.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Građevine za prihvati otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu	10	0	10	0
Ukupno			864	4	13	847

Općina Brela je do kolovoza 2020. evidentirala 864 građevine komunalne infrastrukture, od čega su četiri ili 0,5 % građevine u vlasništvu Općine, 13 ili 1,5 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 847 ili 98,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Brela je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 864 građevine komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, ali ne i podaci o nazivu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Brela, Općina provodi aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, a odnose se na pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Brela.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Brela u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Brela, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka.

Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima.

Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Brela evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Brela obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Brela je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz deset djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarske poslove. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Brela.

U tablici broj 77 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Brela, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 77

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Brela, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Brela
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Održavanje javnih zelenih površina	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Brela i pravna/fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
12.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Općina Brela je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu, ali ne i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja utvrđuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje zgrade dječjeg vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno prema izvoru njihova financiranja i ukupno, u programima građenja, te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Brela nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Brela je u prosincu 2018. i travnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 28,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njenoj namjeni i veličini. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također su određene tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Brela koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Brela je u studenom 2017. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Brela nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Brela sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Brela u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Brela obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete te obavljanje usluge ukopa pokojnika, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, a obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih zelenih površina i obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga.

Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, doneseni su uz suglasnost Općine Brela. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga ukopa pokojnika nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine, ni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Brele, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Brele za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 5.382.329,00 kn, od čega se 1.118.528,00 kn odnosi na građenje zgrade dječjeg vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.263.801,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Brele je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 4.232.990,00 kn, što čini 99,3 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 78 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Brele za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 78

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Brele za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	300.000,00	0,00	0,0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	365.000,00	218.244,00	59,8
3.	Javna rasvjeta	420.000,00	408.950,00	97,4
4.	Groblja	6.600.000,00	295.916,00	4,5
5.	Izrada projektne dokumentacije	320.000,00	184.400,00	57,6
6.	Izgradnja dječjeg vrtića	11.025.000,00	1.118.528,00	10,1
	Ukupno	19.030.000,00	2.226.038,00	11,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 16.803.962,00 kn ili 88,3 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na rashode za građenje nerazvrstanih cesta i izgradnju dva groblja, a izvješće o izvršenju programa gradnje komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana. U programu građenja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju iskazani su rashodi za izradu projektne dokumentacije kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture i drugih rashoda na koje se odnose. Planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 19.262.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 19.030.000,00 kn.

U tablici broj 79 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Brela za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 79

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Brela za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	555.000,00	433.429,00	78,1
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1.045.000,00	953.403,00	91,2
3.	Održavanje čistoće javnih površina	1.150.000,00	1.082.371,00	94,1
4.	Održavanje javne rasvjete	500.000,00	543.333,00	108,7
5.	Održavanje zelenih površina	50.000,00	76.255,00	152,5
6.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	65.000,00	67.500,00	103,8
	Ukupno	3.365.000,00	3.156.291,00	93,8

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 208.709,00 kn ili 6,2 % manje od plana. Planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za održavanje komunalne infrastrukture u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 3.280.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju programa u iznosu od 3.365.000,00 kn. Također u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture su navedeni rashodi za nasipanje plaža u iznosu od 152.525,00 kn, a koja aktivnost i planirani iznos od 170.000,00 kn nisu navedeni u programu održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose te izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje javnih zelenih površina i obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Brela ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Brela organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Brela te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Brela

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Brela ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Brela **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Brela

Općina Brela očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Brela. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

Općina Cista Provo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Cista Provo utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 98 km², a obuhvaća šest naselja s 2 335 stanovnika.

U tablici broj 80 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Cista Provo po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 80

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Cista Provo, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Cista Provo	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	124	4	0	120
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	0	1	1
3.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	1	0	1
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	20	0	0	20
		Druge građevine javne namjene lokalnog značaja	1	1	0	0
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	993	0	0	993
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	0	0	5
Ukupno			1 147	6	1	1 140

Općina Cista Provo je do kolovoza 2020. evidentirala 1 147 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je šest ili 0,5 % građevina u vlasništvu Općine, jedan ili 0,1 % u javnom vlasništvu, a 1 140 ili 99,4 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Cista Provo je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 147 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Cista Provo, Općina provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Cista Provo.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Cista Provo, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Cista Provo evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Cista Provo obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Cista Provo je u studenom 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici broj 81 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Cista Provo, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 81

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Cista Provo, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	3
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	
3.	Održavanje javnih i zelenih površina	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje atmosferskih voda	
6.	Sanacija deponija	
7.	Deratizacija i dezinfekcija	

Odlukom o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost održavanja javnih i zelenih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Tijekom 2019. obavljena je i komunalna djelatnost održavanja građevina i uređaja javne namjene (uređenje spomenika) koje su propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, ali ne i Odlukom o komunalnim djelatnostima te nije određen organizacijski oblik njihovog obavljanja, a obavljala je pravna osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se propisati sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Cista Provo, uključujući i održavanje građevina i uređaja javne namjene te odrediti organizacijski oblik njihovog obavljanja u skladu odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Cista Provo je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu, poticanu stanogradnju, gospodarenje otpadom i održavanje općinske zgrade, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Cista Provo nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Cista Provo u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te u studenom 2018. odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 5,00 kn/m³ za građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Cista Provo koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 1,68 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Cista Provo je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Cista Provo ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Cista Provo u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Cista Provo obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, održavanje groblja, sanaciju divljih odlagališta i održavanje građevina i uređaja javne namjene (uređenje spomenika) povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javnih zelenih površina, koja se odnosi na održavanje dječjeg igrališta i javnih rekreacijskih prostora, nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego je obavljano bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Cista Provo organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i održavanje javnih zelenih površina odnosno dječjeg igrališta i javnih rekreacijskih prostora.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Cista Provo za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 1.666.398,00 kn, od čega se 147.603,00 kn odnosi na rashode za građenje objekata vodoopskrbe, poticanu stanogradnju, gospodarenje otpadom i održavanje općinske zgrade, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.518.795,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Cista Provo je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 63.803,00 kn, što čini 4,2 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 82 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Cista Provo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 82

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Cista Provo za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste i javne prometne površine	803.297,00	700.405,00	87,2
2.	Javna rasvjeta	175.709,00	175.709,00	100,0
3.	Groblja	71.067,00	66.742,00	93,9
4.	Vodopostroba	13.363,00	13.363,00	100,0
5.	Poticanje stanogradnje	64.125,00	53.125,00	82,8
6.	Gospodarenje otpadom	13.130,00	13.128,00	100,0
	Ukupno	1.140.691,00	1.022.472,00	89,6

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za radove na asfaltiranju nerazvrstanih cesta u četiri naselja te izradu geodetskih elaborata za ceste, uređenje trga i izgradnju autobusnih čekaonica u dva naselja, izgradnju mrtvačnice, te izradu projektne dokumentacije i rekonstrukciju i dogradnju javne rasvjete. Rashodi za građenje nerazvrstanih cesta i građenje javno površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila planirani su programom građenja te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u skupnom iznosu, iako su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje građenje nerazvrstanih cesta i javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 83 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Cista Provo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 83

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Cista Provo za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih građevina (zgrada Općine)	68.000,00	67.987,00	100,0
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	65.320,00	65.317,00	100,0
3.	Održavanje groblja	116.126,00	114.640,00	98,7
4.	Održavanje javne rasvjete	242.000,00	236.372,00	97,7
5.	Sanacija divljih odlagališta	86.125,00	86.125,00	100,0
6.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene (uređenje spomenika)	49.719,00	49.719,00	100,0
7.	Održavanje javnih zelenih površina (dječje igralište i javni rekreacijski prostor)	28.143,00	23.766,00	84,4
	Ukupno	655.433,00	643.926,00	98,2

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, održavanje groblja, sanaciju divljih odlagališta i održavanje građevina i uređaja javne namjene (uređenje spomenika) ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Cista Provo ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Cista Provo organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Cista Provo te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Cista Provo

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Cista Provo ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Cista Provo **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Cista Provo

Općina Cista Provo očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Cista Provo. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

Općina Dicmo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Dicmo utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 68 km², a obuhvaća osam naselja s 2 802 stanovnika.

U tablici broj 84 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Dicmo po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 84

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Dicmo, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Dicmo	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	190	12	0	178
2.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	12	12	0	0
3.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	74	74	0	0
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	1	0	3
Ukupno			280	99	0	181

Općina Dicmo je do kolovoza 2020. evidentirala 280 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 99 ili 35,4 % građevina u vlasništvu Općine, a 181 ili 64,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Dicmo je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 280 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Dicmo, Općina je poduzimala aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, odnosno radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, a odnose se na pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture (nerazvrstane ceste) koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture proizlazi da je do vremena obavljanja revizije (siječanj 2021.) 27 građevina i uređaja komunalne infrastrukture upisano u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Dicmo.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Dicmo u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Dicmo evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, ali Općina nije ustrojila i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju iz koje bi bila vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Dicmo obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Dicmo je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici broj 85 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dicmo, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 85

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Dicmo, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	

Programima održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. planirana je komunalna djelatnost održavanja čistoće javnih površina, održavanje zelenih javnih površina i održavanje groblja koje su propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, ali ne i odredbama Odluke o komunalnim djelatnostima te nije određen organizacijski oblik njihova obavljanja, i koje se u 2019. i 2020. nisu obavljale.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima propisati sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Dicmo te odrediti organizacijski oblik njihova obavljanja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Dicmo je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se u programu građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture odvojeno prema izvoru financiranja u programima građenja.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Dicmo nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Dicmo je u studenom 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te u ožujku 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu i drugu zonu određena je u iznosu od 15,00 kn/m³ i za treću zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Dicmo koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Dicmo je u lipnju 2006. donijela Odluku o komunalnom redu, a u lipnju 2011. i ožujku 2016. njezine izmjene. Odlukom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Dicmo nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Dicmo ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Dicmo u 2019. i 2020. obavljale su se dvije komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Dicmo obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete, povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Dicmo za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.506.000,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Dicmo je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 1.221.318,00 kn, što čini 48,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 86 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dicmo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 86

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dicmo za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.840.000,00	1.030.870,00	36,3
2.	Javna rasvjeta	200.000,00	154.000,00	77,0
3.	Groblja	200.000,00	113.750,00	56,9
	Ukupno	3.240.000,00	1.298.620,00	40,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.941.380,00 kn ili 59,9 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na ostvarenje rashoda za građenje nerazvrstanih cesta, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanja plana.

U tablici broj 87 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dicmo za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 87

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dicmo za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.420.000,00	327.215,00	23,0
2.	Održavanje javnih zelenih površina	10.000,00	0,00	0,00
3.	Održavanje čistoće javnih površina	10.000,00	0,00	0,00
4.	Održavanje groblja	20.000,00	0,00	0,00
5.	Održavanje javne rasvjete	858.800,00	880.165,00	102,5
	Ukupno	2.318.800,00	1.207.380,00	52,1

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.111.420,00 kn ili 47,9 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na ostvarenje rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete, ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrži odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti te načinu određivanja njihove cijene i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Dicmo ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Dicmo organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Dicmo te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Dicmo

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Dicmo ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te unosi podatke o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik na podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Dicmo **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Dicmo

Općina Dicmo očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Dicmo. U očitovanju je navela da prihvaća nalaz Nacrta izvješća.

Općina Dugi Rat

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Dugi Rat utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 11 km², a obuhvaća tri naselja s 7 092 stanovnika.

U tablici broj 88_daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Dugi Rat po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 88

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Dugi Rat, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad zemljištem na kojem se komunalna infrastruktura nalazi			
				Općina Dugi Rat	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	64	0	0	0	64
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	3	0	0	0	3
		Obalne staze i šetnice	4	0			4
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	3	0	0	0	3
4.	Javne zelene površine	Parkovi	2	0	0	0	2
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	0	0	0	2
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Autobusna stajališta	30	0	0	0	30
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	0	0	0	3
Ukupno			111	0	0	0	111

Općina Dugi Rat je do kolovoza 2020. evidentirala 111 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se komunalna infrastruktura nalazi.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Dugi Rat ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 111 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici, ali ne i podaci o katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Dugi Rat, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Propisani podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom ne unose se u evidenciju komunalne infrastrukture te iz evidencije nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Dugi Rat.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Dugi Rat u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Dugi Rat, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti status komunalne infrastrukture u pogledu njezina upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Dugi Rat evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Dugi Rat obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Dugi Rat je u kolovozu 1995. donijela Odluku o osnivanju vlastitog pogona za obavljanje komunalnih djelatnosti, a u veljači 2019. odluku kojom je komunalna djelatnost održavanja javne rasvjete utvrđena kao djelatnost koja se može obavljati na temelju pisanog ugovora.

U tablici broj 89 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dugi Rat, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 89

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dugi Rat, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Opskrba pitkom vodom	Vlastiti komunalni pogon/pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji
2.	Odvodnja i pročišćavanja otpadnih voda	
3.	Opskrba plinom	
4.	Opskrba toplinskom energijom	
5.	Prijevoz putnika u javnom prometu	
6.	Održavanje čistoće	
7.	Odlaganje komunalnog otpada	
8.	Održavanja javnih površina	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
10.	Tržnice na malo	
11.	Održavanje groblja	
12.	Obavljanje pogrebnih poslova	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
14.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Odluka o osnivanju vlastitog pogona donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o osnivanju vlastitog pogona kao komunalna djelatnost određena djelatnost opskrbe pitkom vodom, odvodnja i pročišćavanja otpadnih voda, opskrbe plinom, opskrbe toplinskom energijom i odlaganje komunalnog otpada, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Dugi Rat i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Dugi Rat je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje zgrade Vatrogasnog doma, građevina za javnu vodoopskrbu i odvodnju, zgrade dječjeg vrtića, prostorno-plansku dokumentaciju, održavanje građevina za javnu vodoopskrbu i odvodnju, za održavanje poslovne zgrade općine, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, u programima građenja komunalne infrastrukture, odnosno opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, u programima održavanja komunalne infrastrukture.

Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Dugi Rat nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Dugi Rat je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 35,00 do 135,00 kn/m³, za drugu u iznosu od 30,00 do 125,00 kn/m³, te za treću zonu u iznosu od 25,00 do 115,00 kn/m³ građevine za koju se plaća, ovisno o njezinom volumenu. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 9,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Dugi Rat koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 2,52 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Dugi Rat je u listopadu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari.

U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Dugi Rat ne sadrži odredbe prema kojima se mora osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Dugi Rat u 2019. i 2020. obavljalo se devet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o osnivanju vlastitog pogona, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Dugi Rat obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja, te u manjem dijelu na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina i održavanje nerazvrstanih cesta povjerila je vlastitom komunalnom pogonu. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja javnih zelenih površina, održavanja nerazvrstanih cesta te održavanja javne rasvjete povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja čistoće javnih površina povjerila je trgovačkom društvu u suvlasništvu. Uslužnu komunalnu djelatnost obavljanja dimnjačarskih poslova povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljuju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke obavljanje dimnjačarskih poslova, koje je povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji nisu doneseni. Cjenik usluge donesen je uz suglasnost Općine Dugi Rat, a isporučitelj navedene komunalne usluge nema mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Dugi Rat, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Dugi Rat za izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 13.132.610,00 kn, od čega se 6.758.364,00 kn odnosi na rashode za gospodarenje otpadom, prostorno-plansku dokumentaciju, projektnu dokumentaciju za uređenje obalnog pojasa, građenje dječjeg vrtića, sportske dvorane, vatrogasnog doma, održavanje građevinskih objekata u vlasništvu Općine (dječji vrtić, sportski objekti, zgrada općinske uprave, zgrada kulturnog dobra), održavanje građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 6.374.246,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Dugi Rat je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 4.365.642,00 kn, što čini 68,5 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 90 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dugi Rat za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 90

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dugi Rat za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Prostorno-planska dokumentacija	1.270.000,00	428.500,00	33,7
2.	Održavanje pomorskog dobra	30.000,00	0,00	-
3.	Projektna dokumentacija za obalni pojas	540.000,00	203.750,00	37,7
4.	Elaborati za prometna rješenja	180.000,00	0,00	-
5.	Dječji vrtić	50.000,00	50.987,00	102,0
6.	Sportska dvorana	15.000,00	15.000,00	100,0
7.	Vatrogasni dom	4.260.000,00	4.030.548,00	94,6
8.	Nerazvrstane ceste	760.000,00	410.818,00	54,1
9.	Građevine javne vodoopskrbe i odvodnje	145.000,00	86.350,00	59,6
10.	Spomenici	150.000,00	149.490,00	99,7
11.	Javna rasvjeta	760.000,00	741.031,00	97,5
12.	Groblje	150.000,00	0,00	-
	Ukupno	8.310.000,00	6.116.474,00	73,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 2.193.526,00 kn ili 26,4 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 91 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dugi Rat za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 91

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dugi Rat za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	2.040.000,00	1.279.876,00	62,7
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	770.000,00	606.243,00	78,7
3.	Održavanje javnih površina	3.285.000,00	2.128.478,00	64,8
4.	Javna rasvjeta	1.000.000,00	907.831,00	90,8
5.	Rashodi za gospodarenje otpadom	1.000.000,00	969.993,00	97,0
6.	Održavanje objekata u vlasništvu Općine (dječji vrtić, sportski objekti, zgrada općinske uprave, zgrada kulturnog dobra)	365.000,00	303.185,00	83,1
7.	Održavanje autobusnih nadstrešnica	15.000,00	2.093,00	14,0
8.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	150.000,00	136.475,00	91,0
9.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	20.000,00	11.911,00	59,6
10.	Održavanje građevina za javnu vodoopskrbu	500.000,00	370.051,00	74,0
11.	Održavanje građevina za javnu odvodnju	300.000,00	300.000,00	100,0
	Ukupno	9.445.000,00	7.016.136,00	74,3

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 2.428.864,00 kn ili 25,7 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javnih površina, a izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju proračuna unutar rashoda za održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih površina, održavanje javne rasvjete, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko-higijeničarskih poslova ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Dugi Rat ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Dugi Rat organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Dugi Rat te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Dugi Rat

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Dugi Rat ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da je cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine donesen uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Dugi Rat **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Dugi Rat

Općina Dugi Rat očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Dugi Rat. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

Općina Dugopolje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Dugopolje utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 63 km², a obuhvaća četiri naselja s 3 469 stanovnika.

U tablici broj 92 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Dugopolje po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 92

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Dugopolje, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Dugopolje	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	103	101	1	1
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	3	1	2	0
		Biciklističke staze	2	0	2	0
		Pješačke staze	2	0	2	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	5	5	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta	5	2	3	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	4	1	3	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zdenci	2	1	1	0
		Spomenici i skulpture	2	0	1	1
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	26	26	0	0
		Rasvjetni stupovi	2 003	2 003	0	0
		Trafostanice	54	54	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	0	4	0
Ukupno			2 215	2 194	19	2

Općina Dugopolje je do kolovoza 2020. evidentirala 2 215 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su 2 194 ili 99,0 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, 19 ili 0,9 % u javnom vlasništvu, a dvije ili 0,1 % građevine i uređaja na zemljištu u mješovitom privatnom i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Dugopolje je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 2 215 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Dugopolje, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine u zemljišne knjige, u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Dugopolje.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti za evidentiranje nerazvrstanih cesta, poduzimati i aktivnosti radi radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Dugopolje u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Dugopolje, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima.

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Dugopolje evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Dugopolje obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Dugopolje je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u prosincu 2020. njezine izmjene. Odlukom su, uz jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove te održavanje reciklažnog dvorišta. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dugopolje.

U tablici broj 93 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dugopolje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 93

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dugopolje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Dugopolje
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje reciklažnog dvorišta	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa	
10.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
13.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
14.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Općina Dugopolje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i održavanje zelenih površina planirani su programima održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa zajedno u jednom iznosu, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za izgradnju vodovodne mreže, odvoz komunalnog otpada, sanaciju odlagališta i naknadu za utjecaj na okoliš pri korištenju odlagališta Karepovac, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i održavanje zelenih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Dugopolje nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Dugopolje je u studenom 2018. donijela Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi i te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu određena je u iznosu od 12,00 kn/m³ do 40,00 kn/m³ za građevine u postupcima ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada te u iznosu od 28,00 kn/m³ do 86,00 kn/m³ za ostale građevine, a za drugu zonu u iznosu od 8,00 kn/m³ do 28,00 kn/m³ za građevine u postupcima ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada te u iznosu od 19,00 kn/m³ do 60,00 kn/m³ za ostale građevine za koje se komunalni doprinos plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 6,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Dugopolje koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 12,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Dugopolje je u veljači 2015. donijela Odluku o komunalnom redu, a u svibnju 2015. njezine izmjene. Odlukom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda i mogu naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. važećeg Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Dugopolje nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Dugopolje ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Dugopolje u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalne djelatnosti. Općina Dugopolje obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina i održavanje groblja i te usluge ukopa pokojnika povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, a održavanje javne rasvjete povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima nego je obavljano bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda na području Općine Dugopolje organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, kao što je to učinjeno s obavljanjem drugih djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, su doneseni te su objavljeni na mrežnoj stranici isporučitelja komunalne usluge. Cjenik usluge ukopa pokojnika donesen je uz suglasnost Općine Dugopolje, dok su opći uvjeti isporuke usluga ukopa doneseni bez suglasnosti Općine i nisu objavljeni na mrežnoj stranici Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika za sve komunalne usluge uz suglasnost Općine Dugopolje te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Dugopolje za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 8.740.564,00 kn, od čega se 503.711,00 kn odnosi na rashode za izgradnju vodovodne mreže, odvoz komunalnog otpada, sanaciju odlagališta i naknadu za utjecaj na okoliš pri korištenju odlagališta Karepovac, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 8.236.853,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Dugopolje je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 16.513.152,00 kn, što je 8.276.299,00 kn ili 100,5 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Dugopolje u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Preporučuje se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 94 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dugopolje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 94

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Dugopolje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	4.419.000,00	3.628.057,00	82,1
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	301.000,00	292.981,00	97,3
3.	Građevine i uređaji javne namjene	5.000,00	4.652,00	93,0
4.	Javna rasvjeta	150.000,00	147.469,00	98,3
5.	Groblja	656.000,00	545.915,00	83,2
	Ukupno	5.531.000,00	4.619.074,00	83,5

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 911.926,00 kn ili 16,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za otkup zemljišta za izgradnju ceste, izradu projektne dokumentacije, izgradnju nerazvrstanih cesta, građenje nogostupa, bočališta, izgradnju javne rasvjete u dva naselja te izgradnju tri groblja. Rashodi za izgradnju građevina i uređaja javne namjene su ostvareni za izgradnju sekundarne vodovodne mreže.

U tablici broj 95 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dugopolje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 95

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Dugopolje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.635.000,00	1.588.120,00	97,1
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i održavanje zelenih površina	800.000,00	742.178,00	92,8
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	150.000,00	129.562,00	86,4
4.	Održavanje groblja	450.000,00	436.137,00	96,9
5.	Održavanje čistoće javnih površina	420.000,00	499.059,00	118,8
6.	Održavanje javne rasvjete	735.000,00	726.434,00	98,8
	Ukupno	4.190.000,00	4.121.490,00	98,4

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 68.510,00 kn ili 1,6 % manje od plana. Rashodi za održavanje čistoće javnih površina odnose se na usluge odvoza komunalnog otpada, sanaciju odlagališta i naknadu za utjecaj na okoliš pri korištenju odlagališta Karepovac. Programom održavanja komunalne infrastrukture nisu obuhvaćeni rashodi za dezinfekciju i deratizaciju i veterinarske usluge koji su proračunom za 2019. planirani u iznosu od 330.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 295.130,00 kn, od čega za dezinfekciju i deratizaciju u iznosu od 187.431,00 kn te veterinarske usluge u iznosu od 107.699,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje programom održavanja komunalne infrastrukture obuhvatiti sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Dugopolje u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima

Rashodi za održavanje javne rasvjete, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarske usluge ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Dugopolje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Dugopolje organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Dugopolje te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Dugopolje

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Dugopolje ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik na podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Dugopolje **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Dugopolje

Općina Dugopolje očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Dugopolje. U očitovanju je navela da prihvaća Nacrt izvješća.

Općina Gradac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Gradac utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 49 km², a obuhvaća pet naselja s 3 261 stanovnikom.

U tablici broj 96 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Gradac po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 96

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Gradac, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Gradac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	96	2	39	55
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	7	0	1	6
		Javne stube	5	0	3	2
		Šetališta	20	0	15	5
		Pješačke staze	4	0	4	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	15	0	9	6
4.	Javne zelene površine	Parkovi	13	0	6	7
		Dječja igrališta	4	0	3	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	7	0	5	2
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	8	0	8	0
		Fontane	1	0	1	0
		Javni zahodi	1	0	0	1
		Spomenici i skulpture	2	0	2	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	28	0	18	10
		Rasvjetni stupovi	1 258	305	650	303
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	0	0	6
Ukupno			1 475	307	764	404

Općina Gradac je do kolovoza 2020. evidentirala 1 475 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 307 ili 20,8 % građevina u vlasništvu Općine, 764 ili 51,8 % u javnom vlasništvu, a 404 ili 27,4 % na zemljištu u mješovitom privatnom i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Gradac je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 475 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Gradac, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i njihovo dostavljanje nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Gradac. Prema odredbi članka 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura evidentira se i u katastru, i to na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture, potvrde jedinice lokalne samouprave da se radi o komunalnoj infrastrukturi, koje nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom, i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista u zemljišnu knjigu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa u zemljišne knjige, poduzimati i aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području Općine Gradac u katastru, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Gradac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Gradac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, ali Općina nije ustrojila i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju iz koje bi bila vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Gradac obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Gradac je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 97 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gradac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 97

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Gradac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji

Općina Gradac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja iskazani su odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da program građenja sadrži procjenu troškova građenja koji se iskazuju i odvojeno prema izvoru financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja iskazani su rashodi za izgradnju građevina javne odvodnje otpadnih voda, izradu dokumenata prostornog planiranja i rashodi za održavanje građevinskih objekata (sportski kompleks, zgrada škole, poslovni prostori u kojima se obavlja djelatnost Općine Gradac) što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvore financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Gradac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po vrstama i pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Gradac je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o komunalnom doprinosu te u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa zone, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 60,00 kn/m³ i iznosi 4,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Gradac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 0,20 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Gradac je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Gradac sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Gradac u 2019. i 2020. obavljalo se pet komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Gradac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja i održavanje javne rasvjete, povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a obavljanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji. Ugovor o koncesiji je zaključen od srpnja 2019. do srpnja 2020., uz ugovaranje godišnje naknade za koncesiju u iznosu od 140.000,00 kn.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o koncesiji nisu doneseni, a isporučitelj komunalnih usluga nema vlastite mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Gradac, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Gradac za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 7.408.017,00 kn, od čega se 233.238,00 kn odnosi na građenje objekata javne odvodnje otpadnih voda, dokumente prostornog planiranja i održavanje građevinskih objekata što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 7.174.779,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Gradac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 3.463.464,00 kn, što čini 48,3 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 98 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gradac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 98

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Gradac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.522.675,00	2.147.978,00	85,1
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila i građevine i uređaji javne namjene	2.616.000,00	1.794.694,00	68,6
3.	Nabava opreme za dječja i sportska igrališta i druge opreme	747.000,00	566.265,00	75,8
4.	Javna rasvjeta	192.000,00	104.516,00	54,4
5.	Dokumenti prostornog planiranja	109.000,00	22.388,00	20,5
	Ukupno	6.186.675,00	4.635.841,00	74,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.550.834,00 kn ili 25,1 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja u izvršenju rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 99 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gradac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 99

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Gradac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.460.000,00	1.296.188,00	88,8
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	723.000,00	718.476,00	99,4
3.	Održavanje plaža	610.000,00	549.308,00	90,1
4.	Održavanje groblja	30.000,00	22.229,00	74,1
5.	Održavanje građevinskih objekata	415.000,00	185.975,00	44,8
	Ukupno	3.238.000,00	2.772.176,00	85,6

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 465.824,00 kn ili 14,4 % manje od plana. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna nisu navedeni u izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, pa tako programom održavanja komunalne infrastrukture nisu obuhvaćeni rashodi za održavanje javne rasvjete koji su proračunom za 2019. planirani u iznosu od 1.010.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 860.436,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje programom održavanja komunalne infrastrukture obuhvatiti sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Gradac prema Odluci o komunalnim djelatnostima i Zakonu o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje plaža, održavanje groblja i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva.

Zadaća koju Općina Gradac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог управног одјела, на temelju unutarњих аката којима су уређени устројство и систематизација радних мјеста. Опћина Gradac организира, финансира и надзире грађенје и одржавање комunalне инфраструктуре те одржавање комunalног реда на свом подручју, али не проводи системску анализу и вредновање učinaka управљања и коришћења комunalне инфраструктуре и utjecaja управљања на локалну заједницу ради utvrђивања могућности unaprijеђења управљања komunalnom infrastrukturom те не raspolаže podacima i zaključcima о učincima управљања komunalnom infrastrukturom који би proizašli из provedene анализе и вредновања. Osnovni pokazatelji који се могу koristiti за анализу и вредновање су подаци о stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti те prometne sigurnosti на njima, о stanju pojedinih javnih površina на којима nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka којима се osigurava njihova funkcionalna ispravnost, о stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, о udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoј površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci о stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti за njihovo održavanje, о potrebama за parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, о prilagođenosti javnih površina за kretanje osoba s posebnim potrebama те други подаци u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj управљања на локалну заједницу može се analizirati и вредновати и на temelju podataka i saznanja о broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu на broj stanovnika Općine Gradac те njihovu zadovoljstvu или nezadovoljstvu u pogledu stanja i korišćenja komunalne инфраструктуре на području Općine, а подаци и saznanja mogu се prikupljati promatranjem и anketiranjem stanovnika те из медија, javnog govora и из других izvora.

Državni ured за reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korišćenja komunalne инфраструктуре ради utvrђивања učinkovitosti upravljanja, utvrђивања i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korišćenjem, utvrђивања utjecaja upravljanja на локалну заједницу те utvrђивања načina на koje се upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje се uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona о komunalnom gospodarstvu на којима се komunalno gospodarstvo temelji те izvještavati javnost о postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno о poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja заданих ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Gradac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Gradac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik na podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Gradac **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Gradac

Općina Gradac očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Gradac. U očitovanju je navela da prihvaća Nacrt izvješća te da je započela s ispravljanjem navedenih nedostataka i usklađivanjem s preporukama navedenim u Nacrtu Izvješća.

Općina Hrvace

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Hrvace utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 210 km², a obuhvaća jedanaest naselja s 3 617 stanovnika.

U tablici broj 100 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Hrvace po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 100

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Hrvace, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Hrvace	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	284	0	0	0	284
2.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	23	23	0	0	0
3.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	10	10	0	0	0
Ukupno			317	33	0	0	284

Općina Hrvace je do kolovoza 2020. evidentirala 317 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture, od čega su 33 građevine i uređaji u vlasništvu Općine, dok za 284 građevine evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Hrvace je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 317 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. Prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture treba sadržavati podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Evidencija komunalne infrastrukture Općine Hrvace sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi. Podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja uneseni su u evidenciju samo za manji dio evidentirane komunalne infrastrukture, dok unošenje podataka o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi nije predviđeno.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Hrvace, općina provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovu dostavu nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Propisani podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture ne unose se u evidenciju komunalne infrastrukture te iz nje nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura, upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Hrvace.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture unositi u evidenciju komunalne infrastrukture, i to tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Hrvace, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti status komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima.

Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Hrvace evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Hrvace obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Hrvace je u rujnu 2017. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici broj 101 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Hrvace, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 101

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Hrvace, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta (redovito i izvanredno održavanje)	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tijekom 2019. obavljana je i komunalna djelatnost održavanja javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila koja je propisana odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, ali ne i Odluke o komunalnim djelatnostima te nije određen organizacijski oblik njihovog obavljanja. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Hrvace i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Hrvace je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se u programu građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina javne odvodnje, odvoz smeća, nabavu kontejnera i mobilnog reciklažnog dvorišta, naknadu za korištenje deponija Mojanka, sanaciju divljih deponija te za održavanje građevinskih objekata, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i iskaz troškova građenja komunalne infrastrukture odvojeno prema izvoru financiranja. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture te građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Hrvace nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Hrvace je u prosincu 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u ožujku 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi i te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 4,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 3,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Hrvace koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Hrvace je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda i mogu naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Hrvace ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Hrvace u 2019. i 2020. obavljalo se tri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu od kojih su dvije određene Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Hrvace obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete, povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnim djelatnostima, nego je obavljano bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima na području Općine Hrvace organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kao što je to učinjeno s obavljanjem drugih komunalnih djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Hrvace za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 4.212.104,00 kn, od čega se 827.421,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina javne odvodnje, odvoz smeća, sanaciju divljih deponija, naknadu za korištenje deponija Mojanka, održavanje građevinskih objekata (zgrada općine i nogometnog kluba) i veterinarske usluge, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.384.683,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Hrvace je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 923.181,00 kn, što čini 27,3 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 102 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Hrvace za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 102

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Hrvace za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	880.000,00	797.313,00	90,6
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1.230.000,00	818.971,00	66,6
3.	Groblja	650.000,00	420.250,00	64,7
4.	Građenje građevina javne odvodnje	385.000,00	176.103,00	45,7
	Ukupno	3.145.000,00	2.212.637,00	70,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 932.363,00 kn ili 29,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za radove na asfaltiranju nerazvrstanih cesta, izgradnju dvije mrtvačnice i groblja, građenje dva nogostupa, konjičko biciklističke staze te trga.

U tablici broj 103 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Hrvace za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 103

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Hrvace za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje čistoće javnih površina	940.000,00	715.430,00	76,1
1.1.	Odvoz smeća	90.000,00	81.767,00	90,9
1.2.	Sanacija divljih deponija	85.000,00	45.959,00	54,1
1.3.	Uređenje javnih površina	165.000,00	64.112,00	38,9
1.4.	Korištenje deponija Mojanka	380.000,00	382.215,00	100,6
1.5.	Veterinarske usluge	30.000,00	12.500,00	41,7
1.6.	Nabava kontejnera i kompostera	20.000,00	0,00	0,00
1.7.	Održavanje građevinskih objekata	150.000,00	128.877,00	85,9
1.8.	Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	20.000,00	0,00	0,00
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	975.000,00	939.093,00	96,3
3.	Održavanje javne rasvjete	400.000,00	344.944,00	86,2
	Ukupno	2.315.000,00	1.999.467,00	86,4

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 315.533,00 kn ili 13,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Uređenje javnih površina se odnosi na rashode za održavanje javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila.

Državni ured za reviziju preporučuje, kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Hrvace ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Hrvace organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Hrvace te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Hrvace

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Hrvace ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Hrvace **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Hrvace

Općina Hrvace očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Hrvace. U očitovanju je navela da nema primjedbi na činjenice opisane u Nacrtu izvješća.

Općina Jelsa

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Jelsa utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 146 km², a obuhvaća 12 naselja s 3 582 stanovnika.

U tablici broj 104 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Jelsa po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 104

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Jelsa, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Jelsa	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	298	298	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Javni prolazi	1	0	1	0
		Javne stube	1	0	1	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	2	0	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	0	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zahodi	1	0	1	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	3	1	2
7.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Izrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika	1	1	0	0
8.	Druge građevine komunalne infrastrukture	Deponij za građevinski otpad	1	1	0	0
Ukupno			312	305	5	2

Općina Jelsa je do kolovoza 2020. evidentirala 312 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 305 ili 97,8 % u vlasništvu Općine, pet ili 1,6 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a dva ili 0,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Jelsa ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 312 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja ali ne i podaci o zemljišnoknjižnim česticama na kojima se komunalna infrastruktura nalazi te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Uneseni podaci sistematizirani su po katastarskim česticama na kojima se komunalna infrastruktura nalazi, a ne po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, što otežava praćenje broja evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se unesene podatke sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture kako bi se uvidom u evidenciju mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom. Prema podacima Općine Jelsa, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi te je, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture, od 312 evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture njih 208 upisano u zemljišne knjige i evidentirano u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine.

Državni ured za reviziju preporučuje i dalje provoditi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Jelsa evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Jelsa obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-stalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Jelsa je u travnju 2010. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 105 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Jelsa, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 105

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Jelsa, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Javna vodoopskrba	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općina Jelsa
2.	Javna odvodnja	
3.	Održavanje groblja	
4.	Održavanje javnih površina	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
6.	Odlaganje komunalnog otpada	
7.	Održavanje čistoće	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Jelsa i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
8.	Održavanje i upravljanje parkiralištima	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Pročišćavanje otpadnih voda	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Čišćenje septičkih i sabirnih jama	
12.	Prijevoz pokojnika	
13.	Prijevoz putnika u javnom prometu	
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Jelsa i/ili pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
15.	Održavanje javne rasvjete	
16.	Održavanje javnih zelenih površina	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
17.	Poslovi obnove horizontalne prometne signalizacije	
18.	Poslovi dekorativne rasvjete	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene komunalne djelatnosti javne vodoopskrbe, javne odvodnje, odlaganja komunalnog otpada, pročišćavanja otpadnih voda i prijevoza pokojnika, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da komunalnu djelatnost održavanja javnih zelenih površina može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a obavljalo je vlastito komunalno društvo.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Jelsa i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te uskladiti odredbe kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti s organizacijskim oblicima njihova obavljanja.

Općina Jelsa je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu, ali ne i po vrstama komunalne infrastrukture te ukupno. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju otpadnih voda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja po vrstama komunalne infrastrukture i ukupno u programima građenja te uključujući opseg poslova održavanja u programima održavanja.

Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Jelsa nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Jelsa je u studenom 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, a u prosincu 2019. izmjene Odluke o komunalnom doprinosu, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, a za četvrtu zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 7,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su četiri zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Jelsa koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Jelsa je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu počinjenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Jelsa ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Jelsa u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Jelsa obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje osam komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje javne rasvjete te na obavljanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga ukopa pokojnika, povjerila je trgovačkim društvima čiji je osnivač Općina.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opće uvjete isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, donijela je Općina Jelsa te ih objavila u službenom glasilu, a isporučitelj komunalnih usluga nema vlastite mrežne stranice. Isporučitelj usluga ukopa pokojnika nije donio opće uvjete isporuke usluga ukopa, a cjenik usluga ukopa je donesen uz suglasnost Općine i objavljen je na mrežnoj stranici isporučitelja usluge.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju uz suglasnost Općine Jelsa te njihovo javno objavljivanje, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Jelsa za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 6.920.485,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Jelsa je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 3.624.168,00 kn, što čini 52,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 106 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Jelsa za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 106

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Jelsa za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne površine	1.110.000,00	997.478,00	89,9
2.	Nerazvrstane ceste	2.600.000,00	2.149.139,00	82,7
3.	Javna rasvjeta	350.000,00	314.568,00	89,9
4.	Groblja	580.000,00	440.000,00	75,9
	Ukupno	4.640.000,00	3.901.185,00	84,1

U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture u okviru rashoda za građenje javnih površina iskazani su rashodi za građenje javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, rashodi za građenje parkirališta i rashodi za građenje javnih zelenih površina, a trebalo ih je iskazati kao zasebne stavke.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose.

U tablici broj 107 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Jelsa za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 107

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Jelsa za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	55.000,00	55.000,00	100,0
2.	Održavanje čistoće javnih površina	435.000,00	440.237,00	101,2
3.	Održavanje javnih zelenih površina	500.000,00	478.804,00	95,8
4.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	440.000,00	439.389,00	99,9
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta	350.000,00	355.962,00	101,7
6.	Održavanje javne rasvjete	1.280.000,00	1.249.908,00	97,6
	Ukupno	3.060.000,00	3.019.300,00	98,7

Komunalna djelatnost održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda odlukom o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na području Općine Jelsa, nije određena te nije propisan organizacijski oblik njezina obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Jelsa i organizacijske oblike njihova obavljanja.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Jelsa ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Jelsa organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Jelsa te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Jelsa

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Jelsa ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te unosi podatke o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture i sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Jelsa **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Jelsa

Općina Jelsa očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Jelsa. U očitovanju je navela da će postupati po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Klis

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Klis utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 176 km², a obuhvaća osam naselja sa 4 801 stanovnikom.

U tablici broj 108 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Klis po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 108

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Klis, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Klis	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	83	4	0	79
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	0	1
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	1	0	0	1
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici i skulpture	8	0	0	8
		Druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja	2	0	0	2
Ukupno			95	4	0	91

Općina Klis je do kolovoza 2020. evidentirala 95 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su četiri ili 4,2 % građevine u vlasništvu Općine, a 91 ili 95,8 % na zemljištu u privatnom, mješovito privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Klis je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 95 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Klis, Općina provodi aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Klis je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Klis, Općina je nadležnom ministarstvu dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 18 građevina od kojih deset komunalne infrastrukture (parkovi, tržnica, groblje, mrtvačnica, javni sportski i rekreacijski prostori) na svom području, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do kolovoza 2020. tražene isprave nije dobila.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Klis, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Klis evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Klis obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Klis je u studenom 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, te u svibnju 2020. njezine izmjene. Odlukom je, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i osam drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove, prigodno ukrašavanje naselja, sanacija divljih odlagališta otpada, održavanje tvrđave Klis, održavanje mrtvačnice, održavanje biciklističkih staza i održavanje javne rasvjete na tvrđavi Klis. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine Klis osim za prigodno ukrašavanje naselja i sanaciju divljih odlagališta otpada.

U tablici broj 109 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Klis, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 109

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Klis, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Klis
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje tvrđave Klis	
8.	Održavanje mrtvačnica	
9.	Održavanje biciklističkih staza	
10.	Usluge ukopa pokojnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
13.	Održavanje javne rasvjete	
14.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
15.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
16.	Održavanje javne rasvjete na tvrđavi Klis	

Odlukom o komunalnim djelatnostima nisu određeni organizacijski oblici obavljanja djelatnosti prigodno ukrašavanje naselja, a obavljanje komunalne djelatnosti prigodnog ukrašavanja naselja je povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojima je utvrđeno obavljanje komunalne djelatnosti prigodnog ukrašavanja naselja i način obavljanja navedene komunalne djelatnosti.

Općina Klis je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Klis je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2016-2020.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja. Izvješća sadrže ciljeve koji su programima ostvareni te provođenje mjerljivosti ostvarenih ciljeva.

Općina Klis je u prosincu 2018. i prosincu 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je pet zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 13,00 kn/m³ do 60,00 kn/m³ za građevine u postupcima ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada, ovisno o namjeni građevine, te u iznosu od 25,00 kn/m³ do 135,00 kn/m³ za ostale građevine. Za drugu zonu određena je u iznosu od 8,00 kn/m³ do 30,00 kn/m³ za građevine u postupcima ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada, ovisno o namjeni građevine, te u iznosu od 20,00 kn/m³ do 100,00 kn/m³ za ostale građevine. Za treću zonu određena je u iznosu od 8,00 kn/m³ do 25,00 kn/m³ za građevine u postupcima ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada, ovisno o namjeni građevine, a u iznosu od 10,00 kn/m³ do 50,00 kn/m³ za ostale građevine, te za četvrtu zonu u iznosu od 7,00 kn/m³ do 20,00 kn/m³ za građevine u postupcima ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada, ovisno o namjeni građevine, te u iznosu od 8,00 kn/m³ do 40,00 kn/m³ za ostale građevine. Za objekte u petoj zoni, za građevine u postupcima ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada primijenit će se cijene kao za nezakonito izgrađene zgrade, a za objekte proizvodno poslovne namjene jedinična cijena iznosi 100,00 kn/m³. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 9,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja pet zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Klis koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Klis je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Klis sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Klis u 2019. i 2020. obavljalo se 11 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Klis obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda, javnih zelenih površina, groblja i čistoće javnih površina i održavanje tvrđave Klis, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, a pet, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, veterinarsko higijeničarske poslove te prigodno ukrašavanje naselja, pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Klis za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 8.493.822,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Klis je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 6.917.365,00 kn, što čini 81,4 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture. Pomoći iz državnog i županijskog proračuna i prihodi od prodaje zemljišta korišteni su za financiranje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture u 2019. u iznosu od 1.576.459,00 kn, od čega se 1.204.072,00 kn odnosi na pomoći iz državnog i županijskog proračuna, a 372.387,00 kn na prihode od prodaje zemljišta.

U tablici broj 110 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Klis za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 110

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Klis za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	700.000,00	663.423,00	94,8
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	500.000,00	418.750,00	83,8
3.	Javna rasvjeta	660.000,00	632.984,00	95,9
4.	Groblja	1.720.000,00	1.574.557,00	91,5
	Ukupno	3.580.000,00	3.289.714,00	91,9

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za otkup zemljišta za nerazvrstane ceste i parkiralište, izradu projektne dokumentacije, izgradnju mrtvačnica na tri groblja, te građenje javne rasvjete.

U tablici 111 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Klis za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 111

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Klis za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	4.290.000,00	1.995.105,00	46,5
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i održavanje građevina odvodnje oborinskih voda	150.000,00	150.000,00	100,0
3.	Održavanje javnih zelenih površina	585.010,00	506.415,00	86,6
4.	Održavanje građevina javne namjene	500.000,00	500.010,00	100,0
5.	Održavanje groblja	400.000,00	422.188,00	105,5
6.	Održavanje čistoće javnih površina	431.010,00	404.451,00	93,8
7.	Održavanje javne rasvjete	765.000,00	663.929,00	86,8
8.	Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	126.000,00	61.250,00	48,6
9.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	40.000,00	23.125,00	57,8
10.	Prigodno ukrašavanje naselja	60.000,00	60.000,00	100,0
11.	Sanacija divljih odlagališta	80.000,00	0,00	-
12.	Održavanje tvrđave Klis	550.000,00	417.635,00	75,9
	Ukupno	7.977.020,00	5.204.108,00	65,2

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 2.772.912,00 kn ili 34,8 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na ostvarenje rashoda za održavanje nerazvrstanih cesta, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u ukupnom iznosu, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Klis ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Klis organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Klis te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Klis

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Klis ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Klis **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Klis

Općina Klis očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Klis. U očitovanju je navela da nema primjedbi na Nacrt izvješća.

Općina Lećevica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Lećevica utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 88 km², a obuhvaća četiri naselja s 583 stanovnika.

U tablici broj 112 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Lećevica po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 112

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Lećevica, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Lećevica	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	41	0	17	24
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	1	0	0
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta	1	0	0	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	1	0	0	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	10	0	10	0
		Spomenici	1	1	0	0
		Građevine javne namjene lokalnog značaja (društveni domovi, škola i druge građevine)	6	0	5	1
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	16	0	16	0
		Rasvjetni stupovi	501	0	501	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	0	4	1
Ukupno			584	3	553	28

Općina Lećevica je do kolovoza 2020. evidentirala 584 građevine komunalne infrastrukture, od čega su tri ili 0,5 % građevine u vlasništvu Općine, 553 ili 94,7 % u javnom vlasništvu, a 28 ili 4,8 % u privatnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Lećevica je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 584 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i o osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Uneseni podaci nisu sistematizirani po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, što otežava praćenje broja evidentiranih građevina komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture kako bi se mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Lećevica, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i njihovo dostavljanje nadležnom sudu radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura evidentira se i u katastru, i to na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture, potvrde jedinice lokalne samouprave da se radi o komunalnoj infrastrukturi, koje nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom, i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista u zemljišnu knjigu.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Lećevica u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka.

Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Lećevica evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Lećevica obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Lećevecica je u rujnu 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju u Općini i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici broj 113 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lećevecica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 113

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Lećevecica, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	

Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a obavljali su ih razni izvođači bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti.

Tijekom 2019. obavljane su i komunalne djelatnosti održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanja javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, održavanja groblja i održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, koje su propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, ali ne i Odlukom o komunalnim djelatnostima te nije određen organizacijski oblik njihovog obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima propisati sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Lećevecica, uključujući održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, održavanje groblja i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda te odrediti organizacijski oblik njihova obavljanja.

Općina Lećevica je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom gradnje troškovi gradnje iskazuju i odvojeno prema izvoru financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe, izgradnju poslovne zgrade pored zgrade Općine, nabavu cisterne za prijevoz pitke vode i kamiona za odvoz otpada te za sanaciju nelegalnih odlagališta, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškove gradnje odvojeno prema izvoru financiranja u programima građenja te opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Lećevica nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Lećevica je u studenome 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi za djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 20,00 kn/m³ do 130,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 9,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Lećevica koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 1,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Lećevica je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Lećevica sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Lećevica u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu od kojih su dvije određene Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Lećevica obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje groblja, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego su ih obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, odnosno bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Lećevica organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Lećevica za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.763.663,00 kn, od čega se 704.236,00 kn odnosi na rashode za izgradnju poslovne zgrade pored zgrade Općine, nabavu cisterne za prijevoz pitke vode i građenje građevina javne vodoopskrbe, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Nadalje, rashodi priprema za planove i projekte iskazani su u izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture u iznosu od 37.494,00 kn, a nisu planirani programom građenja komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.021.933,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Lećevica je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 219.007,00 kn, što čini 7,2 % rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Pomoći iz županijskog i državnog proračuna korištene su za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture u iznosu od 2.380.087,00 kn.

U tablici broj 114 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lećevica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 114

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lećevica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.151.000,00	1.099.428,00	95,5
2.	Javna rasvjeta	1.500.000,00	1.492.338,00	99,5
3.	Groblja	50.000,00	9.030,00	18,1
4.	Dječje igralište	86.000,00	84.632,00	98,4
5.	Poslovna zgrada do zgrade Općine	440.000,00	426.852,00	97,0
6.	Priprema za planove i projekte	42.000,00	37.494,00	89,3
7.	Biciklističke i tematske staze	100.000,00	0,00	0,0
8.	Gospodarenje otpadom-kamion s košem	100.000,00	0,00	0,0
9.	Izgradnja vodovodne mreže	405.000,00	131.750,00	32,5
10.	Cisterna za prijevoz pitke vode	150.000,00	145.634,00	97,1
	Ukupno	4.024.000,00	3.427.158,00	85,2

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za rekonstrukciju, sanaciju te asfaltiranje cesta u četiri naselja, postavljanje LED rasvjete, uređenje dječjeg igrališta, te izradu projektne dokumentacije, izgradnju mrtvačnica na tri groblja, te građenje javne rasvjete. Rashodi priprema za planove i projekte se odnose na rashode za izradu Strategije ukupnog razvoja Općine koji nisu planirani programom građenja komunalne infrastrukture, a iskazani su odnosno uključeni u izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019.

U tablici broj 115 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lećevica za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 115

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lećevica za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	104.000,00	55.951,00	53,8
2.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	54.000,00	23.744,00	44,0
3.	Održavanje javne rasvjete	210.000,00	142.475,00	67,8
4.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	50.000,00	36.650,00	73,3
5.	Održavanje groblja	50.000,00	26.735,00	53,5
6.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	50.000,00	50.950,00	101,9
7.	Sanacija divljih odlagališta	25.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	543.000,00	336.505,00	62,0

Program održavanja komunalne infrastrukture za 2019. izvršen je 206.495,00 kn ili 38,0 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na izvršenje rashoda za održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Lećevica ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог управног одјела, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Lećevecica organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Lećevecica te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Lećevica

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Lećevica ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Lećevica **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Lećevica

Općina Lećevica očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Lećevica. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

Općina Lokvičići

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Lokvičići utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 31 km², a obuhvaća dva naselja sa 807 stanovnika.

U tablici broj 116 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Lokvičići po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 116

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Lokvičići, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Lokvičići	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	38	0	0	0	38
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovi	1	0	0	0	1
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	1	0	0	0	1
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta	4	0	0	0	4
5.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška	12	0	0	0	12
		Rasvjetni stupovi	126	0	0	0	126
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	0	0	0	1
		Mrtvačnice	1	0	0	0	1
Ukupno			184	0	0	0	184

Općina Lokvičići je do kolovoza 2020. evidentirala 184 građevine komunalne infrastrukture. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se komunalna infrastruktura nalazi.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Lokvičići ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 184 građevine komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture te o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zemljišnoknjižnoj čestici, vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Lokvičići, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Lokvičići u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Lokvičići evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, ali Općina nije ustrojila i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju iz koje bi bila vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Lokvičići obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Lokvičići je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarske poslove. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lokvičići.

U tablici broj 117 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lokvičići, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 117

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lokvičići, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	-
2.	Održavanje javnih površina	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje zelenih površina	
5.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge ukopa pokojnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da pravne ili fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji mogu obavljati usluge ukopa pokojnika koje odredbama članka 44. Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu određene kao komunalne djelatnosti za koje se pravo obavljanja može steći koncesijom. Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je jedanaest komunalnih djelatnosti u Općini Lokvičići, a organizacijski oblik obavljanja određen je samo za tri komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete za koju Odlukom nije određen organizacijski oblik njezina obavljanja, povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti organizacijske oblike obavljanja za sve komunalne djelatnosti u Općini Lokvičići u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Lokvičići je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po djelatnostima s naznakom izvora financiranja, ali ne i opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. iskazani su rashodi za građenje vodovodne mreže, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno u programima građenja komunalne infrastrukture te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Lokvičići nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Lokvičići je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Lokvičići koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 2,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Lokvičići je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Lokvičići ne sadrži odredbe kojima bi osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Lokvičići u 2019. i 2020. obavljala se jedna komunalna djelatnost određena odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Lokvičići obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete, povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Lokvičići za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 1.997.294,00 kn, od čega se 126.734,00 kn odnosi na održavanje poljskih putova i sanaciju divljih odlagališta, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.870.560,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Lokvičići je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 194.095,00 kn, što čini 10,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture. Pomoći iz državnog i županijskog proračuna korišteni su za financiranje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture u 2019. u iznosu od 1.676.465,00 kn.

U tablici broj 118 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lokvičići za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 118

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lokvičići za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.100.000,00	1.567.922,00	74,7
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	150.000,00	75.157,00	50,1
3.	Groblje	200.000,00	178.090,00	89,0
4.	Građevine i uređaji za javnu vodoopskrbu	100.000,00	0,00	-
	Ukupno	2.550.000,00	1.821.169,00	71,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 728.831,00 kn ili 28,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 119 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lokvičići za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 119

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lokvičići za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	50.000,00	49.391,00	98,8
2.	Održavanje poljskih putova	112.000,00	110.437,00	98,6
3.	Sanacija divljih odlagališta	17.000,00	16.297,00	95,9
	Ukupno	179.000,00	176.125,00	98,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 2.875,00 kn ili 1,6 % manje od plana. Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora zaključenog s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti te načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Lokvičići ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniiva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Lokvičići organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Lokvičići te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Lokvičići

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Lokvičići ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Lokvičići **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Lokvičići

Općina Lokvičići očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Lokvičići. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća te da prihvaća naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Lovreć

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Lovreć utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 105 km², a obuhvaća pet naselja s 1 699 stanovnika.

U tablici broj 120 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Lovreć po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 120

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Lovreć, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Lovreć	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	146	0	146	0
2.	Javne zelene površine	Travnjaci	6	0	6	0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	13	0	13	0
4.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	451	0	451	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	0	3	3
Ukupno			622	0	619	3

Općina Lovreć je do kolovoza 2020. evidentirala 622 građevine komunalne infrastrukture, od čega je 619 ili 99,5 % građevina u javnom vlasništvu, a tri ili 0,5 % na zemljištu u privatnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Lovreć ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 622 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Lovreć, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Lovreć u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Lovreć evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Lovreć obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Lovreć je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz šest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te sanaciju divljih deponija. Odlukom je određeni organizacijski oblik obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lovreć.

U tablici broj 121 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lovreć, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 121

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Lovreć, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje javne rasvjete	
7.	Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
8.	Sanacija divljih deponija	

Općina Lovreć je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju odvojeno prema izvoru financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje dječjeg vrtića, vodovodne mreže, nabavu opreme za prikupljanje komunalnog otpada (zeleni otoci, kontejneri i spremnici) i opskrbu vodom što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Lovreć nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je podnio predstavničkom tijelu u svibnju 2020., izvješće o izvršenju proračuna za 2019., te u srpnju 2020. izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojima općinski načelnik istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture. Izvješća su objavljena u službenom glasilu i sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Lovreć je u prosincu 2003., prosincu 2004. i prosincu 2008. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade što nije u skladu s odredbom 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu donesenog u srpnju 2018., kojom je propisano da se odluka o komunalnom doprinosu i odluka o komunalnoj naknadi donosi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona. Također, odredbom članka 129. Zakona, propisano je da odluke o vrijednosti boda komunalne naknade donesene do stupanja na snagu Zakona iz srpnja 2018. važe do isteka godine za koju su doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi kao i vrijednosti boda komunalne naknade u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena u iznosu od 5,00 kn/m³ građevine za koju se plaća i iznosi 0,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Lovreć koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 0,18 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Lovreć je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Lovreć ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Lovreć u 2019. i 2020. obavljalo se četiri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Lovreć obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete, povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i sanacije divljih deponija nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima nego su je obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, odnosno bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Lovreć organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Lovreć za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 1.529.406,00 kn, od čega se 169.229,00 kn odnosi na građenje vodovodne mreže, nabavu opreme za prikupljanje komunalnog otpada i opskrbu vodom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.360.177,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Lovreć je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 295.996,00 kn, što čini 21,8 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture. Sredstva državnih i županijskih pomoći koja su doznačena u iznosu od 1.657.857,00 kn su korištena za financiranje programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture.

U tablici broj 122 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lovreć za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 122

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Lovreć za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Građevine i uređaji javne namjene	240.000,00	0,00	-
2.	Groblja i mrtvačnica	430.000,00	122.620,00	28,5
3.	Javna rasvjeta	50.000,00	65.645,00	131,3
4.	Građenje dječjeg vrtića	1.000.000,00	0,00	-
5.	Građenje i uređaji za javnu vodoopskrbu	110.000,00	119.200,00	108,4
6.	Oprema za prikupljanje komunalnog otpada	350.000,00	44.517,00	12,7
	Ukupno	2.180.000,00	351.982,00	16,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.828.018,00 kn ili 83,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 123 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lovreć za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 123

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Lovreć za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	2	3	4	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	800.000,00	955.773,00	119,5
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	20.000,00	2.850,00	14,3
3.	Održavanje groblja	60.000,00	0,00	-
4.	Održavanje javne rasvjete	400.000,00	176.089,00	44,0
5.	Sanacija divljih deponija	40.000,00	37.200,00	93,0
6.	Opskrba vodom	5.000,00	5.512,00	110,2
	Ukupno	1.325.000,00	1.177.424,00	88,9

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Lovreć ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Lovreć organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Lovreć te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Lovreć

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Lovreć ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Lovreć **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Lovreć

Općina Lovreć očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Lovreć. U očitovanju je navela da nema primjedbi na činjenice opisane u Nacrtu izvješća.

Općina Marina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Marina utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 109 km², a obuhvaća 15 naselja s 4 595 stanovnika.

U tablici broj 124 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Marina po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 124

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Marina, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Marina	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	319	187	14	118
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	2	1	0	1
		Pločnici	8	7	0	1
		Šetališta	2	0	2	0
		Uređene plaže	3	0	3	0
		Pothodnici	1	1	0	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	1	0	1	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	1	0	0	1
		Drvoredi	9	2	7	0
		Dječja igrališta	6	1	4	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	16	3	3	10
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	24	23	1	0
		Fontane	1	1	0	0
		Javni zahodi	2	2	0	0
		Ploče s planom naselja	2	2	0	0
		Spomenici i skulpture	33	11	1	21
		Druge građevine	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	38	38	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	10	1	0	9
Ukupno			479	281	36	162

Općina Marina je do kolovoza 2020. evidentirala 479 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 281 ili 58,7 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, 36 ili 7,5 % u javnom vlasništvu, a 162 ili 33,8 % građevina i uređaja na zemljištu u mješovitom privatnom i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Marina ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 479 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom, ali ne i podaci o osobi koja njome upravlja, te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Marina, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Marina u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Marina evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Marina obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Marina je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određeno jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marina.

U tablici broj 125 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 125

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Marina, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Marina
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Održavanje groblja	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Usluge ukopa pokojnika	
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
11.	Održavanje javne rasvjete	

Općina Marina je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za nabavu komunalne opreme za otpad kućanstava, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Marina nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Marina je u studenom 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te u siječnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je šest zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 70,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³, za petu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³, te za šestu zonu u iznosu od 5,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Marina koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 0,50 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Marina je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari.

U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Marina sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- **Upravljanje komunalnom infrastrukturom**

Na području Općine Marina u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Općina Marina obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, čistoće javnih površina i održavanje građevina oborinske odvodnje te na uslužnu djelatnost pružanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga javnih tržnica na malo i ukopa pokojnika, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina. Obavljanje komunalne djelatnosti koja se odnosi na održavanje javne rasvjete, povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, doneseni su uz suglasnost općine Marina i objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnoj stranici Općine i isporučitelja, a cjenik na mrežnoj stranici isporučitelja. Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga javnih tržnica na malo čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Marina, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Marina za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 6.798.561,00 kn, od čega se 229.957,00 kn odnosi na nabavu komunalne opreme za kućanstva, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 6.568.604,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Marina je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 6.484.039,00 kn, što čini 98,7 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 126 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Marina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 126

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Marina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.845.000,00	1.692.286,00	91,7
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1.875.000,00	1.657.945,00	88,4
3.	Javna rasvjeta	700.000,00	649.348,00	92,8
4.	Groblja	630.000,00	470.944,00	74,8
5.	Nabava komunalne opreme	375.000,00	229.957,00	61,3
	Ukupno	5.425.000,00	4.700.480,00	86,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 724.520,00 kn ili 13,4 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na ostvarenje rashoda za građenje javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila (uređenje obale Vinišće), a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 127 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Marina za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 127

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Marina za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	90.000,00	0,00	0,0
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	90.000,00	87.588,00	97,3
3.	Održavanje javnih zelenih površina	400.000,00	397.966,00	99,5
4.	Čišćenje javnih površina	900.000,00	899.868,00	100,0
5.	Održavanje javne rasvjete	780.000,00	682.859,00	87,5
6.	Održavanje odvodnje oborinskih voda	10.000,00	9.800,00	98,0
7.	Održavanje tržnice na malo	20.000,00	20.000,00	100,0
	Ukupno	2.290.000,00	2.098.081,00	91,6

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 191.919,00 kn ili 8,4 % manje od plana, pri čemu nisu ostvareni rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti, načinu određivanja njene cijene i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Marina ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Marina organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana.

Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Marina te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Marina

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Marina ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Marina **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Marina

Općina Marina očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Marina. U očitovanju je navela da da prihvaća nalaz, kao i naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju te će otkloniti utvrđene propuste u cilju poboljšanja učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Općina Milna

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Milna utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 35 km², a obuhvaća pet naselja s 1 034 stanovnika.

U tablici broj 128 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Milna po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 128

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Milna, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Milna	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	71	-	71	-
2.	Javne zelene površine	Parkovi	2	2	-	-
3.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	1	1	1
Ukupno			76	3	72	1

Općina Milna je do kolovoza 2020. evidentirala 76 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega su tri ili 3,9 % građevine u vlasništvu Općine, 72 ili 94,7 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a jedna ili 1,4 % građevina na zemljištu u privatnom, mješovito privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz i preporuke

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Milna ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 76 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Milna, Općina provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i njihovo dostavljanje nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61. i 62. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Milna je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Milna, Općina je nadležnom ministarstvu dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za šest građevina od kojih četiri komunalne infrastrukture (park, trg, groblje, javni sportski i rekreacijski prostor) na svom području, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do kolovoza 2020. tražene isprave nije dobila.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Milna evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, ali Općina nije ustrojila i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju iz koje bi bila vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine i uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Milna je obavila popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Milna je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, sakupljanje i zbrinjavanje napuštenih životinja i usluge higijeničarske službe, čišćenje mora i plaža, nabava, ugradnja i održavanje komunalne opreme te održavanje odlagališta građevinskog otpada. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Milna, osim za komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, i održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda i obavljanja dimnjačarskih poslova, koje se u 2019. i 2020. nisu obavljale.

Državni ured za reviziju preporučuje Odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti i organizacijski oblik obavljanja komunalnih djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta, održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda i obavljanja dimnjačarskih poslova.

U tablici broj 129 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Milna, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 129

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Milna, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
4.	Održavanje čistoće javnih površina	
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i javnim garažama	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	
9.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
10.	Sakupljanje i zbrinjavanje napuštenih životinja i usluge higijeničarske službe	
11.	Čišćenje mora i plaža	
12.	Nabava, ugradnja i održavanje komunalne opreme	
13.	Održavanje odlagališta komunalnog otpada	
14.	Održavanje groblja	
15.	Usluge ukopa pokojnika	-
16.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
17.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
18.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da se komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora financiraju isključivo iz proračuna Općine. Odlukom su određene uslužne djelatnosti koje se odnose na usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i javnim garažama, usluge javnih tržnica na malo i komunalni linijski prijevoz putnika za koje se prema odredbama članka 52. Zakona o komunalnom gospodarstvu, sredstva za obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti osiguravaju iz cijene usluge.

Odlukom o komunalnim djelatnostima predviđeno je obavljanje komunalnih djelatnosti pružanja usluga javnih tržnica na malo i obavljanja dimnjačarskih poslova povjeravanjem pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, iako se radi o uslužnim komunalnim djelatnostima, za koje se pravo obavljanja i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi njihova obavljanja, prema odredbama članka 44. Zakona o komunalnom gospodarstvu, može steći koncesijom, pri čemu jedinica lokalne samouprave, kao davatelj koncesije, naplaćuje naknadu za koncesiju. Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i usluge javnih tržnica na malo može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a njihovo obavljanje je povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Milna.

Državni ured za reviziju preporučuje uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojima se uređuje obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga javnih tržnica na malo i organizacijski oblici njihova obavljanja s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Milna je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja iskazani su rashodi za građenje građevina vodoopskrbe i odvodnje, građevina za gospodarenje komunalnim otpadom i za naknadu za korištenje odlagališta smeća, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Milna nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Milna je u prosincu 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, u lipnju 2019. odluku o komunalnoj naknadi i u rujnu 2019. odluku o komunalnom doprinosu, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su četiri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 130,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³, a za treću i četvrtu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 9,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Milna koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Milna je u srpnju 2016. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda.

Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Milna nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Milna ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Milna u 2019. i 2020. obavljalo se 11 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Općina Milna obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje sedam komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja i čistoće javnih površina, te obavljanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, ukopa pokojnika i usluge javnih tržnica na malo povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, a dvije, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko higijeničarskih poslova nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego su obavljane bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Milna organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke usluga ukopa pokojnika, usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga javnih tržnica na malo te cjenik usluga parkiranja, ukopa pokojnika i usluge javnih tržnica na malo, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, doneseni su uz suglasnost Općine Milna. Opći uvjeti isporuke su objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine te na oglasnoj ploči isporučitelja komunalne usluge, a cjenici usluga na oglasnoj ploči isporučitelja usluge. Isporučitelj komunalnih usluga nema vlastitu mrežnu stranicu.

Državni ured za reviziju preporučuje osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Milna, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Milna za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 5.689.257,00 kn, od čega se 754.220,00 kn odnosi na građenje građevina za gospodarenje otpadom, iznošenje i odvoz smeća i naknadu za korištenje odlagališta otpada što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.935.037,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Milna je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 3.631.282,00 kn, što čini 73,6 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 130 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Milna za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna.

Tablica broj 130

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Milna za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Građenje nerazvrstanih cesta	2.370.000,00	1.737.257,00	73,3
2.	Građenje javnih površina	2.060.000,00	1.453.193,00	70,5
3.	Javna rasvjeta	353.000,00	243.470,00	69,0
4.	Groblja	50.000,00	0,00	0,0
5.	Građevine za gospodarenje otpadom	480.000,00	232.890,00	48,5
	Ukupno	5.313.000,00	3.666.810,00	69,0

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.646.190,00 kn ili 31,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Također, planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju proračuna nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 5.313.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 5.008.000,00 kn.

U tablici broj 131 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Milna za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna.

Tablica broj 131

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture Općine Milna za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje javne odvodnje oborinskih voda	10.000,00	0,00	0,0
2.	Održavanje čistoće javnih površina	811.000,00	839.010,00	103,5
3.	Održavanje javnih površina	785.000,00	769.628,00	98,0
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	250.000,00	136.366,00	54,5
5.	Održavanje groblja	20.000,00	21.700,00	108,5
6.	Održavanje javne rasvjete	250.000,00	255.743,00	102,3
	Ukupno	2.126.000,00	2.022.447,00	95,1

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 103.553,00 kn ili 4,9 % manje od plana. Rashodi za održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina su planirani u programu održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju proračuna u okviru rashoda za održavanje javnih površina, a rashodi za dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju te veterinarsko higijeničarski poslovi su planirani u programu održavanja komunalne infrastrukture i iskazani u izvješću o izvršenju proračuna u okviru rashoda za održavanje čistoće javnih površina iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori za održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Milna ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Milna organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Milna te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Milna

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Milna ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Milna **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Milna

Općina Milna očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Milna. U očitovanju je navela da prihvaća Nacrt izvješća te da je u tijeku izrada izvješća o stanju u prostoru.

Općina Muć

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Muć utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 211 km², a obuhvaća 16 naselja s 3 882 stanovnika.

U tablici broj 132 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Muć po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 132

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Muć, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Muć	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	41	0	0	41
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačke staze	1	0	0	1
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	2	1	0	1
4.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	3	0	1	2
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice nad stajalištima javnog prometa	14	14	0	0
		Javni zdenci	2	2	0	0
		Fontane	1	1	0	0
		Spomenici i skulpture	4	3	1	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	75	0	0	75
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	13	0	2	11
Ukupno			156	21	4	131

Općina Muć je do kolovoza 2020. evidentirala 156 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 21 ili 13,5 % građevina u vlasništvu Općine, četiri ili 2,6 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 131 ili 83,9 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Muć ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 156 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci i zemljišnoknjižnoj čestici te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Muć, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Muć.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Muć u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Muć, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Muć evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Muć obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Muć je u srpnju 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz osam komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko higijeničarske poslove i poslove oglašavanja i plakatiranja. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Muć, osim za pet komunalnih djelatnosti.

U tablici broj 133 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Muć, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 133

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Muć, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih površina	
3.	Održavanje groblja	
4.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
5.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
6.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
7.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	-
8.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
9.	Održavanje čistoće javnih površina	
10.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
11.	Oglašavanje i plakatiranje	

Odlukom o komunalnim djelatnostima određena je komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Za komunalne djelatnosti održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanja čistoće javnih površina, veterinarsko-higijeničarske poslove te poslova oglašavanja i plakatiranja, koje su određene Odlukom o komunalnim djelatnostima, nije određen organizacijski oblik njihova obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti komunalne djelatnosti i organizacijske oblike njihova obavljanja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Muć je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali bez izvora njihova financiranja što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da program građenja sadrži procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja te se troškovi građenja iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, ali ne i naznaku izvora financiranja i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja te naznaku izvora financiranja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe i javne odvodnje, za izradu prostornih i urbanističkih planova, poslovne zone, gospodarenje otpadom i naknade za korištenje odlagališta otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući izvore financiranja u navedenim programima i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprijeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Muć nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po vrstama i pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Muć je u ožujku 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ do 30,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ do 20,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 7,00 kn/m³ do 20,00 kn/m³, građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi su određene su također tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Muć koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 0,24 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Muć je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Muć sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- **Upravljanje komunalnom infrastrukturom**

Na području Općine Muć u 2019. i 2020. obavljalo se dvije komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Muć obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje jedne komunalne djelatnosti, koja se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete, nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima komunalnu djelatnost može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, nego su je obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Muć organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Muć za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 5.760.746,00 kn, od čega se 2.004.594,00 kn odnosi na rashode za građenje građevina i uređaja javne vodoopskrbe i javne odvodnje, za izradu prostornih i urbanističkih planova, poslovne zone, gospodarenje otpadom i naknade za korištenje odlagališta otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.756.152,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Muć je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa ostvarila u iznosu od 1.199.792,00 kn, što čini 31,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 134 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Muć za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 134

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Muć za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	971.000,00	826.375,00	85,1
2.	Javna rasvjeta	390.485,00	360.985,00	92,4
3.	Groblja	260.000,00	247.635,00	95,2
4.	Nogostup	71.500,00	71.750,00	100,3
5.	Javne površine	440.000,00	265.447,00	60,3
6.	Oborinska odvodnja	108.537,00	0,00	0,0
7.	Projektna i prostorno planska dokumentacija	400.000,00	360.475,00	90,1
8.	Poslovna zona	750.000,00	657.482,00	87,7
9.	Građevine javne vodoopskrbe i odvodnje	700.000,00	721.744,00	103,1
10.	Gospodarenje otpadom	74.500,00	73.625,00	98,8
	Ukupno	4.166.022,00	3.585.518,00	86,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 580.504,00 kn ili 13,9 % manje od plana. Planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju navedenog programa za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 4.256.022,00 kn, a u izvješću o izvršenju navedenog programa u iznosu od 4.166.022,00 kn.

Državni ured za reviziju preporučuje, izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja i održavanja u pogledu iskazivanja planiranih iznosa pojedinih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

U tablici broj 135 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Muć za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 135

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Muć za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.711.997,00	1.519.254,00	88,7
2.	Održavanje javne rasvjete	465.000,00	464.706,00	99,9
3.	Naknade za korištenje odlagališta otpada	192.000,00	191.268,00	99,6
	Ukupno	2.368.997,00	2.175.228,00	91,8

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno njihovo obavljanje. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodarara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Muć ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Muć organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Muć te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Muć

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Muć ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Muć **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Muć

Općina Muć očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Muć. U očitovanju je navela da će postupati po danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Nerežišća

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Nerežišća utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 79 km², a obuhvaća tri naselja sa 862 stanovnika.

U tablici broj 136 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Nerežišća po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 136

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Nerežišća, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Nerežišća	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	88	0	0	0	88
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	1	0	0
		Javne stube	1	1	0	0	0
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	10	2	5	3	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	6	2	4	0	0
		Cvjetnjaci	2	0	2	0	0
		Travnjaci	5	1	1	3	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	3	2	0	1	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	2	0	1	1	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Građevine javne namjene lokalnog značaja	2	1	0	1	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	1	0	2	0
7.	Druge građevine komunalne infrastrukture	Vodosprema	1	1	0	0	0
Ukupno			124	11	14	11	88

Općina Nerežišća je do kolovoza 2020. evidentirala 124 građevine komunalne infrastrukture, od čega je jedanaest ili 8,9 % u vlasništvu Općine, 14 ili 11,3 % u javnom vlasništvu, a jedanaest ili 8,9 % na zemljištu u mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se nalaze nerazvrstane ceste.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Nerežišća je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 124 građevine komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi te osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Nerežišća, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Nerežišća u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Nerežišća evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Nerežišća obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Nerežišća je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz 12 djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određeno i četiri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove, prigodno ukrašavanje naselja te održavanje i čišćenje plaža. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Nerežišća.

U tablici broj 137 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Nerežišća, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 137

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Nerežišća, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Zaposlenici Općine-komunalni redar i komunalni radnici
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Prigodno ukrašavanje naselja	
11.	Održavanje i čišćenje plaža	
12.	Održavanje objekata javne namjene	
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
14.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
15.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
16.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je da komunalnu djelatnost održavanja javne rasvjete može obavljati pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, a njezino obavljanje je povjereno zaposlenicima Općine odnosno komunalnom redaru i dvojici komunalnih radnika.

Tijekom 2019. obavljena je djelatnost održavanja poljskih i protupožarnih puteva koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost niti je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena kao komunalna djelatnost od lokalnog značaja, kao što je to učinjeno za djelatnost prigodnog ukrašavanja naselja. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Nerežišća i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Nerežišća je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu, i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje građevina vodoopskrbe i javne odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Nerežišća nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. U Izvješću o radu općinskog načelnika za 2019. naveden je opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u navedenim izvješćima troškove građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja, te u odnosu na planirane iznose iz programa građenja odnosno održavanja.

Općina Nerežišća je u prosincu 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, u siječnju i srpnju 2019. te ožujku 2020. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je sedam zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, drugu zonu u iznosu od 90,00 kn/m³, treću zonu u iznosu od 88,00 kn/m³, četvrtu zonu u iznosu od 85,00 kn/m³, petu zonu u iznosu od 80,00 kn/m³, šestu zonu u iznosu od 76,00 kn/m³ te sedmu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njenoj namjeni i veličini. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 7,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Nerežišća koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Nerežišća je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Nerežišća ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Nerežišća u 2019. i 2020. obavljalo se četiri komunalne djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Nerežišća obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, groblja i usluge ukopa pokojnika obavljali su zaposlenici Općine, komunalni redar i dvoje komunalnih radnika. Obavljanje jedne komunalne djelatnosti, koja se odnosi na održavanje javne rasvjete, povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Obavljanje usluga ukopa pokojnika obavljali su zaposlenici Općine (komunalni redar i dvoje komunalnih radnika) te je Općina donijela opće uvjete isporuke i cjenik usluga ukopa i objavila ih u službenom glasilu i na mrežnoj stranici Općine.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Nerežišća za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 680.153,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Nerežišća je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 576.571,00 kn, što čini 84,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 138 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Nerežišća za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 138

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Nerežišća za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Građenje građevina vodoopskrbe	100.000,00	0,00	0,0
2.	Građenje građevina javne odvodnje	1.050.000,00	0,00	0,0
3.	Nerazvrstane ceste	150.000,00	171.880,00	114,6
	Ukupno	1.300.000,00	171.880,00	13,2

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.128.120,00 kn ili 86,8 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 139 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Nerežišća za 2019. prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 139

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Nerežišća za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje poljskih puteva i protupožarnih puteva	200.000,00	99.193,00	49,6
2.	Održavanje javne rasvjete	181.000,00	349.496,00	193,1
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	415.000,00	19.609,00	4,7
4.	Uređenje groblja	370.000,00	39.975,00	10,8
	Ukupno	1.166.000,00	508.273,00	43,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 657.727,00 kn ili 56,4 % manje od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na ostvarenje rashoda za održavanje javne rasvjete i održavanje nerazvrstanih cesta, a izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovor sadrži odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Nerežišća ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Nerežišća organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Nerežišća te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Nerežišća

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Nerežišća ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Nerežišća **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Nerežišća

Općina Nerežišća očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Nerežišća te je u očitovanju navela da prihvaća Nacrt izvješća.

Općina Okrug

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Okrug utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 10 km², a obuhvaća dva naselja s 3 349 stanovnika.

U tablici broj 140 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Okrug po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 140

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Okrug, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Okrug	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	18	18	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Uređene plaže	9	1	7	1
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	3	0	2	1
4.	Javne zelene površine	Drvoredi	1	0	1	0
		Pojedinačna stabla	1	0	0	1
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	3	0	2	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	1	0	0	1
		Zelene površine uz ceste	1	0	0	1
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zahodi	8	0	8	0
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	18	18	0	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	0	0	1
Ukupno			65	38	20	7

Općina Okrug je do kolovoza 2020. evidentirala 65 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 38 ili 58,4 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, 20 ili 30,8 % u javnom vlasništvu, a sedam ili 10,8 % u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Okrug je ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 65 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Okrug, u tijeku je provedba katastarske izmjere na njezinu području nakon čega će se provoditi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovu dostavu nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže, nakon završetka katastarske izmjere za područje Općine Okrug, poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Okrug, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Okrug evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Okrug obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Okrug je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u veljači 2020. njezine izmjene. Odlukom su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na lučke djelatnosti, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te sakupljanje i zbrinjavanje napuštenih životinja i usluge higijeničarske službe. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Okrug.

U tablici broj 141 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Okrug, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica 141

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Okrug, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Okrug
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje čistoće javnih površina	
4.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
5.	Održavanje groblja	
6.	Usluge javnih tržnica na malo	
7.	Organizacija i naplata parkirališta i održavanje javnih parkirališta	
8.	Lučke djelatnosti	
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Okrug/ Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
12.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
13.	Sakupljanje i zbrinjavanje napuštenih životinja i usluge higijeničarske službe	

Općina Okrug je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja iskazani su rashodi za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Okrug izradila je izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje od 2013. do 2017., a Općinsko vijeće ga je usvojilo u rujnu 2018.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Okrug je u studenom 2018. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te u siječnju 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 110,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 88,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 8,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Okrug koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 4,80 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Okrug je u svibnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Okrug sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Okrug u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Okrug obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, groblja i čistoće javnih površina, i obavljanje usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i javnih tržnica na malo povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, a četiri, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te veterinarsko higijeničarske usluge, pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik komunalnih usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, te cjenik usluga javnih tržnica na malo, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina Okrug, doneseni su uz suglasnost Općine. Opći uvjeti isporuke nisu objavljeni u službenom glasilu Općine, a objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge. Cjenici su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Okrug, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Okrug za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 13.215.190,00 kn, od čega se 6.721.696,00 kn odnosi na građenje građevina za gospodarenje otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 6.493.494,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Okrug je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 6.237.073,00 kn, što čini 96,1 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 142 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Okrug za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 142

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Okrug za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	450.000,00	99.000,00	22,0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	100.000,00	100.000,00	100,0
3.	Javne zelene površine	140.000,00	102.130,00	73,0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	150.000,00	136.724,00	91,1
5.	Javna rasvjeta	420.000,00	412.920,00	98,3
6.	Groblja	3.460.000,00	3.440.347,00	99,4
7.	Građevine za gospodarenje otpadom	7.715.000,00	6.721.696,00	87,1
	Ukupno	12.435.000,00	11.012.817,00	88,6

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za radove na asfaltiranju dvije nerazvrstane ceste, uređenje lučice i plaže, izgradnju WC na plažama, građenje javne rasvjete na pet lokacija u općinskim naseljima, otkup zemljišta za proširenje groblja te uređenje terena i izgradnju grobnica u novom dijelu groblja.

U tablici broj 143 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Okrug za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 143

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Okrug za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	280.000,00	279.974,00	100,0
2.	Održavanje javnih površina	875.000,00	873.929,00	99,9
3.	Održavanje čistoće javnih površina	550.000,00	546.663,00	99,4
4.	Održavanje javne rasvjete	420.000,00	383.698,00	91,4
5.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	65.000,00	65.000,00	100,0
6.	Veterinarske i higijeničarske usluge	55.000,00	53.109,00	96,6
	Ukupno	2.245.000,00	2.202.373,00	98,1

Rashodi za održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina su iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti koje su tako i planirane programom održavanja komunalne infrastrukture. Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. sadrži obrazloženje izvršenja programa.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina i održavanje čistoće javnih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te za obavljanje veterinarsko higijeničarskih usluga, ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori za održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete zaključeni s pravnom osobom sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je ugovor zaključen, vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti, načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti. Ugovori za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije te za obavljanje veterinarsko higijeničarskih usluga, sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Okrug ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnog odjela za financije, gospodarstvo i komunalne djelatnosti, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Okrug organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Okrug te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Okrug

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Okrug ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Okrug **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Okrug

Općina Okrug očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Okrug. U očitovanju je navela da je u službenom glasilu u prosincu 2019. objavila Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada na području Općine Okrug i Opće uvjete ugovora o korištenju javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te u srpnju 2021. cjenik i suglasnost na cjenik usluga odvoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada pružatelja usluge.

Općina Otok

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Otok utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 95 km², a obuhvaća šest naselja s 5 474 stanovnika.

U tablici broj 144 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Otok po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 144

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Otok, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redn i broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Otok	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	100	0	0	100
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	1	0	0	1
Ukupno			101	0	0	101

Općina Otok je do kolovoza 2020. evidentirala 101 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture koje se nalaze na zemljištu u privatnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Otok ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 101 građevinu komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Otok, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Otok u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Otok evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Otok obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Otok je u ožujku 2012. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 145 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Otok, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 145

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Otok, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje čistoće (skupljanje i odvoz komunalnog otpada)	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općina Otok
2.	Odlaganje komunalnog otpada	
3.	Crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih jama	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
4.	Održavanje groblja	
5.	Prijevoz pokojnika	
6.	Prijevoz putnika u javnom prijevozu	
7.	Dimnjačarski poslovi	
8.	Usluge javnih tržnica na malo	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
9.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
10.	Održavanje javnih površina	
11.	Sanacija nelegalnih odlagališta otpada	
12.	Ukrašavanje javnih površina i prostora za blagdane	
13.	Održavanje javne rasvjete	
14.	Poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
15.	Higijeničarski poslovi	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako su Odlukom o komunalnim djelatnostima određene komunalne djelatnosti skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada i prijevoza pokojnika koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su djelatnosti crpljenja, odvoza i zbrinjavanja fekalija iz septičkih jama, sanacija nelegalnih odlagališta otpada, ukrašavanje javnih površina i prostora za vrijeme blagdana, poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te higijeničarski poslovi, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti niti su odlukom o komunalnim djelatnostima određene kao komunalne djelatnosti od lokalnog značaja. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Otok i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Otok je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje građevina vodovodne mreže i javne odvodnje te za održavanje društvenih domova, opskrbu vodom i opremu za skupljanje i odvoz komunalnog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Otok je izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za razdoblje 2014-2018. Prema podacima Općine u pripremi je izrada novog izvješća.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Otok je u studenom 2011. donijela odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te u kolovozu 2019. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi od 2,00 kn/m³ do 4,00 kn/m³ i za drugu od 1,00 kn/m³ do 2,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njenoj namjeni i veličini. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 0,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Otok koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 0,5 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća. Odluka o vrijednosti boda donesena je 2011., te se prema obrazloženju Općine primjenjivala i u 2019. Odredbom članka 129. Zakona, propisano je da odluke o vrijednosti boda komunalne naknade donesene do stupanja na snagu Zakona iz srpnja 2018. važe do isteka godine za koju su doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o vrijednosti boda u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Otok je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Prema Odluci o komunalnom redu nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari, ali Općina Otok nema komunalnog redara i nije provodila mjere propisane Odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na svom području. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Otok ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se provoditi mjere propisane odlukom o komunalnom redu radi održavanja komunalnog reda na području Općine Otok.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Otok u 2019. i 2020. obavljalo se tri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Otok obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete i poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije povjereno je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Otok za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.536.201,00 kn, od čega se 494.878,00 kn odnosi na građenje vodovodne mreže, nabavu komunalne opreme (kontejnera), naknadu za zbrinjavanje otpada na odlagalištu Mojanka i odvoz smeća što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.041.323,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Otok je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 545.095,00 kn, što čini 17,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 146 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Otok za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 146

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Otok za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Radovi na javnim površinama	120.000,00	0,00	0,0
2.	Nerazvrstane ceste	1.190.000,00	729.068,00	61,3
3.	Javna rasvjeta	266.000,00	249.368,00	93,7
4.	Građevine za javnu vodoopskrbu	250.000,00	69.200,00	27,7
5.	Građevine za javnu odvodnju	650.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	2.476.000,00	1.047.636,00	42,3

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.428.364,00 kn ili 57,7 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja plana. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programu građenja komunalne infrastrukture nisu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna i obrnuto.

U tablici broj 147 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Otok za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 147

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Otok za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	680.000,00	653.412,00	96,1
2.	Održavanje drugih komunalnih objekata	645.000,00	856.172,00	132,7
3.	Održavanje javne rasvjete	1.010.000,00	974.842,00	96,5
4.	Obnova komunalne opreme (kontejneri)	300.000,00	4.139,00	1,4
	Ukupno	2.635.000,00	2.488.565,00	94,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 146.435,00 kn ili 5,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Također, planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i drugih komunalnih objekata u programu održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju proračuna za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i drugih komunalnih objekata u programu održavanja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 1.325.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 1.865.000,00 kn. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programu održavanja komunalne infrastrukture također nisu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna i obrnuto. Unutar rashoda za održavanje drugih komunalnih objekata su iskazani rashodi za naknade za korištenje odlagališta Mojanka i odvoz smeća koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu određene kao komunalna djelatnost. Unutar navedenih rashoda su iskazani rashodi za dezinfekciju, deratizaciju i dezinfekciju čije je obavljanje Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno kao komunalna djelatnost, te ih je trebalo iskazati kao zasebnu stavku.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose te izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Ugovori sadrži odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti, načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrži odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti te načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Otok ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Otok organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Otok te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Otok

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Otok ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima, odluke o vrijednosti boda komunalne naknade i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, održavanje komunalnog reda na svom području, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Otok **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Otok

Općina Otok očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Otok. U očitovanju je navela da su nalazi i preporuke Državnog ureda za reviziju primljeni na znanje te će ih razmotriti i sukladno mogućnostima poduzeti mjere i potrebne radnje s ciljem povećanja učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini.

Općina Podbablje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Podbablje utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 42 km², a obuhvaća osam naselja s 4 680 stanovnika.

Općina Podbablje je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirala 200 građevina komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se ceste nalaze.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Podbablje vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 200 cesta, sadrži propisane podatke o nazivu cesta, ali ne i podatke o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze, o vlasništvu nad cestama, o osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Prema podacima Općine Podbablje, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Podbablje u zemljišne knjige i evidentiranja katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Podbablje, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Podbablje evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Podbablje obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Podbablje je u prosincu 2015. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 148 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podbablje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 148

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podbablje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Opskrba pitkom vodom	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općina Podbablje
2.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
3.	Sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada	
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Održavanje javnih i zelenih površina	
7.	Održavanje groblja	
8.	Održavanje atmosferskih voda	
9.	Sanacija deponija	
10.	Prijevoz pokojnika	
11.	Deratizacija i dezinfekcija	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu koje su bile na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018.

Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih i zelenih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određene su djelatnosti opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda, te sakupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost održavanja atmosferskih voda, koja važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost nego je propisana djelatnost održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je i pružanje usluga prijevoza pokojnika, koja važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost nego je propisana usluga ukopa pokojnika kao zasebna uslužna komunalna djelatnost. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Podbablje i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Podbablje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu i dječjeg vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Podbablje nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja nisu objavljena u službenom glasilu, što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Državni ured za reviziju nalaže izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Podbablje je u studenom 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, te u lipnju 2019. Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 1,00 kn/m³ za građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Podbablje koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Podbablje je u studenom 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Podbablje ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Podbablje u 2019. i 2020. obavljale su se dvije komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Podbablje obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete, povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Podbablje za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 8.676.084,00 kn, od čega se 3.442.516,00 kn odnosi na rashode za građenje objekata vodoopskrbe i dječjeg vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 5.233.568,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Podbablje je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 203.013,00 kn, što čini 3,9 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture. Pomoći iz državnog i županijskog proračuna korišteni su za financiranje građenja i održavanja u iznosu od 5.253.836,00 kn.

U tablici broj 149 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podbablje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 149

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podbablje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	104.500,00	104.500,00	100,0
2.	Izgradnja vodoopskrbne mreže	238.000,00	237.993,00	100,0
3.	Javne površine	4.344.148,00	4.380.908,00	100,8
	Ukupno	4.686.648,00	4.723.401,00	100,8

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za radove na rekonstrukciji i dogradnji javne rasvjete, izgradnju vodoopskrbne mreže, te u okviru rashoda za izgradnju javnih površina ostvareni su rashodi za izgradnju dječjeg vrtića, otkup zemljišta za groblje i izgradnju dva groblja, izradu projektne dokumentacije (za ceste i nogostupe, za javnu rasvjetu, dječje igralište) te za uređenje poljskih puteva.

U tablici broj 150 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Podbablje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 150

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Podbablje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	3.212.684,00	3.209.745,00	99,9
2.	Održavanje javne rasvjete	745.350,00	742.938,00	99,7
	Ukupno	3.958.034,00	3.952.683,00	99,9

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Podbablje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Podbablje organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Podbablje te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Podbablje

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Podbablje ustrojila i vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija cjelokupne komunalne infrastrukture, na unošenje propisanih podataka u evidenciju nerazvrstanih cesta, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Podbablje **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Podbablje

Općina Podbablje očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Podbablje. U očitovanju je navela da nema primjedbi na Nacrt izvješća te da će postupati po preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Podgora

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Podgora utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 52 km², a obuhvaća pet naselja s 2 518 stanovnika.

U tablici broj 151 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Podgora po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 151

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Podgora, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Podgora	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	107	107	0	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	1	0
		Pločnici	5	5	0	0
		Javni prolazi	3	3	0	0
		Javne stube	35	35	0	0
		Šetališta	5	5	0	0
		Uređene plaže	19	19	0	0
		Pješačke staze	50	50	0	0
		Nadvožnjaci	2	0	2	0
		Tuneli	1	0	1	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	2	0	2	0
4.	Javne zelene površine	Parkovi	2	2	0	0
		Drvoredi	24	1	19	4
		Živice	3	0	1	2
		Cvjetnjaci	1	0	1	0
		Travnjaci	6	0	3	3
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	5	5	0	0
		Sportski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
		Zelene površine uz ceste	8	8	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	12	12	0	0
		Javni zdenci	17	17	0	0
		Javni zahodi	2	2	0	0
		Oglasne i druge ploče	75	74	1	0
		Spomenici i skulpture	7	4	3	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	35	4	0	31
		Rasvjetni stupovi	1 089	833	192	64
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	5	0	0
8.	Građevine za javni prijevoz	Izgrađene i označene prometne površine za zaustavljanje vozila	27	4	23	0
Ukupno			1 550	1 197	249	104

Općina Podgora je do kolovoza 2020. evidentirala 1 550 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 1 197 ili 77,2 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, 249 ili 16,1 % u javnom vlasništvu, a 104 ili 6,7 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Podgora ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 550 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi uneseni su u evidenciju samo za manji dio evidentirane komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Podgora, Općina provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u katastru i zemljišnim knjigama, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Podgora je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Podgora, Općina je nadležnom ministarstvu dostavila zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za građevinu stare škole, koja se nalazi na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do kolovoza 2020. tražene isprave nije dobila.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Podgora evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Podgora obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Podgora je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, u ožujku 2019. Odluku o komunalnim djelatnostima koje se obavljaju na temelju pisanog ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te u prosincu 2019. Odluku o komunalnoj djelatnosti koja se obavlja na temelju koncesije. Odlukama su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 152 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podgora, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 152

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podgora, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač Općina Podgora
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
9.	Usluge ukopa	
10.	Usluge premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila te blokade vozila	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
11.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti

Tijekom 2019. obavljane su i djelatnosti prigodnog ukrašavanja naselja za blagdane, održavanje mobilnih sanitarnih kabina te poslovi dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, koje nisu određene odlukama o komunalnim djelatnostima te nije određen organizacijski oblik njihovog obavljanja, a obavljale su ih pravne osobe na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju predlaže odlukom o komunalnim djelatnostima odrediti sve komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Podgora, uključujući prigodno ukrašavanje naselja za blagdane, održavanje mobilnih sanitarnih kabina te obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te odrediti organizacijski oblik njihovog obavljanja.

Općina Podgora je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za sanaciju odlagališta i naknadu za utjecaj na okoliš pri korištenju odlagališta Karepovac, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Podgora nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području za posljednje četverogodišnje razdoblje.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Podgora je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi, a studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 135,00 kn/m³ i za drugu zonu u iznosu od 25,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 9,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti pojedine zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Podgora koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Podgora je u kolovozu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu, kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Podgora sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Podgora u 2019. i 2020. obavljalo se osam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Podgora obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje pet komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih zelenih površina, groblja i čistoće javnih površina, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i usluge ukopa povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, a održavanje javne rasvjete, pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila, održavanje nerazvrstanih cesta te održavanje dijela javnih zelenih površina, nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluke o komunalnim djelatnostima kojom je određeno da navedene djelatnosti obavlja trgovačko društvo čiji je osnivač Općina nego su ih obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Podgora organizirati u skladu s Odlukom o komunalnim djelatnostima i zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Uslužne komunalne djelatnosti obavljanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga ukopa pokojnika povjerene su trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina. Općina Podgora je donijela opće uvjete isporuke i cjenik usluga parkiranja i objavljeni su u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke i cjenici usluga ukopa pokojnika, doneseni su uz suglasnost Općine Podgora, ali nisu objavljeni u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine, a isporučitelj komunalnih usluga nema vlastite mrežne stranice.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Podgora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Podgora za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 12.386.159,00 kn, od čega se 977.145,00 kn odnosi na rashode za gospodarenje otpadom, naknadu za zaštitu okoliša i naknadu za korištenje odlagališta Karepovac, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 11.409.014,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Podgora je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 4.678.253,00 kn, što čini 41,0 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 153 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podgora za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 153

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podgora za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	2.030.000,00	2.082.087,00	102,6
2.	Nerazvrstane ceste	3.380.000,00	2.971.080,00	87,9
3.	Javna rasvjeta	42.000,00	100.421,00	239,1
	Ukupno	5.452.000,00	5.153.588,00	94,5

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za radove na izgradnji i uređenju pješačkih zona i šetnica uz obalu, uređenje parkirališta, betonskog valobrana, otkup zemljišta za cestu i izgradnju cesta te građenje javne rasvjete u općinskim naseljima.

U tablici broj 154 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Podgora za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 154

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Podgora za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.160.000,00	1.180.876,00	101,8
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1.484.000,00	1.557.250,00	104,9
3.	Održavanje javnih zelenih površina	280.000,00	276.860,00	98,9
4.	Nabava materijala i dijelova za održavanje komunalne infrastrukture	320.000,00	435.872,00	136,2
5.	Održavanje javne rasvjete	970.000,00	964.484,00	99,4
6.	Prigodno ukrašavanje naselja za blagdane	40.000,00	39.268,00	98,2
7.	Održavanje čistoće javnih površina	2.700.000,00	2.729.833,00	101,1
8.	Održavanje groblja	50.000,00	48.128,00	96,3
	Ukupno	7.004.000,00	7.232.571,00	103,3

U programu održavanja komunalne infrastrukture i izvješću o izvršenju navedenog programa iskazani su rashodi za nabavu materijala i dijelova za održavanje komunalne infrastrukture kao zasebna stavka, a trebalo ih je iskazati u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Podgora ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Podgora organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Podgora te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Podgora

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Podgora ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Podgora **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Podgora

Općina Podgora očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Podgora. U očitovanju je navela da nema primjedbi na Nacrt izvješća te da će postupati po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Podstrana

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Podstrana utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 12 km², a obuhvaća jedno naselje s 9 129 stanovnika.

U tablici broj 155 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Podstrana po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 155

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Podstrana, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Podstrana	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	104	61	0	43
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	0	1
		Šetališta	1	0	0	1
		Uređene plaže	6	0	6	0
		Pješačke staze	1	0	0	1
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	5	2	3	0
4.	Javne zelene površine	Cvjetnjaci	1	0	1	0
		Travnjaci	1	0	1	0
		Dječja igrališta	7	3	4	0
		Javni sportski i rekreacijski prostori	2	2	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	21	0	21	0
		Javni zahodi	1	0	1	0
		Ploče i oznake raznih sadržaja	6	0	4	2
		Spomenici i skulpture	4	0	2	2
		Građevine javne namjene lokalnog značaja	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	16	0	0	16
		Rasvjetni stupovi	1 765	1 177	0	588
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	1	0	1
Ukupno			1 945	1 247	43	655

Općina Podstrana je do kolovoza 2020. evidentirala 1 945 građevina komunalne infrastrukture, od čega je 1 247 ili 64,1 % u vlasništvu Općine, 43 ili 2,2 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 655 ili 33,7 % na zemljištu u mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Podstrana ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 1 945 građevina komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, ali ne i podaci o zemljišnoknjižnoj čestici, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Podstrana, Općina je poduzimala aktivnosti radi upisa vlasništva nad komunalnom infrastrukturom na svom području, a odnose se na donošenje odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru i provedbe upisa statusa komunalne infrastrukture kao javnog dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine u zemljišne knjige, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture vidljivo je za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Podstrana.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Podstrana evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se ne vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Podstrana obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Podstrana je u travnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz jedanaest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-zdravstvene poslove te prijevoz putnika u javnom prometu. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podstrana.

U tablici broj 156 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podstrana, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 156

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Podstrana, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti komunalni pogon
2.	Održavanje javnih zelenih površina	
3.	Održavanje građevina i uređaja javne namjene	
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje čistoće javnih površina	
6.	Održavanje javne rasvjete	
7.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
8.	Usluge ukopa pokojnika	
9.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
10.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
12.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
13.	Veterinarsko-zdravstveni poslovi	
14.	Prijevoz putnika u javnom prometu	

Općina Podstrana je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu, i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje građevina vodoopskrbe i javne odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Podstrana nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. U Izvješću o radu općinskog načelnika za 2019. naveden je opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture, ali bez podataka o troškovima održavanja po djelatnostima i izvorima financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u navedenim izvješćima iskazivati troškove građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja, u odnosu na planirane iznose iz programa građenja odnosno održavanja.

Općina Podstrana je u studenom 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena su područja tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, drugu zonu u iznosu od 128,00 kn/m³ te treću zonu u iznosu od 120,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njenoj namjeni i veličini. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također su određene tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Podstrana koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Podstrana je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Podstrana sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Podstrana u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Podstrana obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih zelenih površina, javne rasvjete, groblja te usluge ukopa pokojnika i parkiranja na uređenim javnim površinama, povjerila je vlastitom komunalnom pogonu, dok je održavanje nerazvrstanih cesta povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Obavljanje uslužne komunalne djelatnosti pružanja usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i ukopa pokojnika povjereno je vlastitom komunalnom pogonu te je opće uvjete isporuke i cjenik navedenih usluga donijela Općina Podstrana i objavila ih u službenom glasilu i na mrežnim stranicama Općine.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Podstrana za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 7.596.623,00 kn.

Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Podstrana je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, ostvarila u iznosu od 10.592.101,00 kn, što je 2.995.478,00 kn ili 39,4 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Podstrana u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 157 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podstrana za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 157

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Podstrana za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	11.820.000,00	1.855.533,00	15,7
2.	Javna rasvjeta	340.000,00	343.115,00	100,9
3.	Građevine javne odvodnje	1.080.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	13.240.000,00	2.198.648,00	16,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 11.041.352,00 kn ili 83,4 % manje od plana, pri čemu većina stavki nije izvršena ili je izvršena u iznosima znatno manjim od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

Također, planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture iskazani u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju proračuna za 2019. nisu usklađeni. Tako su planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazani u iznosu od 13.240.000,00 kn, a u izvješću o izvršenju proračuna u iznosu od 5.267.000,00 kn. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programu građenja komunalne infrastrukture nisu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna i obrnuto.

U tablici broj 158 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Podstrana, prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 158

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Podstrana za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	3.450.000,00	3.339.607,00	96,8
2.	Održavanje javnih površina	1.130.000,00	1.083.097,00	95,8
3.	Održavanje groblja	100.000,00	152.896,00	152,9
4.	Održavanje javne rasvjete	660.000,00	822.375,00	124,6
5.	Održavanje sustava odvodnje i vodoopskrbe	50.000,00	0,00	0,0
	Ukupno	5.390.000,00	5.397.975,00	100,1

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 7.975,00 kn više od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na ostvarenje rashoda za održavanje groblja i javne rasvjete, a izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programu održavanja komunalne infrastrukture nisu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna i obrnuto.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju proračuna unutar rashoda za održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovor sadrži odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrstu i opseg ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Podstrana ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Upravnih odjela Općine, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Podstrana organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Podstrana te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Podstrana

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Podstrana ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da unosi podatke o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, u da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenici komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Podstrana **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Podstrana

Općina Podstrana očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Podstrana. U očitovanju je navela da će evidenciju komunalne infrastrukture nadopuniti i naznakom zemljišnoknjižnih čestica, da je za područje k.o. Donja Podstrana ista oznaka katastarskih i zemljišnoknjižnih čestica, dok je za k.o. Gornja Podstrana u tijeku izlaganje katastarske izmjere s istodobnom obnovom zemljišne knjige koja nije završena. Navodi da će istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna za prethodnu kalendarsku godinu, predstavničkom tijelu podnijeti i izvješće o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te ga objaviti u Službenom glasniku Općine. Nadalje, navodi da se značajno odstupanje ostvarenih rashoda za građenje komunalne infrastrukture u odnosu na planirano, odnosi na neostvarenju kupnju zemljišta za proširenje postojećih i izgradnju novih nerazvrstanih cesta zbog dugotrajnosti sporova u imovinsko-pravnim odnosima. Također, navodi da će se ubuduće, u slučaju više ostvarenih prihoda od komunalnog doprinosa i komunalne naknade u odnosu na rashode za građenje i održavanje komunalne infrastrukture, donositi odluke Općinskog vijeća da se sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade mogu koristiti za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a da se time ne dovede u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Navodi da će u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za veće odstupanje te će izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja i održavanja u pogledu planirano-izvršeno te da će se održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti.

Općina Postira

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Postira utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 47 km², a obuhvaća dva naselja s 1 559 stanovnika.

U tablici broj 159 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Postira po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 159

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Postira, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Postira	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	40	0	40	0
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	1	0	0
		Pločnici	2	2	0	0
		Javni prolazi	1	1	0	0
		Javne stube	1	1	0	0
		Šetališta	2	1	1	0
		Uređene plaže	8	0	8	0
		Pješačke staze	4	1	0	3
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	8	2	5	1
4.	Javne zelene površine	Parkovi	2	2	0	0
		Dječja igrališta s pripadajućom opremom	2	1	0	1
		Javni športski i rekreacijski prostori	1	1	0	0
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	4	0	4	0
		Javni zdenci	3	0	3	0
		Javni zahodi	5	3	1	1
		Javni satovi	1	1	0	0
		Ploče s planom naselja	4	0	4	0
		Oznake kulturnih dobara	10	2	4	4
		Spomenici i skulpture	8	8	0	0
6.	Javna rasvjeta	Ormari za mjerenje utroška električne energije	20	0	20	0
		Rasvjetni stupovi	318	0	318	0
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	1	1	0
8.	Građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza	Izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila	2	0	2	0
Ukupno			449	28	411	10

Općina Postira je do kolovoza 2020. evidentirala 449 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 28 ili 6,2 % građevina u vlasništvu Općine, 411 ili 91,5 % u javnom vlasništvu, a deset ili 2,3 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Postira ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 449 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezinog potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Postira, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i njihovo dostavljanje nadležnom sudu radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu te upise u zemljišne knjige (groblje, igrališta) na temelju javne isprave po provedenom ispravnom postupku. Prema odredbi članka 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna infrastruktura evidentira se i u katastru, i to na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture, potvrde jedinice lokalne samouprave da se radi o komunalnoj infrastrukturi, koje nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom, i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista u zemljišnu knjigu.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa u zemljišne knjige, poduzimati i aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području Općine Postira u katastru, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Postira, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Postira evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem tih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Postira obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Postira je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz 13 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i poslove reguliranja prometa u mirovanju. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Postira.

U tablici broj 160 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Postira, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 160

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Postira, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Komunalno prometno redarstvo Općine
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Reguliranje prometa u mirovanju	
9.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
10.	Poslovi dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	

Odlukom o komunalnim djelatnostima predviđeno je obavljanje osam komunalnih djelatnosti povjeravanjem komunalno prometnom redarstvu Općine odnosno zaposlenicima Općine bez osnivanja vlastitog pogona, iako je odredbama članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano da komunalne djelatnosti mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više njih zajedno, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže organizacijske oblike obavljanja komunalnih djelatnosti na području Općine Postira odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Postira je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za skupljanje i odvoz smeća, za naknadu za korištenje odlagališta Košer, sanaciju odlagališta otpada te održavanje objekata u vlasništvu Općine (prostora ljekarne, zgrade Općinske uprave), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Postira nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., ali nisu objavljeni u službenom glasilu, što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, kojima je propisano da se izvješća objavljuju u službenom glasilu Općine. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže objavljivati izvješća o izvršenju programa gradnje i održavanja komunalne infrastrukture u službenom glasilu kako je propisano odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Postira je u listopadu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu, u studenom 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te u prosincu 2018. Odluku o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 50,00 kn/m³, građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dviju zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Postira koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Postira je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Postira sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Postira u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Postira obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje četiri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, groblja i čistoće javnih površina, obavljali su djelatnici komunalno prometnog redarstva Općine odnosno zaposlenici Jedinственog upravnog odjela Općine. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javne rasvjete te dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju, povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, koja se odnosi na održavanje uređenih plaža, nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nego je obavljano bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Postira organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući i održavanje uređenih plaža.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Postira za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 2.965.272,00 kn, od čega se 490.502,00 kn odnosi na rashode za skupljanje i odvoz smeća, naknadu za korištenje odlagališta Košer, sanaciju odlagališta otpada te održavanje objekata u vlasništvu Općine (prostora ljekarne, zgrade Općinske uprave), što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.474.770,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Postira je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 1.613.881,00 kn, što čini 65,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 161 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Postira za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 161

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Postira za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	190.000,00	180.236,00	94,9
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	1.190.000,00	1.285.220,00	108,0
3.	Javna rasvjeta	30.000,00	13.975,00	46,6
4.	Građevine javne odvodnje oborinskih voda	152.000,00	153.000,00	100,7
5.	Groblja	50.000,00	49.400,00	98,8
	Ukupno	1.612.000,00	1.681.831,00	104,3

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 69.831,00 kn ili 4,3 % više od plana, pri čemu se najznačajnije odstupanje odnosi na rashode za građenje javno prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila odnosno izgradnju novog trga, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 162 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Postira za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 162

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Postira za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih površina	354.500,00	360.220,00	101,6
2.	Održavanje groblja	5.000,00	8.073,00	161,5
3.	Održavanje javne rasvjete	248.000,00	282.686,00	114,0
4.	Održavanje čistoće javnih površina	435.000,00	429.201	98,7
5.	Održavanje odlagališta otpada	34.000,00	23.763,00	69,9
6.	Održavanje objekata u vlasništvu Općine- (prostori Općine, ljekarna)	78.000,00	68.288,00	87,5
7.	Održavanje poljskih puteva	100.000,00	111.250,00	111,3
	Ukupno	1.254.500,00	1.283.441,00	102,3

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za održavanje javnih površina, a rashodi za poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, unutar rashoda za održavanje čistoće javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti, te ih je trebalo iskazati kao zasebnu stavku.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina te obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za održavanje javne rasvjete i obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovor o obavljanju poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete zaključenog s pravnom osobom od listopada 2007. do listopada 2017. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti. S obzirom na to da je vrijeme na koje je navedeni ugovor zaključen isteklo, potrebno je provesti novi postupak odabira osobe kojoj će se povjeriti obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete. Prema odredbi članka 50. Zakona o komunalnom gospodarstvu, postupak odabira osobe s kojom se zaključuje ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te sklapanje, provedba i izmjene tog ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete organizirati na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Postira ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Postira organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Postira te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Postira

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Postira ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture podnesenih predstavničkom tijelu, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Postira **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Postira

Općina Postira očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Postira. U očitovanju je navela da nema primjedbi na Nacrt izvješća.

Općina Prgomet

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Prgomet utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 77 km², a obuhvaća pet naselja sa 673 stanovnika.

U tablici broj 163 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Prgomet po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 163

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Prgomet, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Prgomet	Javno (RH i druge osobe javnog prava, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	46	36	8	2
2.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	6	0	3	3
3.	Javne zelene površine	Javni sportski i rekreacijski prostori	3	0	1	2
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zdenci	9	0	7	2
		Spomenici	1	0	1	0
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	6	0	1	5
Ukupno			71	36	21	14

Općina Prgomet je do kolovoza 2020. evidentirala 71 građevinu komunalne infrastrukture, od čega je 36 ili 50,7 % u vlasništvu Općine, 21 ili 29,6 % u javnom vlasništvu, a 14 ili 19,7 % na zemljištu u mješovitom privatnom i javnom vlasništvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Prgomet ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 71 građevinu komunalne infrastrukture, osim podataka za građevine i uređaje javne rasvjete. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, kako je propisano odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju preporučuje evidenciju komunalne infrastrukture kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Prgomet, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi. U prosincu 2020. donesene su izmjene i dopune Registra nerazvrstanih cesta radi ispravke pogrešno evidentiranih čestica zemljišta te je u postupku pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja za deset građevina od čega je pet građevina komunalne infrastrukture koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo ili suvlasništvo Općine, i to četiri groblja i igralište.

Općina Prgomet je postupila prema Odluci o postupku izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanova tadašnjeg Ministarstva državne imovine iz srpnja 2018. kojom se uređuje postupak izdavanja isprava podobnih za upis prava vlasništva jedinica lokalne samouprave na nekretninama koje su u zemljišnim knjigama upisane kao vlasništvo Republike Hrvatske te koje su se na dan 1. siječnja 2017. koristile u određene svrhe (škole, bolnice, domovi zdravlja, groblja, sportska igrališta, društveni i vatrogasni domovi i slično). Prema navedenoj Odluci, jedinice lokalne samouprave bile su dužne do 31. prosinca 2019. dostaviti nadležnom ministarstvu zahtjev za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva.

Prema podacima Općine Prgomet, Općina je nadležnom ministarstvu dostavila zahtjeve za izdavanje isprava podobnih za upis prava vlasništva za 16 građevina komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama bilo upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, a do prosinca 2020. tražene isprave nije dobila.

Državni ured za reviziju preporučuje i dalje poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Prgomet, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Prgomet evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Prgomet obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Prgomet je u rujnu 2018. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja, osim za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko higijeničarskih poslova te oglašavanja i plakatiranja, koje se u 2019. i 2020. nisu obavljale.

U tablici broj 164 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Prgomet, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 164

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Prgomet, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	
3.	Odvoz komunalnog otpada	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji/ Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
4.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	-
5.	Obavljanje veterinarsko higijeničarskih poslova	
6.	Poslovi oglašavanja i plakatiranja	

Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost odvoza komunalnog otpada, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost. Tijekom 2019. obavljena je i sanacija divljih deponija koja djelatnost Odlukom o komunalnim djelatnostima nije utvrđena kao komunalna djelatnost od značaja za Općinu. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Prgomet i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu te odlukom odrediti organizacijski oblik obavljanja svih komunalnih djelatnosti na području Općine.

Općina Prgomet je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu. Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja ukupno za građevine komunalne infrastrukture, s naznakom izvora financiranja, ali ne i za svaku građevinu odvojeno, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa po djelatnostima, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Programom održavanja komunalne infrastrukture planirane su komunalne djelatnosti održavanja groblja i javnih površina koje nisu utvrđene Odlukom o komunalnim djelatnostima Općine. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje vodovoda i odvodnje, održavanje društvenih domova, odvoz glomaznog otpada te odvoz otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, u programima građenja komunalne infrastrukture, odnosno opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Prgomet nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po građevinama komunalne infrastrukture, odnosno djelatnostima.

Općina Prgomet je u rujnu 2018. donijela Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade i u prosincu 2018. odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi. Odluke su objavljene u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 8,00 kn/m³ do 30,00 kn/m³, ovisno o površini građevine za koju se plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Prgomet koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 0,30 kn/m² korisne površine stambenog prostora.

Općina Prgomet je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i čuvanje i održavanje čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Prgomet sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Prgomet u 2019. i 2020. obavljale su se tri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Prgomet obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta i prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Prgomet za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 1.390.873,00 kn, od čega se 420.665,00 kn odnosi na građenje vodovoda i održavanje društvenih domova, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 970.208,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja za 2019., Općina Prgomet je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, u 2019. ostvarila u iznosu od 264.933,00 kn, što čini 27,3 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 165 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Prgomet za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 165

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Prgomet za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Građevine i uređaji javne namjene (mrtvačnica)	200.000,00	124.938,00	62,5
2.	Vodovod	3.500.000,00	417.865,00	11,9
3.	Izgradnja javne odvodnje otpadnih voda	70.000,00	0,00	-
	Ukupno	3.770.000,00	542.803,00	14,4

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 3.227.197,00 kn ili 85,6 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje, u slučajevima značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 166 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Prgomet za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 166

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Prgomet za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	315.000,00	235.463,00	74,8
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	270.000,00	241.097,00	89,3
3.	Održavanje groblja i čistoće javnih površina	412.000,00	368.710,00	89,5
4.	Održavanje društvenih domova	121.000,00	2.800,00	2,3
	Ukupno	1.118.000,00	848.070,00	75,9

Rashodi za održavanje groblja i čistoće javnih površina odnose se na skupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada u iznosu od 261.600,00 kn, sanaciju divljih odlagališta otpada u iznosu od 106.875,00 kn i nabavu goriva za kosilicu za groblje u iznosu od 235,00 kn. Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete i ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti.

Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene i jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Prgomet ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственог upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Prgomet organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Prgomet te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti.

Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Prgomet

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Prgomet ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organizira na propisani način, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeni su i određeni propusti koji se odnose na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Prgomet **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Prgomet

Općina Prgomet očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Prgomet. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

Općina Primorski Dolac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Primorski Dolac utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 31 km², a obuhvaća jedno naselje sa 770 stanovnika.

Općina Primorski Dolac je do kolovoza 2020. evidentirala 19 građevina komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad cestama.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Primorski Dolac vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 19 cesta, sadrži propisane podatke o nazivu cesta te o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se ceste nalaze, ali ne i podatke o zemljišnoknjižnoj čestici, o vlasništvu nad cestama i osobi koja njima upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za njihovo uređenje, građenje i uporabu, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa cesta i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Prema obrazloženju Općine Primorski Dolac, u tijeku je izrada registra komunalne infrastrukture na području Općine. Za usluge izrade registra s izvoditeljem je zaključen ugovor u prosincu 2019. Izrađen je geodetski elaborat izvedenog stanja nerazvrstanih cesta te je s odvjetnikom zaključen ugovor radi rješavanja imovinsko pravnih odnosa na zemljištu na kojem su izgrađene nerazvrstane ceste.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Primorski Dolac, kontinuirano je nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima Općine Primorski Dolac, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture, osim za nerazvrstane ceste, koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Primorski Dolac u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Primorski Dolac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Primorski Dolac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom.

Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Primorski Dolac obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Primorski Dolac je u srpnju 2014. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 167 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Primorski Dolac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 167

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Primorski Dolac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javne rasvjete	
3.	Održavanje javnih i zelenih površina	
4.	Sanacija deponija	
5.	Održavanje groblja	
6.	Obavljanje poslova deratizacije i dezinfekcije	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih i zelenih površina koja obuhvaća djelatnost održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Primorski Dolac i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Primorski Dolac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, po djelatnostima, ali ne i opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje zgrade vatrogasnog doma, za izgradnju gospodarske zone, uređenje zgrade dječjeg vrtića i uređenje vidikovca, za nabavu kućnih brojeva te za uređenje poljskih puteva, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Primorski Dolac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture te po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova.

Općina Primorski Dolac je u prosincu 2018. donijela Odluku o komunalnoj naknadi i Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju 2019. Odluku o komunalnom doprinosu te ih objavila u službenom glasilu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi za odobravanje djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 9,00 kn/m³ za građevine stambene namjene te u iznosu od 30,00 kn/m³ za javne građevine (vrtići, škole, društveni domovi), za građevine poslovne i gospodarske namjene te otvorene bazene i druge otvorene građevine. Vrijednost komunalnog doprinosa za javne građevine te za građevine poslovne i gospodarske namjene iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Primorski Dolac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 0,80 kn/m² korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni.

Općina Primorski Dolac je u rujnu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdajući obvezne prekršajne naloge i naplaćujući mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Primorski Dolac sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Primorski Dolac u 2019. i 2020. obavljale su se tri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Primorski Dolac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete i održavanja nerazvrstanih cesta povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti. Održavanje groblja obavljali su zaposlenici Općine.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Primorski Dolac za izvršenje navedenih programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 614.237,00 kn, od čega se 204.957,00 kn odnosi na rashode za građenje zgrade vatrogasnog doma, izgradnju infrastrukture u gospodarskoj zoni, nabavu kućnih brojeva i uređenje poljskih puteva, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 409.280,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Primorski Dolac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 167.995,00 kn, što čini 41,0 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 168 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Primorski Dolac, prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 168

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Primorski Dolac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne zelene površine (izgradnja dječjeg igrališta)	180.000,00	0,00	-
2.	Javna rasvjeta	50.000,00	0,00	-
3.	Izgradnja vatrogasnog doma	150.000,00	94.375,00	62,9
4.	Izgradnja infrastrukture u gospodarskoj zoni	40.000,00	9.188,00	23,0
5.	Izgradnja dječjeg vrtića	8.000,00	0,00	-
6.	Uređenje vidikovca	270.000,00	0,00	-
	Ukupno	698.000,00	103.563,00	14,8

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 594.437,00 kn ili 85,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 169 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Primorski Dolac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 169

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Primorski Dolac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	215.000,00	205.633,00	95,6
2.	Održavanje javnih zelenih površina	2.500,00	0,00	0,0
3.	Održavanje javne rasvjete	200.000,00	201.357,00	100,7
4.	Održavanje groblja	37.000,00	2.290,00	6,2
5.	Nabava kućnih brojeva	2.000,00	1.381,00	69,1
6.	Uređenje poljskih puteva	101.000,00	100.013,00	99,0
	Ukupno	557.500,00	510.674,00	91,6

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Primorski Dolac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Primorski Dolac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Primorski Dolac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Primorski Dolac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Primorski Dolac ustrojila i vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija cjelokupne komunalne infrastrukture, na unošenje propisanih podataka u evidenciju nerazvrstanih cesta, evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Primorski Dolac **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Primorski Dolac

Općina Primorski Dolac očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Primorski Dolac. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

Općina Proložac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Proložac utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 86 km², a obuhvaća pet naselja s 3 802 stanovnika.

Općina Proložac je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirala 106 građevina komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste, od čega je 17 ili 16, % u vlasništvu Općine, 82 ili 77,4 % u javnom vlasništvu, dok se sedam ili 6,6 % evidentiranih nerazvrstanih cesta nalazi na zemljištu u mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Proložac vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 106 cesta, sadrži propisane podatke o vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu i osobi koja njome upravlja, o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi te podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopравnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, ali ne i podatke o nazivu komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke. Uneseni podaci sistematizirani su po katastarskim česticama na kojima se komunalna infrastruktura nalazi, a ne po nazivima komunalne infrastrukture, što otežava praćenje broja evidentiranih građevina komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Proložac, voditi je tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Preporučuje se unesene podatke sistematizirati po nazivima komunalne infrastrukture kako bi se mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Prema podacima Općine Proložac, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta te njihovu dostavu nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Proložac.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Proložac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Proložac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, ali Općina nije ustrojila i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju iz koje bi bila vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Proložac obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Proložac je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima. Odlukom su, uz devet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na poslove dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, veterinarsko higijeničarske poslove i održavanje poljskih putova. Odlukom je određen organizacijski oblik obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Proložac, osim za dvije komunalne djelatnosti.

U tablici broj 170 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Proložac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 170

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u
Općini Proložac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
1	2	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje javne rasvjete	
8.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
9.	Veterinarsko higijeničarski poslovi	
10.	Dimnjačarski poslovi	
11.	Održavanje poljskih putova	
12.	Usluge ukopa pokojnika	

Odlukom o komunalnim djelatnostima predviđeno je obavljanje komunalnih djelatnosti pružanja usluga dimnjačarskih poslova povjeravanjem pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, iako se radi o uslužnoj komunalnoj djelatnosti, za koje se pravo obavljanja, prema odredbama članka 44. Zakona o komunalnom gospodarstvu, može steći koncesijom, pri čemu jedinica lokalne samouprave, kao davatelj koncesije, naplaćuje naknadu za koncesiju. Za komunalne djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika i održavanja poljskih putova, koje su određene Odlukom o komunalnim djelatnostima, nije određen organizacijski oblik njihova obavljanja. Tijekom 2019. obavljena je i sanacija divljih odlagališta otpada koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost niti je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena kao komunalna djelatnost od lokalnog značaja. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže komunalne djelatnosti na području Općine i organizacijske oblike njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Proložac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina za javne vodoopskrbu i odvodnju otpadnih voda te sanaciju divljih deponija, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Proložac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Proložac je u listopadu 2018. donijela Odluku o komunalnom doprinosu te u prosincu 2018. odluke o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 1,00 kn/m³ za građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Proložac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 1,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Proložac je u lipnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Proložac ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Proložac u 2019. i 2020. obavljale su se tri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Proložac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje javne rasvjete, povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi Općine Proložac za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 4.566.565,00 kn, od čega se 2.142.000,00 kn odnosi na rashode za građenje objekata vodoopskrbe i javne odvodnje otpadnih voda, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.424.565,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Proložac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 88.286,00 kn, što čini 3,6 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 171 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Proložac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 171

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Proložac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.100.000,00	1.184.000,00	107,6
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	80.000,00	12.900,00	16,1
3.	Javne zelene površine	100.000,00	140.000,00	140,0
4.	Javna rasvjeta	150.000,00	100.000,00	66,7
5.	Groblje	900.000,00	0,00	-
6.	Objekti javne vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda	600.000,00	2.100.000,00	350,0
Ukupno		2.930.000,00	3.536.900,00	120,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 606.900,00 kn ili 20,7 % više od plana, pri čemu se najznačajnija odstupanja odnose na rashode za građenje građevina javne vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda koji su ostvareni 1.500.000,00 kn ili 250,0 % više od planiranih najvećim dijelom zbog izgradnje sekundarne kanalizacijske mreže, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje od plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 172 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Proložac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 172

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Proložac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	580.000,00	621.250,00	107,1
2.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	260.000,00	317.875,00	122,3
3.	Održavanje javne rasvjete	50.000,00	48.540,00	97,1
4.	Sanacija divljih odlagališta otpada	40.000,00	42.000,00	105,0
Ukupno		930.000,00	1.029.665,00	110,7

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih poslova i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Proložac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniiva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Proložac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Proložac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Proložac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Proložac ustrojila i vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija cjelokupne komunalne infrastrukture, na unošenje propisanih podataka i sistematiziranje unesenih podataka u evidenciju nerazvrstanih cesta, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Proložac **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Proložac

Općina Proložac očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Proložac. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

Općina Pučišća

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Pučišća utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 106 km², a obuhvaća tri naselja sa 2 171 stanovnikom.

Općina Pučišća nije evidentirala građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Pučišća do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Pučišća, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Pučišća u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Pučišća, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji na se općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Pučišća evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna. Općina Pučišća nije obavila popis imovine i obveza koncem 2019.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane su komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a prema odredbi članka 26. istog Zakona, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Prema odredbi članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više njih zajedno, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Općina Pučišća nije donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi se odredile komunalne djelatnosti koje će se obavljati na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Pučišća i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Pučišća je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programu građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprijeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Pučišća nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. U Izvješću o radu općinskog načelnika za 2019. naveden je opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture, ali bez podataka o troškovima održavanja po pojedinim komunalnim djelatnostima i izvorima njihova financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u navedenim izvješćima troškove građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja, te u odnosu na planirane iznose iz programa građenja odnosno održavanja.

Općina Pučišća je u studenome i prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ do 50,00 kn/m³ a za drugu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ do 40,00 kn/m³ ovisno o vrsti građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Najviša vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 3,6 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su također dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Pučišća koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Pučišća je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaju obvezne prekršajne naloge i naplaćuju mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Pučišća ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Pučišća u 2019. i 2020. obavljale su se četiri komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Općina Pučišća obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina, nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nego je obavljano bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina na području Općine Pučišća organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kao što je to učinjeno s obavljanjem drugih komunalnih djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Pučišća za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 4.067.327,00 kn, od čega se 48.500,00 kn odnosi na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 4.018.827,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Pučišća je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 793.305,00 kn, što čini 19,7 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 173 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pučišća za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 173

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Pučišća za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	1.346.000,00	1.337.245,00	99,3
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	813.000,00	804.744,00	99,0
3.	Javna rasvjeta	225.000,00	168.800,00	75,0
4.	Građevine za gospodarenje komunalnim otpadom	102.000,00	48.500,00	47,5
	Ukupno	2.486.000,00	2.359.289,00	94,9

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 126.711,00 kn ili 5,1 % manje od plana. Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za izradu projektne dokumentacije za ceste, građenje nerazvrstanih cesta, trga u naselju Gornji Humac, te postavljanje novih i ugradnju zamjenskih rasvjetnih stupova. Planirani rashodi za građenje komunalne infrastrukture iskazani u programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. i izvješću o izvršenju proračuna za 2019. nisu usklađeni.

U tablici broj 174 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pučišća za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 174

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Pučišća za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	2	3	4	
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	885.000,00	805.263,00	91,0
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	355.000,00	275.473,00	77,6
3.	Održavanje zelenih površina	260.000,00	279.188,00	107,4
4.	Održavanje građevina javne namjene	20.000,00	0,00	0,0
5.	Održavanje čistoće javnih površina	25.000,00	0,00	0,0
6.	Održavanje javne rasvjete	325.000,00	348.914,00	107,4
	Ukupno	1.870.000,00	1.708.838,00	91,4

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 161.162,00 kn ili 8,6 % manje od plana. Pojedine aktivnosti i planirani iznosi za njihovu provedbu navedeni u programu održavanja komunalne infrastrukture nisu navedeni u izvješću o izvršenju proračuna.

Državni ured za reviziju preporučuje izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.

Rashodi za održavanje javne rasvjete i održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti te načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju preporučuje u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Pučišća ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Pučišća organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Pučišća te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Pučišća

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Pučišća je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija komunalne infrastrukture i ne poduzimaju se aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na obavljanje popisa imovine i obveza, na donošenje odluke o komunalnim djelatnostima kojom se određuju komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja i usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na organiziranje i financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Pučišća **neučinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Pučišća

Općina Pučišća očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Pučišća. U očitovanju je navela da prihvaća činjenice opisane u Nacrtu izvješća te da će postupati po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Općina Runovići

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Runovići utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 60 km², a obuhvaća tri naselja s 2 416 stanovnika.

U tablici broj 175 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Runovići po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 175

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Runovići, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Runovići	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	61	5	0	56
2.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	3	3	0	0
Ukupno			64	8	0	56

Općina Runovići je do kolovoza 2020. evidentirala 64 građevine i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je osam ili 12,5 % građevina u vlasništvu Općine, dok se 56 ili 87,5 % evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture nalazi na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Runovići ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 64 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad njom, ali ne i podaci o osobi koja upravlja komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Runovići, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom tijelu za katastar i nadležnom sudu radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture proizlazi da je do vremena obavljanja revizije (siječanj 2020.) pet građevina i uređaja komunalne infrastrukture upisano u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Runovići u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i dalje unositi u evidenciju komunalne infrastrukture tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Runovići, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Runovići evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Runovići obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Runovići je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblik njihova obavljanja, osim za održavanje poljskih putova za koju djelatnost nije određen organizacijski oblik njenog obavljanja.

U tablici broj 176 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Runovići, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 176

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Runovići, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje građevina, uređaj i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	
8.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Usluge ukopa pokojnika	
11.	Dimnjačarski poslovi	
12.	Održavanje poljskih putova	-

Odlukom o komunalnim djelatnostima određeno je obavljanje komunalnih djelatnosti pružanja usluga ukopa pokojnika i obavljanja dimnjačarskih poslova povjerenjem pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, iako se radi o uslužnim komunalnim djelatnostima, za koje se pravo obavljanja i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi njihova obavljanja, prema odredbama članka 44. Zakona o komunalnom gospodarstvu, može steći koncesijom, pri čemu jedinica lokalne samouprave, kao davatelj koncesije, naplaćuje naknadu za koncesiju. Tijekom 2019. obavljena je i sanacija divljih odlagališta otpada koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost niti je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena kao komunalna djelatnost od lokalnog značaja. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje komunalne djelatnosti na području Općine Runovići i organizacijske oblike njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Runovići je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani i ukupno i odvojeno za svaku građevinu ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se u programu građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju i odvojeno prema izvoru financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže procjenu pojedinih troškova održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne opis i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje opis i opseg poslova održavanja. U programima građenja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje zgrade dječjeg vrtića i nabavu opreme za prikupljanje komunalnog otpada, te sanaciju divljih deponija i odlagališta otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući troškove građenja odvojeno prema izvoru financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture, te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Runovići nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu. U izvješću o radu općinskog načelnika za 2019. naveden je opis obavljenih poslova održavanja komunalne infrastrukture, ali bez podataka o troškovima održavanja po pojedinim komunalnim djelatnostima i izvorima njihova financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se u navedenim izvješćima troškove građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture odnosno djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja, te u odnosu na planirane iznose iz programa građenja odnosno održavanja.

Općina Runovići je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 4,00 kn/m³ za građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa iznosi 0,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Runovići koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u iznosu od 1,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Runovići je u listopadu 2015. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Runovići nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Runovići sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Runovići u 2019. i 2020. obavljale su se dvije komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Runovići obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i javne rasvjete povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Runovići za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.535.981,00 kn, od čega se 134.278,00 kn odnosi na rashode za građenje zgrade dječjeg vrtića, opremu za prikupljanje komunalnog otpada, održavanje poslovnog prostora u kojem se obavlja djelatnost Općine i doma kulture te sanaciju divljih odlagališta otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.401.703,00,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajnije pomoći iz državnog i županijskog proračuna. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Runovići je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 79.748,00 kn, što čini 2,3 % ostvarenih rashoda za održavanje i građenje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 177 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Runovići za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 177

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Runovići za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	2.080.269,00	2.080.269,00	100,0
2.	Javne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	179.519,00	179.519,00	100,0
3.	Javne zelene površine	246.983,00	246.983,00	100,0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	58.369,00	58.369,00	100,0
5.	Javna rasvjeta	156.466,00	156.466,00	100,0
6.	Groblja	187.263,00	187.263,00	100,0
7.	Dječji vrtić	27.376,00	27.376,00	100,0
8.	Oprema za prikupljanje komunalnog otpada	24.233,00	24.233,00	100,0
	Ukupno	2.960.478,00	2.960.478,00	100,0

Rashodi za građenje komunalne infrastrukture ostvareni su za radove na asfaltiranju nerazvrstanih cesta u tri naselja, izgradnju biciklističke staze, izradu potpornih zidova i ograda na dječjim igralištima i javnim sportskim prostorima, izgradnju spomenika, zelenog otoka, mrtvačnice i uređenje okoliša mrtvačnice, rekonstrukciju i dogradnju javne rasvjete, opremanje dječjeg vrtića te nabavu opreme za prikupljanje komunalnog otpada.

U tablici 178 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Runovići za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica 178

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Runovići za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	157.244,00	157.244,00	100,0
2.	Održavanje građevinskih objekata	56.201,00	56.201,00	100,0
3.	Održavanje javne rasvjete	330.933,00	330.933,00	100,0
4.	Sanacija divljih odlagališta otpada	31.125,00	31.125,00	100,0
	Ukupno	575.503,00	575.503,00	100,0

Rashodi za održavanje građevinskih objekata ostvareni su za uređenje prostora u kojem se obavlja djelatnost Općine Runovići i prostora doma kulture, popločavanje trga, ugradnju stakla na sportskoj dvorani i ventilacije na mrtvačnici, od kojih uređenje prostora u kojem se obavlja djelatnost Općine i prostora doma kulture nije održavanje komunalne infrastrukture, a popločavanje trga, ugradnju stakla na sportskoj dvorani i ventilacije na mrtvačnici trebalo je iskazati u okviru komunalnih djelatnosti na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po komunalnim djelatnostima na koje se odnose.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete, ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njene cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Runovići ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Runovići organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Runovići te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Runovići

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Runovići ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Runovići **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Runovići

Općina Runovići očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Runovići te je u očitovanju navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

Općina Seget

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Seget utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 79 km², a obuhvaća šest naselja s 4 854 stanovnika.

U tablici broj 179 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Seget po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 179

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Seget, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Seget	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	59	0	0	59
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Šetnice	1	0	0	1
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Spomenici	1	0	0	1
4.	Javna rasvjeta	Građevine i uređaji za rasvjetljavanje cesta i javnih površina	52	0	0	52
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	4	0	0	4
Ukupno			117	0	0	117

Općina Seget je do kolovoza 2020. evidentirala 117 građevina i uređaja komunalne infrastrukture na svom području, koje se nalaze na zemljištu u privatnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Seget ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 117 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Seget, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Seget u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Seget, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Seget evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku pojedinačnu građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Seget obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Seget je siječnju 2019. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su, uz 13 komunalnih djelatnosti određenih Zakonom o komunalnom gospodarstvu, određene i dvije druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinsekcije, dezinfekcije i deratizacije i zbrinjavanja napuštenih životinja i uklanjanja životinjskih lešina s javnih površina. Odlukama su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Seget.

U tablici 180 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Seget, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica 180

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Seget, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i ostalih javno prometnih površina	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Zbrinjavanje napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina	
3.	Održavanje groblja	
4.	Održavanje javne rasvjete	
5.	Dezinfekcija, deratizacija i dezinsekcija	
6.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
7.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	-
8.	Održavanje javnih zelenih površina	
9.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
10.	Održavanje čistoće javnih površina	
11.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama	
12.	Usluge javnih tržnica na malo	
13.	Usluge ukopa pokojnika	
14.	Komunalni linijski prijevoz putnika	

Odlukama o komunalnim djelatnostima nisu utvrđeni organizacijski oblici obavljanja komunalne djelatnosti zbrinjavanja napuštenih životinja i uklanjanje životinjskih lešina s javnih površina, čije je obavljanje povjereno pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti, komunalni linijski prijevoz putnika čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave te održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja javnih zelenih površina, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanja čistoće javnih površina, usluge ukopa pokojnika, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i usluge javnih tržnica na malo.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Seget je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje sportske dvorane, osnovne škole, zbrinjavanje komunalnog otpada te prostorno-plansku dokumentaciju, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, u programima građenja komunalne infrastrukture, odnosno opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Seget nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.

Općina Seget je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 69,00 kn/m³ građevine za koju se plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također su određene dvije zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Seget koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 6,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Seget je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Seget ne sadrži odredbe prema kojima se mora osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Seget u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Seget obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Obavljanje šest komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javne rasvjete, održavanje groblja, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarskih poslova povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, dok je obavljanje uslužne djelatnosti komunalnog linijskog prijevoza putnika povjerila trgovačkom društvu čiji je suosnivač s drugim jedinicama lokalne samouprave.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluge komunalnog linijskog prijevoza putnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji su osnivači više jedinica lokalne samouprave, doneseni su uz suglasnost jedinice lokalne samouprave koja ima većinski udio udjela u trgovačkom društvu te su objavljeni na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Seget za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 5.905.448,00 kn, od čega se 2.453.180,00 kn odnosi na rashode za građenje škole, rashode za gospodarenjem otpadom i prostorno plansku dokumentaciju, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.452.268,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Seget je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 9.549.220,00 kn, što čini 6.096.952,00 kn ili 176.6 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prema odredbi članka 91. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture. Općinsko vijeće Općine Seget u 2019. nije donijelo odluku o korištenju sredstava komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, odnosno nije utvrdilo da se korištenjem značajnog dijela sredstava komunalne naknade za te namjene ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju preporučuje sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Nalaže se sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke općinskog vijeća kojom će se utvrditi da takvo korištenje komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

U tablici broj 181 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Seget za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 181

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Seget za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	534.750,00	523.125,00	97,8
2.	Javne površine	108.375,00	60.809,00	56,1
3.	Javna rasvjeta	1.125.000,00	1.124.893,00	100,0
4.	Osnovna škola	49.875,00	24.375,00	48,9
5.	Zbrinjavanje komunalnog otpada	504.749,00	496.186,00	98,3
6.	Prostorno-planska dokumentacija	725.000,00	602.125,00	83,1
	Ukupno	3.047.749,00	2.831.513,00	92,9

Rashodi za građenje javnih površina planirani su u iznosu 108.375.00 kn, a ostvareni su u iznosu 60.809,00 kn, što je 47.566,00 kn ili 43,9 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici 182 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Seget za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 182

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Seget za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	24.875,00	0,00	-
2.	Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada	1.420.875,00	1.330.494,00	93,6
3.	Održavanje javnih i zelenih površina	99.750,00	11.480,00	11,5
4.	Održavanje nerazvrstanih cesta	1.049.750,00	0,00	-
5.	Održavanje groblja	119.875,00	70.101,00	58,5
6.	Održavanje javne rasvjete	1.760.000,00	1.652.797,00	93,9
7.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	15.750,00	6.813,00	43,3
8.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	30.000,00	2.250,00	7,5
	Ukupno	4.520.875,00	3.073.935,00	68,0

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 1.446.940,00 kn ili 32,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa unutar rashoda za održavanje javnih i zelenih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javne rasvjete, održavanje groblja te obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene te odredbe o nadzoru nad obavljanjem ugovorenih poslova, ali ne i propisane odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovori o održavanju nerazvrstanih cesta i javne rasvjete sadrže sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Seget ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta.

Općina Seget organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Seget te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Seget

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Seget ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik na podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na korištenje sredstava komunalne naknade za propisane namjene koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Seget **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Seget

Općina Seget očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Seget. U očitovanju je navela da prihvaća Nacrt izvješća.

Općina Selca

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Selca utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 53 km², a obuhvaća četiri naselja s 1 804 stanovnika.

Općina Selca nije evidentirala građevine i uređaje komunalne infrastrukture na svom području na način propisan odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Selca do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) nije ustrojila i ne vodi evidenciju komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj jedinica lokalne samouprave ustrojava i vodi evidenciju komunalne infrastrukture koja sadrži podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi evidenciju komunalne infrastrukture koja će sadržavati propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Selca, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, što nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Selca u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Selca evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Selca obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Selca je u veljači 2007. donijela odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 183 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Selca, prema odlukama o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 183

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Selca, prema odlukama o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odlukama o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i javno prometnih površina	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Prigodno kićenje općine za blagdana i praznične dane	
3.	Održavanje javne rasvjete	
4.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije	
5.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
6.	Skupljanje i odvoz komunalnog otpada	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
7.	Odlaganje komunalnog otpada	
8.	Tržnice na malo	
9.	Crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih jama	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018.

Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja nerazvrstanih cesta i javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su djelatnosti skupljanja i odvoza komunalnog otpada te odlaganja komunalnog otpada, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Selca i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Selca je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju i odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu. U programima građenja iskazani su rashodi za građenje poduzetničke zone, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno prema izvoru financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Selca nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Selca je u 2011., 2012. i 2013. donijela odluku o komunalnom doprinosu, u rujnu 2015. odluku o komunalnoj naknadi, te u studenom 2018. odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Selca donijela je Odluku o komunalnom doprinosu i Odluku o komunalnoj naknadi na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnoj naknadi i odluku o komunalnom doprinosu u roku od šest mjeseci od dana stupanja Zakona na snagu, što Općina nije učinila.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom doprinosu i komunalnoj naknadi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Odlukom o komunalnom doprinosu određeno je sedam zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 120,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, za treću zonu u iznosu od 80,00 kn/m³, za četvrtu zonu u iznosu od 70,00 kn/m³, za petu zonu u iznosu od 60,00 kn/m³, za šestu zonu u iznosu od 40,00 kn/m³, te za sedmu zonu u iznosu od 30,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 8,7 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja tri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Selca koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Selca je u ožujku 2011. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Selca nije učinila. Prema odredbi članka 104. navedenog Zakona, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Selca ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Selca u 2019. i 2020. obavljalo se deset komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Selca obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, prigodno kićenje općine za blagdane i praznične dane, održavanje javne rasvjete, obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova, skupljanje i odvoz komunalnog otpada, održavanje javnih zelenih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanje groblja i održavanje čistoće javnih površina nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nego su ih obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, odnosno bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Selca organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Selca za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 2.025.243,00 kn, od čega se 152.750,00 kn odnosi na rashode za zbrinjavanje otpada s ilegalnih deponija, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.872.493,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Selca je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 903.347,00 kn, što čini 48,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 184 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Selca za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 184

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Selca za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Gospodarske zona	84.000,00	0,00	-
2.	Izgradnja plaža i molova	150.000,00	0,00	-
3.	Javna rasvjeta	550.000,00	549.899,00	100,0
4.	Groblja	500.000,00	499.761,00	100,0
	Ukupno	1.284.000,00	1.049.660,00	81,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 234.340,00 kn ili 18,2 % manje od plana, pri čemu dio stavki nije izvršen, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 185 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Selca za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 185

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Selca za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	320.000,00	200.665,00	62,7
2.	Održavanje i uređenje javnih i zelenih površina	350.000,00	116.006,00	33,1
3.	Održavanje javne rasvjete	250.000,00	239.161,00	95,7
4.	Održavanje plaža i molova	200.000,00	87.715,00	43,9
5.	Održavanje groblja	20.000,00	179.286,00	896,4
6.	Zbrinjavanje otpada s ilegalnih deponija smeća	250.000,00	152.750,00	61,1
	Ukupno	1.390.000,00	975.583,00	70,2

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 414.417,00 kn ili 29,8 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina, planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje i uređenje javnih i zelenih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje u programima održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Selca ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Selca organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Selca te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Selca

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Selca donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija komunalne infrastrukture i ne poduzimaju se aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluka o komunalnim djelatnostima, o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Selca **neučinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Selca

Općina Selca očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Selca. U očitovanju je navela da prihvaća nalaz Nacrta izvješća i naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. Također, navodi da je u međuvremenu ustrojila registar imovine u koji je upisala sve nekretnine i imovinu u vlasništvu Općine Selca, ceste, dio komunalne infrastrukture i javnu rasvjetu, na osnovi knjigovodstveno – računovodstvenog stanja i dostupnih zemljišnoknjižnih izvadaka nadležnog suda te ga nadopunjuje novim podacima, ovisno o dinamici rješavanja predmeta koji se vode pri nadležnim tijelima (katastar i zemljišnik).

Općina Sućuraj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Sućuraj utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 44 km², a obuhvaća tri naselja s 463 stanovnika.

Općina Sućuraj je do kolovoza 2020. evidentirala četiri građevine komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na javne zelene površine, od čega su 3 ili 75 % u javnom vlasništvu, dok je jedna ili 25,0 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Sućuraj vodi evidenciju javnih zelenih površina, u kojoj su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirana četiri parka. Evidencija sadrži propisane podatke o nazivu parka, o katastarskoj i katastarskoj općini u kojoj se parkovi nalaze, vlasništvu nad njima i osobi koja njima upravlja. Prema odredbama članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu, evidencija komunalne infrastrukture uz navedene podatke treba sadržavati i podatke o zemljišnoknjižnoj čestici, zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području Općine Sućuraj i voditi je tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Sućuraj, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Sućuraj u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Sućuraj, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Sućuraj evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, ali se ne vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje bi bila vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna. Općina Sućuraj nije obavila popis imovine i obveza koncem 2019.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane su komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a prema odredbi članka 26. istog Zakona, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva. Prema odredbi članka 33. Zakona o komunalnom gospodarstvu, komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više njih zajedno, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Općina Sućuraj nije donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom bi se odredile komunalne djelatnosti koje će se obavljati na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Sućuraj i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Sućuraj je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. koja nisu objavljena u službenom glasilu, što nije u skladu s odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisano da se programi građenja i održavanja komunalne infrastrukture objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Programi građenja sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojima je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa održavanja komunalne infrastrukture. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programu građenja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje društvenog doma, građevina za javnu odvodnju, reciklažnog dvorišta, sanaciju deponija otpada, nabavu podzemnih spremnika za otpad i komunalnog vozila, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Nalaže se programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture objavljivati u službenom glasilu Općine. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Sućuraj nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Sućuraj je u prosincu 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu, komunalnoj naknadi i vrijednosti boda komunalne naknade, te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 100,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 83,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 4,3 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Sućuraj koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Prema odredbama članaka 104. do 117. Zakona o komunalnom gospodarstvu, u svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi jednu ili više odluka o komunalnom redu kojima se propisuje: uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u dijelu koji je vidljiv s površine javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme, klimatizacijskih uređaja, dimovoda, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta; način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola te održavanje reda na tim površinama; uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila; održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda. Poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, a odnose se na određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča i druge urbane opreme na zgradama, za korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, uključujući davanje na privremeno korištenje, i građenje građevina za koje nije potrebna građevinska dozvola, na nadzor nad provedbom odluke o komunalnom redu te na druge poslove određene odlukom o komunalnom redu. Odlukom o komunalnom redu propisuju se mjere za njezino provođenje, a odnose se na određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba te na prekršajne odredbe, pri čemu se mora osigurati korištenje površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Jedinice lokalne samouprave mogu ugovorom ustrojiti zajedničko obavljanje poslova komunalnih redara. Općina Sućuraj nije donijela odluku o komunalnom redu.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnom redu kojom će se osigurati uređenje naselja te uspostava i održavanje komunalnog reda na području Općine Sućuraj, kao i mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Sućuraj u 2019. i 2020. obavljale su se dvije komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Općina Sućuraj obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja čistoće javnih površina i održavanja javne rasvjete nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više njih zajedno, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, nego su je obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, odnosno bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Sućuraj organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Sućuraj za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 2.381.055,00 kn, od čega se 446.369,00 kn odnosi na rashode za gospodarenjem otpadom, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 1.934.686,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Sućuraj je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 216.460,00 kn, što čini 11,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 186 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sućuraj za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 186

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sućuraj za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	700.000,00	621.525,00	88,8
2.	Javne površine	1.970.000,00	401.373,00	20,4
3.	Javna rasvjeta	300.000,00	237.500,00	79,2
4.	Groblje	200.000,00	0,00	-
4.	Građevine za gospodarenje otpadom	1.900.000,00	446.369,00	23,5
5.	Građevine za javnu odvodnju	500.000,00	500.000,00	100,0
	Ukupno	5.570.000,00	2.206.767,00	39,6

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 3.363.233,00 kn ili 60,4 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U tablici broj 187 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sućuraj za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 187

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sućuraj za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1			
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	80.000,00	0,00	-
2.	Održavanje javnih površina	40.000,00	0,00	-
3.	Održavanje groblja	20.000,00	0,00	-
4.	Održavanje čistoće javnih površina	90.000,00	89.000,00	98,9
5.	Održavanje javne rasvjete	90.000,00	85.288,00	94,8
	Ukupno	320.000,00	174.288,00	54,5

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 145.712,00 kn ili 45,5 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina i održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda za održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Sućuraj ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Sućuraj organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Sućuraj te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Sućuraj

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Sućuraj ustrojila i vodi evidenciju javnih zelenih površina, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na upravljanje komunalnom infrastrukturom, a odnose se na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija cjelokupne komunalne infrastrukture, da se ne poduzimaju aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na obavljanje popisa imovine i obveza, na donošenje odluke o komunalnim djelatnostima kojom se određuju komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja i donošenje odluke o komunalnom redu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Sućuraj **neučinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Sućuraj

Općina Sućuraj očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Sućuraj. U očitovanju je navela da nema primjedbi na Nacrt izvješća.

Općina Sutivan

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Sutivan utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 22 km², a obuhvaća jedno naselje s 822 stanovnika.

U tablici 188 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Sutivan po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Grada u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica 188

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Sutivan, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Sutivan	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	136	2	67	67
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Pješačke staze	15	10	2	3
		Uređene plaže	7	0	7	0
3.	Javna parkirališta	Javna parkirališta	4	2	0	2
4.	Javne zelene površine	Park	4	4	0	0
		Cvjetnjak	2	0	2	0
		Javni športski i rekreacijski prostori	2	0	0	2
5.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	2	2	0	0
		Javni zdenac	2	2	0	0
		Spomenici	1	1	0	0
6.	Javna rasvjeta	Javna rasvjeta	34	3	17	14
7.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblje	3	1	0	2
8.	Građevine namijenjene obavljanju djelatnosti javnog prijevoza	Građevine za prihvati i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu	2	2	0	0
Ukupno			214	29	95	90

Općina Sutivan je do kolovoza 2020. evidentirala 214 građevina i uređaja komunalne infrastrukture, od čega je 29 ili 13,5 % građevina i uređaja u vlasništvu Općine, 95 ili 44,4 % u javnom vlasništvu ili na pomorskom dobru, a 90 ili 42,1 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili na zemljištu s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Sutivan ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 214 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Sutivan, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Sutivan u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Sutivan, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Sutivan evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Sutivan obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Sutivan je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici 189 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sutivan prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 189

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Sutivan, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Vlastiti pogon
2.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
3.	Održavanje javnih zelenih površina	
4.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
5.	Održavanje groblja	
6.	Održavanje čistoće javnih površina	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
8.	Usluge ukopa pokojnika unutar groblja	
9.	Usluga parkiranja na uređenim javnim površinama	
10.	Usluga javnih tržnica na malo	
11.	Prigodno ukrašavanje naselja	
12.	Održavanje i čišćenje plaža	
13.	Održavanje objekata javne namjene	
14.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
15.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
16.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
17.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Općina Sutivan je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja djelomično sadrže procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu komunalne infrastrukture, s naznakom izvora financiranja. Za nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu procjena troškova iskazana je ukupno, ali ne i za svaku cestu, odnosno građevinu javne rasvjete odvojeno, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za građenje građevina za javnu vodoopskrbu i javnu odvodnju otpadnih voda, odvoz i deponiranje glomaznog otpada, eko-rentu za odvoz komunalnog otpada, uredsku opremu, računalne programe, prostorno-plansku dokumentaciju te građenje dječjeg vrtića, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture za svaku građevinu komunalne infrastrukture odvojeno, u programima građenja komunalne infrastrukture, odnosno opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Sutivan nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim građevinama komunalne infrastrukture, osim za nerazvrstane ceste i javnu rasvjetu, odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima te po izvorima njihova financiranja.

Općina Sutivan je u siječnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 135,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Sutivan koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Sutivan je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Odluka o komunalnom redu Općine Sutivan ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Sutivan u 2019. i 2020. obavljalo se 16 komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su tri uslužne komunalne djelatnosti. Općina Sutivan obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno.

Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja održavanje nerazvrstanih cesta, održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanja građevina javne odvodnje oborinskih voda, održavanja javnih zelenih površina, održavanja građevina, uređaja i predmeta javne namjene, održavanja groblja, održavanja čistoće javnih površina, usluge ukopa pokojnika, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, usluge javnih tržnica na malo, prigodno ukrašavanje naselja, održavanja plaža i održavanja objekata javne namjene povjerila je vlastitom pogonu, dok održavanje javne rasvjete, usluge dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije i veterinarsko-higijeničarski usluge nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nego su ih obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, odnosno bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Sutivan organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenik usluga parkiranja na uređenim javnim površinama, čije je obavljanje povjereno vlastitom pogonu, doneseni su uz suglasnost Općine Sutivan i objavljeni su u službenom glasilu, ali nisu objavljeni na mrežnim stranicama Općine. Opći uvjeti isporuke i cjenici usluge ukopa pokojnika i tržnice na malo, čije je obavljanje također povjereno vlastitom pogonu nisu doneseni.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine Sutivan, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Sutivan za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 5.328.222,00 kn, od čega se 1.987.734,00,00 kn odnosi na rashode za građenje poduzetničke zone, dječjeg vrtića, sportske dvorane, izradu prostornih i urbanističkih planova, uredsku opremu, računalne programe, održavanje vodovodne infrastrukture, zbrinjavanje komunalnog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.340.488,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi od pomoći.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Sutivan je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 3.151.812,00 kn, što čini 94,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 190 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sutivan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 190

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Sutivan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Projektna dokumentacija	1.140.000,00	493.525,00	43,3
2.	Prostorno planska dokumentacija	140.000,00	56.250,00	40,2
3.	Dječji vrtić	8.975.500,00	362.500,00	4,0
4.	Izgradnja zaobilaznice	1.800.000,00	540.787,00	30,0
5.	Poduzetnička zona	440.000,00	441.045,00	100,2
6.	Reciklažno dvorište	500.000,00	37.125,00	7,4
7.	Deponij u poduzetničkoj zoni	0,00	68.875,00	-
8.	Spomenici	50.000,00	65.072,00	130,1
9.	Uredska oprema	195.000,00	121.147,00	62,1
10.	Računalni programi	0,00	43.750,00	-
11.	Građevine javne odvodnje oborinskih voda	3.000.000,00	0,00	-
12.	Sportska dvorana	70.000,00	67.507,00	93,6
13.	Unapređenje sporta	150.000,00	0,00	-
14.	Oprema rampe u sportskom centru	100.000,00	151.938,00	151,9
15.	Javna rasvjeta	150.000,00	189.995,00	126,7
16.	Teretno vozilo	350.000,00	0,00	-
17.	Građevine i uređaji javne namjene	0,00	113.944,00	-
18.	Knjige	10.000,00	0,00	-
19.	Izgradnja komunalne infrastrukture	1.500.000,00	424.343,00	28,3
20.	Nerazvrstane ceste	650.000,00	681.765,00	104,9
	Ukupno	19.220.500,00	3.859.568,00	20,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 15.360.932,00 kn ili 79,9 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

U programu građenja komunalne infrastrukture i izvješću o njegovu izvršenju iskazani su rashodi za izradu projektne dokumentacije kao zasebne stavke, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture i drugih rashoda na koje se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje od plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose.

U tablici 191 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sutivan za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 191

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Sutivan za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Materijal za tekuće održavanje komunalne infrastrukture	70.000,00	55.952,00	79,9
2.	Održavanje nerazvrstanih cesta	110.000,00	113.184,00	102,9
3.	Održavanje poljskih puteva	100.000,00	106.592,00	106,6
4.	Održavanje javne rasvjete	308.000,00	217.403,00	70,6
5.	Nabava i održavanje ekoloških nužnika	27.500,00	28.650,00	104,2
6.	Održavanje javnih zelenih površina	100.000,00	141.026,00	141,0
7.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	100.000,00	107.908,00	107,9
8.	Održavanje groblja	10.000,00	1.503,00	15,0
9.	Deratizacija i dezinfekcija	200.000,00	210.276,00	105,1
10.	Održavanje luke	0,00	54.375,00	0,0
11.	Održavanje vodovodne mreže	5.000,00	13.073,00	261,5
12.	Skupljanje i odvoz otpada	130.000,00	169.914,00	130,7
13.	Eko renta za odvoz komunalnog otpada	80.000,00	39.007,00	48,8
14.	Održavanje čistilice	40.000,00	74.016,00	185,0
15.	Trošak vode na javnim površinama	85.000,00	67.697,00	79,6
16.	Druge komunalne usluge	60.000,00	68.078,00	113,5
	Ukupno	1.425.500,00	1.468.654,00	103,0

Rashodi za obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno njihovo obavljanje. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Sutivan ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Sutivan organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Sutivan te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Sutivan

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Sutivan ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Sutivan **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Sutivan

Općina Sutivan očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Sutivan. U očitovanju je navela da nema primjedbi na Nacrt izvješća te da prihvaća naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.

Općina Šestanovac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Šestanovac utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 89 km², a obuhvaća pet naselja s 1 958 stanovnika.

U tablici broj 192 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Šestanovac po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 192

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Šestanovac, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Šestanovac	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	81	0	0	0	81
2.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zdenci	7	0	0	0	7
		Spomenici	3	0	0	0	3
		Fontana	1	0	0	0	1
		Ploče s nazivom mjesta	1	0	0	0	1
3.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	0	0	0	5
4.	Građevine namijenjene obavljanju djelatnosti javnog prijevoza	Čekaonice za autobus	17	0	0	0	17
Ukupno			115	0	0	0	115

Općina Šestanovac je do kolovoza 2020. evidentirala 115 građevina i uređaja komunalne infrastrukture na svom području. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se komunalna infrastruktura nalazi.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Šestanovac ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 115 građevina i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture te o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, ali ne i podaci o zemljišnoknjižnoj čestici na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Šestanovac, Općina provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi koje se dostavljaju nadležnom sudu radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Šestanovac.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti za evidentiranje nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Šestanovac u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Šestanovac, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Šestanovac evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, ali Općina nije ustrojila i ne vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju iz koje bi bila vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju nalažu ustrojiti i voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost pojedinačne građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku pojedinačnu građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Šestanovac obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja.

Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Šestanovac je u kolovozu 2015. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 193 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Šestanovac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 193

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Šestanovac, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Opskrba pitkom vodom	Trgovačko društvo čiji je suosnivač Općina Šestanovac
2.	Odlaganje komunalnog otpada	
3.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
4.	Održavanje groblja	
5.	Održavanje javne rasvjete	
6.	Održavanje javnih površina	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost odlaganja komunalnog otpada, koja odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nije propisana kao komunalna djelatnost. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Šestanovac i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Šestanovac je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora njihova financiranja, a troškovi građenja su iskazani ukupno, ali ne odvojeno za svaku građevinu prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se u programu građenja komunalne infrastrukture troškovi građenja iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opis i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuju i opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za građenje građevina javne vodoopskrbe i poduzetničke zone što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Šestanovac nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Šestanovac je u listopadu 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u prosincu 2009. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 1,00 kn/m³ građevine za koju se plaća i iznosi 0,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rok plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Šestanovac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te uvjeti zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 0,21 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Šestanovac je u ožujku 2009. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda. Odluka o komunalnom redu donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018., a prema odredbi članka 130. Zakona o komunalnom gospodarstvu, koji je stupio na snagu u kolovozu 2018., jedinice lokalne samouprave trebale su donijeti novu odluku o komunalnom redu u roku od godine dana od stupanja Zakona na snagu, što Općina Šestanovac nije učinila. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Šestanovac ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Šestanovac u 2019. i 2020. obavljale su se četiri komunalne djelatnosti. Općina Šestanovac obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete, povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja groblja i održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima povjerila je djelatniku jedinstvenog upravnog odjela i radnicima zaposlenima putem javnih radova.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Šestanovac za izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 2.594.369,00 kn, od čega se 443.643,00 kn odnosi na rashode za građevina za javnu vodoopskrbu i održavanje deponija otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.150.726,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Šestanovac je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 124.864,00 kn, što čini 5,8 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 194 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Šestanovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 194

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Šestanovac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javna rasvjeta	450.000,00	129.356,00	28,7
2.	Groblja	1.500.000,00	710.693,00	47,4
3.	Građevine za javnu vodoopskrbu	1.000.000,00	412.968,00	41,3
4.	Gospodarska zona	3.000.000,00	0,00	-
	Ukupno	5.950.000,00	1.253.017,00	21,1

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 4.696.983,00 kn ili 78,9 % manje od plana, pri čemu je većina stavki ostvarena u iznosima znatno manjim od plana ili nije ostvarena, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 195 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Šestanovac za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 195

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Šestanovac za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	700.000,00	546.397,00	78,1
2.	Uklanjanje leda i snijega s nerazvrstanih cesta (zimski služba)	150.000,00	0,00	-
3.	Usluge skupljanja napuštenih i izgubljenih životinja	10.000,00	0,00	-
4.	Održavanje javnih površina	100.000,00	109.481,00	109,5
5.	Održavanje groblja	100.000,00	91.498,00	91,5
6.	Održavanje poljskih puteva	50.000,00	85.420,00	170,8
7.	Održavanje javne rasvjete	475.000,00	477.881,00	100,6
8.	Deratizacija, dezinfekcija i dezinfekcija	5.000,00	0,00	-
9.	Održavanje deponija otpada	50.000,00	30.675,00	61,4
	Ukupno	1.640.000,00	1.341.352,00	81,8

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 298.648,00 kn ili 18,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje javne rasvjete i nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovor o održavanju javne rasvjete sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, o vrsti i opsegu ugovorene komunalne djelatnosti i načinu određivanja njezine cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo. Ugovor o održavanju nerazvrstanih cesta sadrži sve propisane odredbe u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Državni ured za reviziju nalaže u svim slučajevima povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Šestanovac ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Šestanovac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Šestanovac te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Šestanovac

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Šestanovac ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da se ne poduzimaju aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture koja se ne odnosi na nerazvrstane ceste u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, na usklađenost odluka o komunalnim djelatnostima, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na izvještavanje o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Šestanovac **djelomično učinkovito** te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom povećala učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Očitovanje Općine Šestanovac

Općina Šestanovac očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Šestanovac. U očitovanju je navela da prihvaćaju naloge i preporuke iz Nacrta izvješća.

Općina Šolta

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Šolta utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 59 km², a obuhvaća osam naselja s 1 700 stanovnika.

U tablici broj 196 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Šolta po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 196

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Šolta, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Šolta	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	42	0	0	0	42
2.	Javne zelene površine	Parkovi	2	0	0	0	2
		Travnjaci	5	0	0	0	5
3.	Građevine i uređaji javne namjene	Javni zdenci	9	0	0	0	9
		Spomenici	1	0	0	0	1
4.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	2	0	0	0	2
Ukupno			61	0	0	0	61

Općina Šolta je do kolovoza 2020. evidentirala 61 građevinu komunalne infrastrukture na svom području. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se komunalna infrastruktura nalazi.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Šolta ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 61 građevinu komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura, ali ne i podaci o zemljišnoknjižnoj čestici na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Šolta, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo za koje je građevine komunalne infrastrukture završen postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru te koja je komunalna infrastruktura upisana u zemljišne knjige i evidentirana u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Šolta.

Državni ured za reviziju preporučuje podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Šolta, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Šolta evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku pojedinačnu građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Šolta obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Šolta je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom je, uz 13 komunalnih djelatnosti određenih Zakonom o komunalnom gospodarstvu, određeno i 12 drugih djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarske poslove, prigodno ukrašavanje naselja, sanaciju divljih odlagališta otpada, održavanje odlagališta građevinskog otpada, održavanje društvenih domova i prostorija mjesnih odbora, opskrbu pitkom vodom za područja u kojem nema izgrađene vodovodne infrastrukture, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i roba za potrebe postupaka komunalnog redara, izvođenje manjih građevinskih radova, održavanje plaža i uvala, održavanje poljskih i poljoprivrednih puteva i crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalnih otpadnih voda iz septičkih, sabirnih i crnih jama. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Šolta.

U tablici broj 197 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Šolta, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 197

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Šolta, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općina Šolta
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Usluge javnih tržnica na malo	
10.	Usluge ukopa pokojnika	
11.	Usluge parkiranja na uređenim javnim površinama	
12.	Prigodno ukrašavanje naselja	
13.	Sanacija divljih odlagališta	
14.	Održavanje odlagališta građevinskog otpada	
15.	Održavanje društvenih domova i prostorija mjesnih odbora	
16.	Opskrba pitkom vodom za područja bez vodovodne infrastrukture	
17.	Uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i roba za potrebe postupaka komunalnog redara Općine Šolta	
18.	Izvođenje manjih građevinskih radova	
19.	Održavanje plaža i uvala	
20.	Održavanje poljskih i poljoprivrednih puteva	
21.	Crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalnih otpadnih voda	
22.	Komunalni linijski prijevoz putnika	
23.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
24.	Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
25.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	

Općina Šolta je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, kako je propisano odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Šolta nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Šolta je u siječnju 2019. donijela Odluku o komunalnoj naknadi, u veljači 2019. Odluku o komunalnom doprinosu, a u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi za odobravanje djelomičnog ili potpunog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu određena je u iznosu od 75,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 60,00 do 75,00 kn/m³, a za treću zonu u iznosu od 30,00 do 45,00 kn/m³ građevine za koju se plaća, ovisno o njezinoj namjeni. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 5,4 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određena su područja dviju zona u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Šolta koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 0,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Šolta je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, korištenje površina javne namjene i održavanje reda i čistoće na njima, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati obvezne prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Šolta ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Komunalna infrastruktura u Općini Šolta koristila se u 2019. i 2020. za obavljanje 17 komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega su dvije uslužne komunalne djelatnosti. Općina Šolta obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje 16 komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, usluge ukopa pokojnika, usluge parkiranja na uređenim javnim površinama, prigodno ukrašavanje naselja, sanacija divljih odlagališta, opskrba pitkom vodom za područja u kojem nema izgrađene vodovodne infrastrukture, uklanjanje protupravno postavljenih predmeta i roba za potrebe postupaka komunalnog redara Općine Šolta, izvođenje manjih građevinskih radova, održavanje plaža i uvala, održavanje poljskih i poljoprivrednih puteva, crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalnih otpadnih voda iz septičkih, sabirnih i crnih jama te na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina. Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nego je obavljano bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Šolta organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost gradonačelnika odnosno općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke se objavljuju u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njezinim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Opći uvjeti isporuke i cjenici usluga parkiranja na uređenim javnim površinama i usluga ukopa pokojnika, čije je obavljanje povjereno trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina, doneseni su uz suglasnost Općine Šolta i objavljeni su na mrežnim stranicama isporučitelja komunalnih usluga i u službenom glasilu. Opći uvjeti isporuke komunalnih usluga nisu objavljeni na mrežnim stranicama Općine.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati javno objavljivanje općih uvjeta isporuke komunalne usluge, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Šolta za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu 5.455.110,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Šolta je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih isključivo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu 3.227.787,00 kn, što čini 59,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici 198 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Šolta za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica 198

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Šolta za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila i javne zelene površine	1.790.000,00	563.153,00	31,5
2.	Groblja	170.000,00	107.387,00	63,2
3.	Nerazvrstane ceste i putovi	2.230.000,00	1.880.382,00	84,3
4.	Javna rasvjeta	480.000,00	436.194,00	90,9
5.	Građevine i uređaji javne namjene	50.000,00	36.851,00	73,7
6.	Uređenje plaža i javnih površina na pomorskom dobru	0,00	898.690,00	-
	Ukupno	4.720.000,00	3.922.657,00	83,1

Rashodi za građenje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i javnih zelenih površina planirani su u iznosu od 1.790.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 563.153,00 kn, što je 1.226.847,00 kn ili 68,5 % manje od plana, rashodi za uređenje plaža i javnih površina na pomorskom dobru nisu planirani, a ostvareni su u iznosu od 898.690,00 kn, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana. U izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture rashodi za građenje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornih vozila i javnih zelenih površina iskazani su u skupnom iznosu, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda za građenje komunalne infrastrukture na koju se odnose.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom. Preporučuje se u programima građenja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovom izvršenju planirane i ostvarene rashode iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koje se odnose.

U tablici broj 199 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Šolta za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 199

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Šolta za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1	2	3		
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	400.000,00	392.595,00	98,1
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina	640.000,00	544.972,00	85,2
3.	Održavanje groblja	150.000,00	150.000,00	100,0
4.	Održavanje javne rasvjete	500.000,00	444.886,00	89,0
	Ukupno	1.690.000,00	1.532.453,00	90,7

Rashodi za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene te obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o izvršenju navedenog programa u okviru rashoda za održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje javnih zelenih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima propisane kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje javnih zelenih površina, održavanje čistoće javnih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene te obavljanje poslova dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima.

– Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Šolta ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Šolta organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Šolta te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Šolta

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Šolta ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da su opći uvjeti isporuke i cjenik komunalne usluge za uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine doneseni uz njezinu suglasnost, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, na javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalne usluge za uslužnu komunalnu djelatnost, na izvještavanje o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Šolta **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Šolta

Općina Šolta očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Šolta. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

Općina Tučepi

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Tučepi utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 16 km², a obuhvaća jedno naselje s 1 931 stanovnika.

U tablici broj 200 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Tučepi po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 200

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Tučepi, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom		
				Općina Tučepi	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.) ili pomorsko dobro	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)
	1	2	3	4	5	6
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	29	26	3	0
	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Uređena plaža	32	0	32	0
		Pješačka staza	14	4	5	5
		Šetalište	5	2	3	0
		Trg	1	0	1	0
2.	Javna parkirališta	Parkirališta	7	7	0	0
3.	Javne zelene površine	Drvored	6	6	0	0
		Zelene površine uz cestu	2	2	0	0
		Dječje igralište	1	1	0	0
4.	Građevine i uređaji javne namjene	Nadstrešnice na stajalištima javnog prometa	6	0	6	0
		Javni nužnik	4	0	4	0
		Oglasne ploče	25	15	7	3
		Ploče s planom naselja	9	3	3	3
		Spomen ploča	6	0	0	6
		Kulturno dobro	6	0	0	6
		Javni zdenac	8	4	4	0
		Kapelica	4	0	1	3
Svjetionik	1	0	1	0		
5.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	214	144	70	0
6.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	1	1	0	0
Ukupno			381	215	140	26

Općina Tučepi je do kolovoza 2020. evidentirala 381 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture, od čega je 215 ili 56,4 % u vlasništvu Općine, 140 ili 36,8 % u javnom vlasništvu, a 26 ili 6,8 % na zemljištu u privatnom, mješovito privatnom i javnom ili s neriješenim vlasničkim statusom.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Tučepi ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 381 građevinu i uređaj komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja te podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, ali ne i podaci o radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Tučepi, Općina provodi aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na svom području u zemljišnim knjigama i katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka unesenih u evidenciju komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Tučepi.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Tučepi u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Tučepi, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Poslovne knjige proračuna su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Tučepi evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture i druge imovine povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Tučepi obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-naloz-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Tučepi je u svibnju 2010. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima, a u rujnu 2010. njezine izmjene kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 201 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Tučepi, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 201

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Tučepi, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	
1.	Opskrba pitkom vodom	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općina Tučepi
2.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
3.	Održavanje čistoće	
4.	Održavanje groblja	
5.	Organizacija i naplata parkiranja na javnim parkiralištima	
6.	Prijevoz putnika u javnom prometu	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
7.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	
8.	Tržnice na malo	
9.	Poslovi premještanja i blokiranja nepropisno zaustavljenih, parkiranih i ostavljenih vozila	
10.	Prigodna ukrašavanja i osvjetljenja Općine za državne blagdane i druge manifestacije u organizaciji Općine	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
11.	Održavanje nerazvrstanih cesta	
12.	Higijeničarski poslovi	
13.	Dezinfekcija, dezinssekcija i deratizacija	
14.	Održavanje i uređenje plaža	
15.	Održavanje javnih površina	
16.	Javna rasvjeta	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi od kolovoza 2018. Tako je Odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, Odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalne djelatnosti određene su djelatnost opskrbe pitkom vodom i djelatnost odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, koje odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi nisu propisane kao komunalne djelatnosti.

Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Tučepi i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Tučepi je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno, ali ne i odvojeno prema izvoru financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju i odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova održavanja komunalne infrastrukture po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuju i opis i opseg poslova održavanja. Opis poslova održavanja odnosi se na određivanje, a opseg na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima održavanja komunalne infrastrukture iskazani su rashodi za naknadu za zbrinjavanje komunalnog otpada, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture te opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Tučepi nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Tučepi je u studenome 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade, a u siječnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima može odobriti djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 138,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 132,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 10,0 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određene su četiri zone u kojima se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Tučepi koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 2,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Tučepi je u studenome 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Tučepi ne sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Tučepi u 2019. i 2020. obavljalo se šest komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima, od čega je jedna uslužna komunalna djelatnost. Općina Tučepi obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje dvije komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje čistoće i održavanje groblja, povjerila je trgovačkom društvu čiji je osnivač Općina. Obavljanje tri komunalne djelatnosti koje se odnose na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, održavanje javnih površina, održavanje javne rasvjete te na prigodna ukrašavanja i osvjetljenja Općine za državne blagdane i druge manifestacije povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više njih zajedno, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, nego su je obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, odnosno bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Tučepi organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Tučepi za izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 14.436.358,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Tučepi je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 3.949.584,00 kn, što čini 27,4 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 202 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Tučepi za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 202

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Tučepi za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	5.808.854,00	5.216.915,00	89,8
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	7.528.610,00	5.986.776,00	79,5
3.	Javna rasvjeta	85.000,00	24.894,00	29,3
	Ukupno	13.422.464,00	11.228.585,00	83,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 2.193.879,00 kn ili 16,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 203 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Tučepi za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 203

Izvršenje programa održavanje komunalne infrastrukture Općine Tučepi za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta i javnih površina na kojima nije dozvoljen promet motornim vozilima	630.000,00	318.421,00	50,5
2.	Čišćenje i održavanje javnih površina	2.277.000,00	2.309.135,00	101,4
3.	Održavanje javnih zelenih površina	278.525,00	243.460,00	87,4
4.	Održavanje javne rasvjete	340.000,00	322.007,00	94,7
5.	Održavanje groblja	14.750,00	14.750,00	100,0
	Ukupno	3.540.275,00	3.207.773,00	90,6

Rashodi za održavanje čistoće javnih površina i održavanje građevina, uređaja komunalne infrastrukture te obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije planirani su programom održavanja komunalne infrastrukture te iskazani u izvješću o njegovu izvršenju u okviru rashoda čišćenje i održavanje javnih površina, iako su navedene djelatnosti odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima utvrđene kao zasebne komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje održavanje čistoće javnih površina, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene i obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije planirati i iskazivati kao zasebne komunalne djelatnosti, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima.

Rashodi za prigodno ukrašavanje naselja, obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, održavanje javnih površina i održavanje javne rasvjete ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenih s pravnim osobama kojima je povjereno obavljanje navedenih komunalnih djelatnosti. Ugovori sadrže propisane odredbe o vremenu na koje su zaključeni, o vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene, ali ne i o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Tučepi ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinственog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Tučepi Lapac organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Tučepi te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Tučepi

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Tučepi ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Tučepi **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Tučepi

Općina Tučepi očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Tučepi. U očitovanju je navela da prihvaća nalaz Nacrta izvješća te da će postupiti po nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju. U očitovanju je navela da je donesena Odluka o obavljanju komunalnih djelatnosti na području Općine Tučepi kojom su određene komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na njezinu području i organizacijski oblici njihova obavljanja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Zadvarje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Zadvarje utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 13 km², a obuhvaća jedno naselje s 289 stanovnika.

Općina Zadvarje je do kolovoza 2020. evidentirala 19 građevinu komunalne infrastrukture, koje se u cijelosti odnose na nerazvrstane ceste u vlasništvu Općine.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Zadvarje vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, dok evidencija druge komunalne infrastrukture nije ustrojena. Evidencija nerazvrstanih cesta, u kojoj je do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) evidentirano 19 cesta sadrži propisane podatke o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Zadvarje, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Zadvarje.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Zadvarje u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Zadvarje, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Zadvarje evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna. Općina Zadvarje nije obavila popis imovine i obveza koncem 2019.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Zadvarje je u srpnju 2014. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblik njihova obavljanja.

U tablici broj 204 daju se podaci o komunalnim djelatnostima u Općini Zadvarje i organizacijskom obliku njihova obavljanja, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 204

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zadvarje, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje groblja	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općina Zadvarje
2.	Održavanje javnih površina	
3.	Odlaganje komunalnog otpada	
4.	Održavanje čistoće	
5.	Obavljanje pogrebnih poslova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
6.	Crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama	
7.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
8.	Održavanje javne rasvjete	
9.	Prijevoz putnika u javnom prometu,	
10.	Tržnice na malo	
11.	Održavanje javnih spomenika i spomen obilježja	
12.	Prigodno ukrašavanje Općine	
13.	Održavanje javnih sanitarnih čvorova	
14.	Postavljanja i održavanja prometne signalizacije	
15.	Sanacija divljih odlagališta	
16.	Upravljanje trgovinom na malo izvan prodavaonica na sajmeni dan	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018. Tako je odlukom o komunalnim djelatnostima određena komunalna djelatnost održavanja javnih i zelenih površina koja obuhvaća djelatnosti održavanja javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanja javnih zelenih površina, koje su važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu propisane kao zasebne komunalne djelatnosti. Također, odlukom o komunalnim djelatnostima kao komunalna djelatnost određena je djelatnost odlaganja komunalnog otpada, koja važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije propisana kao komunalna djelatnost. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Zadvarje i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Zadvarje je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja djelomično sadrže procjenu troškova građenja odvojeno za svaku građevinu komunalne infrastrukture, a ne sadrže naznaku izvora financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisan sadržaj programa građenja komunalne infrastrukture. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima, iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za sanaciju odlagališta otpada, naknadu za korištenje deponija komunalnog otpada, projektnu dokumentaciju za građenje građevina za javnu vodoopskrbu i odvodnju, izradu strateškog plana razvoja turizma, nabavku spremnika za otpad i izradu reklame u poduzetničkoj zoni, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući naznaku izvora financiranja građenja komunalne infrastrukture u programima građenja komunalne infrastrukture i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture.

Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Zadvarje nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Zadvarje je u srpnju 2019. donijela odluke o komunalnom doprinosu i o komunalnoj naknadi, a u rujnu 2018. Odluku o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su dvije zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je za prvu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ do 30,00 kn/m³, a za drugu zonu u iznosu od 5,00 kn/m³ do 20,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća, ovisno o njezinoj namjeni. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Zadvarje koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 0,40 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Zadvarje je u srpnju 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a može izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Zadvarje ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Zadvarje u 2019. i 2020. obavljalo se sedam komunalnih djelatnosti određenih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Zadvarje obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje tri komunalne djelatnosti, koje se odnose na održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, održavanje groblja i održavanje čistoće povjerila je vlastitom komunalnom pogonu. Obavljanje komunalne djelatnosti odvoza komunalnog otpada povjerila je trgovačkom društvu u suvlasništvu, a održavanje nerazvrstanih cesta povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja javne rasvjete, održavanja javnih zelenih površina i obavljanje poslova prigodnog ukrašavanja naselja nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nego su ih obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, odnosno bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje komunalnih djelatnosti na području Općine Zadvarje organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019., rashodi Općine Zadvarje za izvršenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u iznosu od 818.480,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajnije pomoći iz državnog proračuna. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Zadvarje je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, koja su također namijenjena za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ostvarila u iznosu od 778.639,00 kn, što čini 95,1 % ostvarenih rashoda za održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 205 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zadvarje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 205

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zadvarje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	150.000,00	117.167,00	78,1
2.	Projektna dokumentacija za ceste	80.000,00	0,00	-
3.	Javni nužnik	40.000,00	0,00	-
4.	Projektna dokumentacija za tržnicu	250.000,00	119.978,00	48,0
5.	Projektna dokumentacija za turističku infrastrukturu	100.000,00	190.268,00	190,3
6.	Projektna dokumentacija za šetnicu	50.000,00	15.000,00	30,0
7.	Izrada reklame u gospodarskoj zoni	20.000,00	0,00	-
8.	Građevine za javnu vodoopskrbu	25.000,00	0,00	-
9.	Izrada strateškog plana razvoja turizma	50.000,00	0,00	-
10.	Projektna dokumentacija - odvodnja	15.000,00	0,00	-
11.	Nabavka spremnika za otpad	50.000,00	0,00	-
Ukupno		830.000,00	442.413,00	53,3

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 387.587,00 kn ili 46,7 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 206 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zadvarje za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju proračuna za 2019.

Tablica broj 206

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zadvarje za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
1		2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	80.000,00	64.498,00	80,6
2.	Održavanje javnih površina	326.250,00	135.476,00	41,5
3.	Održavanje groblja	100.000,00	89.978,00	90,0
4.	Održavanje javne rasvjete	110.000,00	86.115,00	78,3
Ukupno		616.250,00	376.067,00	61,0

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 240.183,00 kn ili 39,0 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ili prekoračenja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje ili prekoračenje plana, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno obavljanje navedene komunalne djelatnosti. Ugovor sadrže propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih komunalnih djelatnosti i načinu određivanja njihove cijene te odredbe o nadzoru nad obavljanjem ugovorenih poslova, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Zadvarje ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Zadvarje organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Zadvarje te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Zadvarje

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Zadvarje ustrojila i vodi evidenciju nerazvrstanih cesta, da provodi aktivnosti radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da nije ustrojena te se ne vodi evidencija cjelokupne komunalne infrastrukture, na unošenje propisanih podataka u evidenciju nerazvrstanih cesta, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Zadvarje **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Zadvarje

Općina Zadvarje očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Zadvarje. U očitovanju je navela da prihvaća nalaz Nacrta izvješća te je pokrenula postupak usklađenja Odluke o komunalnim djelatnostima u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu.

Općina Zagvozd

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Zagvozd utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 138 km², a obuhvaća sedam naselja s 1 188 stanovnika.

U tablici broj 207 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Zagvozd po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 207

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Zagvozd, po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Zagvozd	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	76	0	0	0	76
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila	Trgovi	1	0	0	0	1
3.	Javna parkirališta	Parkirališta	4	0	0	0	4
4.	Javne zelene površine	Zelene površine uz ceste i ulice	1	0	0	0	1
5.	Groblja i krematoriji na grobljima	Groblja	5	0	0	0	5
		Mrtvačnice	4	0	0	0	4
6.	Javna rasvjeta	Rasvjetna tijela	685	0	0	0	685
Ukupno			776	0	0	0	776

Općina Zagvozd je do kolovoza 2020. evidentirala 776 građevina i uređaja komunalne infrastrukture na svom području. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se komunalna infrastruktura nalazi.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Zagvozd ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 776 građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura, ali ne i podaci o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom i osobi koja njime te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Zagvozđ, Općina provodi aktivnosti radi upisa komunalne nerazvrstanih cesta na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju nerazvrstanih cesta javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja nerazvrstanih cesta koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa nerazvrstanih cesta u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, kako je propisano odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture nije vidljivo koje su nerazvrstane ceste upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Zagvozđ.

Državni ured za reviziju nalaže, uz aktivnosti radi upisa i evidentiranja nerazvrstanih cesta, poduzimati aktivnosti radi upisa i druge komunalne infrastrukture na području Općine Zagvozđ u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Zagvozđ, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te приходima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Zagvozd evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje nije vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Zagvozd obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Zagvozd je u studenome 2020. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su, uz deset komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, određene i tri druge djelatnosti koje se smatraju komunalnim djelatnostima od značaja za Općinu, a odnose se na obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, veterinarsko-higijeničarskih poslova i prigodno ukrašavanje općinskih naselja. Odlukom su određeni organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zagvozd.

U tablici broj 208 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zagvozd, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 208

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zagvozd, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
2.	Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	
3.	održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	
4.	Održavanje javnih zelenih površina	
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	
6.	Održavanje groblja	
7.	Održavanje čistoće javnih površina	
8.	Prigodno ukrašavanje naselja	
9.	Održavanje javne rasvjete	
10.	Obavljanje poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije	
11.	Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova	
12.	Komunalni linijski prijevoz putnika	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji
13.	Obavljanje dimnjačarskih poslova	

Općina Zagvozd je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja, kako je propisano odredbom članaka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis poslova održavanja komunalne infrastrukture, s procjenom pojedinih troškova po djelatnostima i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i opseg poslova održavanja, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i opseg poslova održavanja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za projektnu dokumentaciju za građenje turističke zone, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za građenje poslovne zone te za građenje objekata vodoopskrbe i odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Zagvozd nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik je, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., koja su objavljena u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima.

Općina Zagvozd je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je, ovisno o njezinoj namjeni, za prvu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ do 30,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ do 20,00 kn/m³, te za treću zonu u iznosu od 5,00 kn/m³ do 10,00 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća.

Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 2,2 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi određeno je područje jedinstvene zone u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Zagvozd koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 12,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Zagvozd je u prosincu 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar. U obavljanju nadzora komunalni redar donosi rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a može izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda u slučaju njihova počinjenja. Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Zagvozd ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Zagvozd u 2019. i 2020. obavljalo se pet komunalnih djelatnosti propisanih odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Zagvozd obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova povjerila je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, dok održavanje javne rasvjete, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima i održavanje nerazvrstanih cesta nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima komunalnu djelatnost mogu obavljati trgovačko društvo i javna ustanova koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više njih zajedno, služba odnosno vlastiti pogon koji osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji ili pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, nego su ih obavljale pravne osobe na temelju narudžbenica, odnosno bez zaključivanja pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Zagvozd organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Prema podacima iz izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture za 2019., rashodi Općine Zagvozd za izvršenje navedenih programa iskazani su u iznosu od 3.463.321,00 kn, od čega se 109.643,00 kn odnosi na građenje objekata javne vodoopskrbe i održavanje sustava javne odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odluci o komunalnim djelatnostima nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 3.353.678,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva, od kojih su najznačajniji prihodi od pomoći. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Zagvozd je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 645.326,00 kn, što čini 19,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 209 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zagvozd za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 209

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zagvozd za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nerazvrstane ceste	370.000,00	820.600,00	221,8
2.	Javna parkirališta	2.754.639,00	1.403.960,00	51,0
3.	Građevine i uređaji javne namjene	65.000,00	62.673,00	96,4
4.	Javna rasvjeta	2.730.000,00	23.869,00	0,9
5.	Groblja	485.000,00	382.004,00	78,8
6.	Objekti javne vodoopskrbe	110.000,00	97.843,00	88,9
	Ukupno	6.514.639,00	2.790.949,00	42,8

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 3.723.690,00 kn ili 57,2 % manje od plana, a izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

U tablici broj 210 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zagvozd za 2019., prema podacima iz izvješća o izvršenju navedenog programa.

Tablica broj 210

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zagvozd za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	363.000,00	306.812,00	84,5
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	20.000,00	10.872,00	54,4
3.	Održavanje groblja	10.000,00	1.312,00	13,1
4.	Održavanje javne rasvjete	360.000,00	334.951,00	93,0
5.	Veterinarsko-higijeničarski poslovi	5.000,00	4.250,00	85,0
6.	Najam opreme	2.500,00	2.375,00	95,0
7.	Održavanje sustava javne odvodnje otpadnih voda	14.000,00	11.800,00	84,3
	Ukupno	774.500,00	672.372,00	86,8

Rashodi za obavljanje veterinarsko-higijeničarskih poslova ostvareni su na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti zaključenog s pravnom osobom kojoj je povjereno njihovo obavljanje. Ugovor sadrži propisane odredbe o vremenu na koje je zaključen, vrsti i opsegu ugovorenih poslova, načinu određivanja njihove cijene, ali ne i odredbe o jamstvu izvršitelja o ispunjenju ugovora, što nije u skladu s odredbom članka 49. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti sadrži i navedeno jamstvo.

Državni ured za reviziju nalaže kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Zagvozd ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom. Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranje zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedinog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Zagvozd organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja.

Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Zagvozd te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Zagvozd

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Zagvozd ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je općinski načelnik podnio predstavničkom tijelu propisana izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, kao i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Zagvozd **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Zagvozd

Općina Zagvozd očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Zagvozd. U očitovanju je navela da nema primjedbi na Nacrt izvješća.

Općina Zmijavci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Općina Zmijavci utvrđena je kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 14 km², a obuhvaća jedno naselje s 2 048 stanovnika.

U tablici broj 211 daju se podaci o evidentiranim građevinama i uređajima komunalne infrastrukture u Općini Zmijavci po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, prema podacima iz evidencije komunalne infrastrukture Općine u vrijeme obavljanja revizije (kolovoz 2020.).

Tablica broj 211

Broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture u Općini Zmijavci po vrstama i prema vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom

Redni broj	Vrsta komunalne infrastrukture	Građevine i uređaji komunalne infrastrukture	Ukupno	Vlasništvo nad komunalnom infrastrukturom			
				Općina Zmijavci	Javno (RH i druge osobe javnog prava, društveno, općenarodna imovina i sl.)	Drugo (privatno, mješovito privatno i javno, neriješen vlasnički status i sl.)	Podaci o vlasništvu nisu uneseni u evidenciju
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Nerazvrstane ceste	Ceste	242		0	0	242
2.	Javne zelene površine	Dječja igrališta s pripadajućom opremom	1	0	0	0	1
		Javni sportski i rekreacijski prostori	1	0	0	0	1
3.	Javna rasvjeta	Rasvjetni stupovi	242	0	0	0	242
4.	Groblja i mrtvačnice	Groblja	2	0	0	0	2
		Mrtvačnice	2				2
Ukupno			490	0	0	0	490

Općina Zmijavci je do kolovoza 2020. evidentirala 490 građevina komunalne infrastrukture na svom području. Evidencija ne sadrži podatke o vlasništvu nad zemljištem na kojem se komunalna infrastruktura nalazi. Osim građevina iz tablice 211, u evidenciji komunalne infrastrukture evidentirano je još 13 građevina, a odnose se na kulturna dobra i druge građevine koje ne služe za obavljanje komunalnih djelatnosti te prema odredbama članaka 59. i 60. Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu komunalna infrastruktura.

Državni ured za reviziju preporučuje u evidenciji komunalne infrastrukture evidentirati samo građevine, uređaje i predmete koji se odnose na komunalnu infrastrukturu propisanu odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Nalaz

– Evidentiranje komunalne infrastrukture

Općina Zmijavci ustrojila je i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, u koju su do vremena obavljanja revizije (kolovoz 2020.) uneseni podaci za 490 građevine i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, katastarskoj čestici i katastarskoj općini u kojoj se komunalna infrastruktura nalazi i osobi koja njome upravlja, ali ne i podaci o zemljišnoknjižnoj čestici, vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom te o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi, što nije u skladu s odredbom članka 63. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojoj evidencija komunalne infrastrukture sadrži i navedene podatke.

Državni ured za reviziju nalaže evidenciju komunalne infrastrukture voditi tako da sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, te je kontinuirano nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja.

Prema podacima Općine Zmijavci, Općina nije poduzimala aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, odnosno nije donosila odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljala geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture koji se dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine. Navedeno nije u skladu s odredbama članaka 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima jedinice lokalne samouprave donose odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljaju geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavljaju nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na području Općine Zmijavci u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Preporučuje se podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Zmijavci, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračunsko računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine - po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

U glavnoj knjizi Općine Zmijavci evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture, ali se ne vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje bi bila vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

Državni ured za reviziju preporučuje voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, po vrsti, količini i vrijednosti tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake pojedinačne građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporučuje se za svaku pojedinačnu građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Zmijavci obavila je popis imovine i obveza koncem 2019. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi.

Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske Ministarstva financija, iz siječnja 2018., (<https://mfin.gov.hr/istaknute teme/drzavna-riznica/racunovodstvo/upute-nalozi-i-ostalo/179>) propisan je postupak procjene vrijednosti neevidentirane imovine koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne provesti u okviru redovnog postupka ažuriranja poslovnih knjiga i osiguranja realnosti svojih financijskih izvještaja. Postupak procjene neevidentirane imovine provodi se internom procjenom (po radnom povjerenstvu na temelju aproksimativne usporedne metode koristeći dostupne informacije s tržišta, od Porezne uprave, iz katastra i iz drugih izvora), po ovlaštenom procjenitelju (u iznimnim slučajevima kad je imovina u postupku otuđenja, zamjene i slično) te u iznosu pojedinačne vrijednosti od jedne kune (za imovinu čiju vrijednost zbog njezinih specifičnih obilježja nije opravdano, niti moguće procjenjivati, kao što je imovina koja spada u kategoriju kulturno-povijesne baštine, neotuđivih prirodnih bogatstava, nekih infrastrukturnih objekata i slično).

Državni ured za reviziju preporučuje procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

– Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Općina Zmijavci je u prosincu 2016. donijela Odluku o komunalnim djelatnostima kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području Općine i organizacijski oblici njihova obavljanja.

U tablici broj 212 daju se podaci o organizacijskim oblicima obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zmijavci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima.

Tablica broj 212

Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Zmijavci, prema Odluci o komunalnim djelatnostima

Redni broj	Komunalna djelatnost	Osoba koja prema Odluci o komunalnim djelatnostima može obavljati komunalne djelatnosti
	1	2
1.	Opskrba pitkom vodom	Trgovačko društvo čiji je osnivač ili suosnivač Općina Zmijavci
2.	Odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda	
3.	Odlaganje komunalnog otpada	
4.	Održavanje čistoće	
5.	Održavanje nerazvrstanih cesta i poljskih putova	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti
6.	Javna rasvjeta	
7.	Održavanje javnih površina	
8.	Održavanje groblja	
9.	Izgradnja, održavanje i popravak grobnica	
10.	Iskop i održavanje kanalske mreže	

Odluka o komunalnim djelatnostima donesena je na temelju odredaba Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je bio na snazi do kolovoza 2018. i nije usklađena s odredbama istog Zakona koje su na snazi od kolovoza 2018.

Tako su odlukom o komunalnim djelatnostima određene komunalne djelatnosti odlaganja komunalnog otpada, opskrbe pitkom vodom i odvodnje i pročišćavanja otpadnih, koje važećim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nisu propisane kao komunalne djelatnosti. Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave, a propisane su odredbama članaka 22., 23., 24. i 25. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Prema odredbi članka 26. Zakona o komunalnom gospodarstvu, osim djelatnosti propisanih navedenim Zakonom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti da se komunalnom djelatnošću smatraju i druge djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na njezinu području, ako po svom sadržaju i značenju predstavljaju nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju, ako su pretežno uslužnog karaktera te ako se obavljaju prema načelima komunalnog gospodarstva.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području Općine Zmijavci i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi.

Općina Zmijavci je, istodobno s donošenjem proračuna, donijela programe građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. i 2020. te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Programi građenja komunalne infrastrukture sadrže procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja, a troškovi građenja su iskazani ukupno po vrstama komunalne infrastrukture, ali ne i odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja, što nije u skladu s odredbom članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se troškovi građenja komunalne infrastrukture u programu građenja komunalne infrastrukture iskazuju odvojeno za svaku građevinu i ukupno te odvojeno prema izvoru njihova financiranja. Programi održavanja komunalne infrastrukture sadrže opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture i iskaz financijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja, ali ne i procjenu pojedinih troškova po djelatnostima, što nije u skladu s odredbom članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu kojom je propisano da se programom održavanja komunalne infrastrukture određuje i procjena pojedinih troškova po djelatnostima. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019. iskazani su rashodi za uklanjanje otpada s ilegalnih deponija otpada, građenje objekata potrebnih za obavljanje društvenih djelatnosti, djelatnosti športa i kulture, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju nalaže programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture donositi tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući iskaz troškova građenja odvojeno za svaku građevinu i odvojeno prema izvoru njihova financiranja u programima građenja komunalne infrastrukture te procjenu pojedinih troškova po djelatnostima u programima održavanja komunalne infrastrukture. Preporučuje se u programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture iskazivati samo rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi, između ostalog, u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, koje se, prema odredbama Zakona o prostornom, izrađuje na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini, za razdoblje od četiri godine, a sadrži polazišta, analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja, analizu provedbe prostornih planova, i drugih dokumenata koji utječu na prostor te prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Općina Zmijavci nije izradila izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Općinski načelnik nije podnio predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2019., što nije u skladu s odredbama članaka 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu, prema kojima općinski načelnik, istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna, podnosi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu, koja se objavljuju u službenom glasilu.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi predstavničkom tijelu izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Općina Zmijavci je u prosincu 2018. donijela odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi i o vrijednosti boda komunalne naknade te ih objavila u službenom glasilu, kako je propisano odredbama članaka 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Odlukom o komunalnom doprinosu određena je jedinstvena zona za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određena je u iznosu od 11,50 kn/m³ građevine za koju se komunalni doprinos plaća i iznosi 0,8 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnoj naknadi također je određena jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijent zone, koeficijenti namjene, rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Zmijavci koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobađanje od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 1,00 kn/m² nekretnine za koju se komunalna naknada plaća.

Općina Zmijavci je u ožujku 2019. donijela Odluku o komunalnom redu kojem je propisano uređenje naselja, način uređenja i korištenja površina javne namjene te održavanje reda i čistoće na njima i njihovo čuvanje, mjere za održavanje komunalnog reda, prekršajne odredbe za narušavanje komunalnog reda te druge odredbe radi uspostave i održavanja komunalnog reda. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provode komunalni redari. U obavljanju nadzora komunalni redari donose rješenja o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, a mogu izdavati prekršajne naloge i naplaćivati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

Prema odredbi članka 104. Zakona o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu mora se osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama. Odluka o komunalnom redu Općine Zmijavci ne sadrži odredbe kojima bi se osigurala navedena mogućnost.

Državni ured za reviziju nalaže odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- Upravljanje komunalnom infrastrukturom

Na području Općine Zmijavci u 2019. i 2020. obavljale su se dvije komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o komunalnim djelatnostima. Općina Zmijavci obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalne djelatnosti održavanja održavanje nerazvrstanih cesta povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti, dok održavanje javne rasvjete nije organizirano u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, nego je obavljano bez zaključivanja ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području Općine Zmijavci organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, kao što je to učinjeno s obavljanjem komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta.

Prema podacima Općine Zmijavci, rashodi Općine za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iskazani su u iznosu od 3.298.919,00 kn, od čega se 872.213,00 kn odnosi na građenje objekata javne vodoopskrbe i održavanje sustava javne odvodnje, što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture, tako da rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u 2019. iznose 2.426.706,00 kn. Izvori financiranja su sredstva komunalne naknade, kao zakonom propisani izvori namijenjeni za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te druga proračunska sredstva. Prema podacima iz financijskih izvještaja, Općina Zmijavci je u 2019. sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade ostvarila u iznosu od 603.561,00 kn, što čini 24,9 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

U tablici broj 213 daju se podaci o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zmijavci za 2019., prema podacima Općine.

Tablica broj 213

Izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture Općine Zmijavci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Nabava zemljišta	50.000,00	0,00	-
2.	Nematerijalna imovina	100.000,00	0,00	-
3.	Građevinski objekti	2.820.000,00	3.065.860,00	108,7
4.	Tekuće i investicijsko održavanje	210.000,00	0,00	-
5.	Postrojenja i oprema	163.000,00	0,00	-
	Ukupno	3.343.000,00	3.065.860,00	91,7

Rashodi za izvršenje programa građenja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 277.140,00 kn ili 8,3 % manje od plana, a izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži obrazloženje za odstupanja od plana.

U tablici broj 214 daju se podaci o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zmijavci za 2019., prema podacima Općine.

Tablica broj 214

Izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture Općine Zmijavci za 2019.

u kn

Redni broj	Opis	Rashodi za 2019.		
		Planirano	Ostvareno	Indeks
	1	2	3	4
1.	Održavanje javne rasvjete	220.000,00	233.059,00	105,9
2.	Sanacija ilegalnih odlagališta otpada	80.000,00	0,00	-
	Ukupno	300.000,00	233.059,00	77,7

Rashodi za izvršenje programa održavanja komunalne infrastrukture za 2019. ostvareni su 66.941,00 kn ili 22,3 % manje od plana, pri čemu izvješće o izvršenju proračuna također ne sadrži obrazloženje za odstupanje od plana.

Državni ured za reviziju preporučuje kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.

- Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom

Prema odredbi članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, jedinice lokalne samouprave moraju upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba u području komunalnog gospodarstva. Zadaća koju Općina Zmijavci ima, a odnosi se na optimalno zadovoljavanje javnih potreba, traži osiguranje potrebnih informacija koje bi bile temelj za donošenje dugoročnih i kratkoročnih odluka te omogućile učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom.

Proces donošenja odluka o javnim potrebama i njihovu financiranju zasniva se, između ostalog, i na informacijama o preferencijama stanovnika.

Prema prikupljenim podacima, poslovi nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i drugom imovinom obavljaju se unutar Jedininstvenog upravnog odjela, na temelju unutarnjih akata kojima su uređeni ustrojstvo i sistematizacija radnih mjesta. Općina Zmijavci organizira, financira i nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavanje komunalnog reda na svom području, ali ne provodi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom te ne raspolaže podacima i zaključcima o učincima upravljanja komunalnom infrastrukturom koji bi proizašli iz provedene analize i vrednovanja. Osnovni pokazatelji koji se mogu koristiti za analizu i vrednovanje su podaci o stanju pojedinih nerazvrstanih cesta u cilju poduzimanja potrebnih mjera i radnji radi održavanja njihove prohodnosti i tehničke ispravnosti te prometne sigurnosti na njima, o stanju pojedinih javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima radi obavljanja popravaka kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost, o stanju pojedinih građevina javne odvodnje oborinskih voda u cilju poduzimanja potrebnih aktivnosti radi efikasnog prihvata i odvodnje oborinskih voda s površina javne namjene, o udjelu javnih zelenih površina u ukupnoj općinskoj površini i osvjetljenosti javnih površina, u cilju njihova povećanja radi poboljšanja kvalitete života građana. Također, mogu se analizirati i podaci o stanju građevina i uređaja javne namjene radi poduzimanja potrebnih aktivnosti za njihovo održavanje, o potrebama za parkirnim i grobnim mjestima u cilju povećanja njihova broja i lakše dostupnosti građanima, o prilagođenosti javnih površina za kretanje osoba s posebnim potrebama te drugi podaci u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu može se analizirati i vrednovati i na temelju podataka i saznanja o broju korisnika pojedinih komunalnih usluga u odnosu na broj stanovnika Općine Zmijavci te njihovu zadovoljstvu ili nezadovoljstvu u pogledu stanja i korištenja komunalne infrastrukture na području Općine, a podaci i saznanja mogu se prikupljati promatranjem i anketiranjem stanovnika te iz medija, javnog pogovora i iz drugih izvora.

Državni ured za reviziju preporučuje analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina na koje se upravljanje komunalnom infrastrukturom može unaprijediti. Preporučuje se uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Ocjena učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u Općini Zmijavci

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je Općina Zmijavci ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture, da je donijela odluku o komunalnim djelatnostima kojom je određena komunalna djelatnost koja se može obavljati na njezinu području i organizacijski oblik obavljanja, da je donijela godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da je donijela i primjenjuje odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da organizira i financira građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadzire građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđene su i nepravilnosti i propusti koji se odnose na unošenje propisanih podataka u evidenciju komunalne infrastrukture, na poduzimanje aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, na evidentiranje komunalne infrastrukture u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluke o komunalnim djelatnostima i odluke o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, na podnošenje propisanih izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu, organiziranje obavljanja komunalnih djelatnosti, sadržaj programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, na izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Zmijavci **djelomično učinkovito**, te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti otklonili.

Očitovanje Općine Zmijavci

Općina Zmijavci očitovala se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije, koji se odnosi na Općinu Zmijavci. U očitovanju je navela da je suglasna s Nacrtom izvješća.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom i upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.

Revizijom je utvrđeno da je većina jedinica lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije ustrojila i vodi evidenciju komunalne infrastrukture te poduzima aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture u zemljišnim knjigama i katastru, da su donijele odluke o komunalnim djelatnostima kojima su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na njihovu području i organizacijski oblici obavljanja, da su donijele godišnje programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture te da je većina gradonačelnika i općinskih načelnika podnijela predstavničkim tijelima izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, da su donijele i da primjenjuju odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu, da obavljanje komunalnih djelatnosti organiziraju na propisani način, da se opći uvjeti isporuke i cjenici komunalnih usluga donose uz njihovu suglasnost, da organiziraju i financiraju građenje i održavanje komunalne infrastrukture u skladu s donesenim programima građenja i održavanja te da nadziru građenje i održavanje komunalne infrastrukture i održavanje komunalnog reda na svom području. Međutim, utvrđeno je da postoje nepravilnosti i propusti koji se odnose na to da neke jedinice lokalne samouprave nisu ustrojile evidenciju komunalne infrastrukture i nisu poduzimale aktivnosti radi njezina evidentiranja u zemljišnim knjigama i katastru te da načelnici nekih općina predstavničkom tijelu nisu podnijeli propisana godišnja izvješća o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, zatim na unošenje propisanih podataka u evidencije komunalne infrastrukture i podataka o statusu komunalne infrastrukture u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, evidentiranje komunalne infrastrukture i druge imovine u knjigovodstvenim evidencijama, usklađenost odluka o komunalnim djelatnostima, o komunalnom doprinosu i o komunalnom redu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi, donošenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za uslužne komunalne djelatnosti, izvještavanje o izvršenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture, ugovaranje jamstva izvršitelja o ispunjenju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti te na provođenje sustavne analize i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu radi utvrđivanja mogućnosti unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u gradovima Kaštela, Komiža i Supetar te općinama Klis, Marina, Okrug i Prgomet **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, u gradovima Hvar, Imotski, Makarska, Omiš, Sinj, Solin, Split, Stari Grad, Trogir, Vis, Vrgorac i Vrlika te općinama Baška Voda, Bol, Brela, Cista Provo, Dicmo, Dugi Rat, Dugopolje, Gradac, Hrvace, Jelsa, Lećevica, Lokvičići, Lovreć, Milna, Muć, Nerežišća, Otok, Podbablje, Podgora, Podstrana, Postira, Primorski Dolac, Proložac, Runovići, Seget, Sutivan, Šestanovac, Šolta, Tučepi, Zadvarje, Zagvozd i Zmijavci **djelomično učinkovito**, a u Gradu Trilju i općinama Pučišća, Selca i Sućuraj **neučinkovito** te su jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije dani sljedeći nalozi i preporuke, prema područjima revizije:

1. Evidentiranje komunalne infrastrukture

- 1.1. Ustrojiti evidenciju cjelokupne komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, kontinuirano je nadopunjavati podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te je voditi tako da sadrži sve podatke propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 1.2. Unesene podatke za evidentiranu komunalnu infrastrukturu sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.
- 1.3. Poduzimati aktivnosti radi evidentiranja komunalne infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave u zemljišnim knjigama i katastru, a koje se odnose na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i pribavljanje geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture te njihovo dostavljanje nadležnom sudu i nadležnom tijelu za katastar radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru kao javnog dobra u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 1.4. Podatke o vlasništvu nad komunalnom infrastrukturom, koji se unose u evidenciju komunalne infrastrukture, unositi tako da iz njih bude vidljivo koje su građevine komunalne infrastrukture, navedene u evidenciji, upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave, kako bi se uvidom u evidenciju komunalne infrastrukture mogao pratiti njezin status u pogledu upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru.
- 1.5. Voditi analitičke knjigovodstvene evidencije komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine, koja je u glavnoj knjizi iskazana sintetički, tako da iz nje bude vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost svake građevine ili uređaja, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.6. Za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijski broj te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih brojeva povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.
- 1.7. Na kraju svake poslovne godine popisivati imovinu i obveze, procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te je evidentirati u poslovnim knjigama, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

2. Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

- 2.1. Donijeti odluku o komunalnim djelatnostima kojom će se komunalne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave i organizacijski oblici njihova obavljanja odrediti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te uskladiti odredbe odluke o komunalnim djelatnostima kojima će se urediti obavljanje komunalnih djelatnosti s organizacijskim oblicima njihova obavljanja.
- 2.2. Donositi zasebne programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji će sadržavati sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 2.3. U programima građenja i održavanja komunalne infrastrukture iskazivati rashode koji se odnose na građenje i održavanje komunalne infrastrukture te na građenje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.
- 2.4. Podnositi izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture predstavničkom tijelu te ih objavljivati u službenom glasilu, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 2.5. Odluke o komunalnom doprinosu, o komunalnoj naknadi, o vrijednosti boda komunalne naknade i o komunalnom redu uskladiti s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu koji je na snazi te ih objaviti u službenom glasilu.
- 2.6. Odlukom o komunalnom redu osigurati mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

3. Upravljanje komunalnom infrastrukturom

- 3.1. Obavljanje svih komunalnih djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave organizirati u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
- 3.2. Osigurati donošenje i javno objavljivanje općih uvjeta isporuke i cjenika komunalnih usluga za sve uslužne komunalne djelatnosti koje se obavljaju na području jedinice lokalne samouprave, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

- 3.3. Sredstva komunalnog doprinosa i komunalne naknade koristiti za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, a sredstva komunalne naknade za druge propisane namjene, koje se ne odnose na financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, koristiti na temelju odluke predstavničkog tijela kojom će se utvrditi da takvo korištenje sredstava komunalne naknade ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
 - 3.4. U programima građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture i izvješćima o njihovu izvršenju iskazivati sve rashode koji se odnose na građenje odnosno održavanje komunalne infrastrukture te rashode za građenje iskazivati po vrstama komunalne infrastrukture na koju se odnose, a rashode za održavanje po komunalnim djelatnostima kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture i svim komunalnim djelatnostima koje se obavljaju, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odluke o komunalnim djelatnostima.
 - 3.5. Kod značajnijeg odstupanja ostvarenih rashoda za građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u odnosu na planirane, u izvješćima o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture navoditi obrazloženje za odstupanje, kako bi se osigurala potpuna obaviještenost predstavničkog tijela i javnosti o upravljanju komunalnom infrastrukturom.
 - 3.6. Izvješća o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture uskladiti s programima građenja odnosno održavanja u pogledu iskazivanja planiranih aktivnosti i rashoda za njihovu provedbu.
 - 3.7. Kod povjeravanja obavljanja komunalnih djelatnosti pravnim i fizičkim osobama na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti ugovarati sve propisane elemente, uključujući i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.
4. Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom
 - 4.1. Analizirati i vrednovati učinke upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture radi utvrđivanja učinkovitosti upravljanja, utvrđivanja i rješavanja problema u vezi s upravljanjem i korištenjem, utvrđivanja utjecaja upravljanja na lokalnu zajednicu te utvrđivanja načina unaprjeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom.
 - 4.2. Uvesti i primjenjivati kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu na kojima se komunalno gospodarstvo temelji te izvještavati javnost o postignutim ciljevima i učincima upravljanja, odnosno o poduzetim mjerama u slučaju neispunjavanja zadanih ciljeva.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja i otklonili propusti u vezi s evidentiranjem i upravljanjem komunalnom infrastrukturom te funkcioniranjem sustava nadzora nad učinkovitošću u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije.

Prilog 1

Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije u 2019. i 2020., prema organizacijskim oblicima obavljanja

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvoditelji bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
1.	Grad Hvar	15	11	-	-	-	4	15	0	0	0	0	0
2.	Grad Imotski	10	10	-	-	-	-	10	0	0	0	0	0
3.	Grad Kaštela	16	2	-	9	1	4	16	0	0	0	0	0
4.	Grad Komiža	7	6	-	-	-	1	7	0	0	0	0	0
5.	Grad Makarska	8	1	-	4	-	1	6	0	0	2	2	0
6.	Grad Omiš	10	4	-	2	1	2	9	0	0	1	1	0
7.	Grad Sinj	12	7	-	-	1	4	12	0	0	0	0	0
8.	Grad Solin	10	-	-	5	-	5	10	0	0	0	0	0
9.	Grad Split	19	11	-	-	3	5	19	0	0	0	0	0
10.	Grad Stari Grad	11	7	-	-	-	3	10	0	0	1	1	0
11.	Grad Supetar	12	9	-	-	-	3	12	0	0	0	0	0
12.	Grad Trijelj	11	5	-	-	-	3	8	2	0	1	3	0
13.	Grad Trogir	14	11	-	-	-	3	14	0	0	0	0	0
14.	Grad Vis	13	10	-	-	-	2	12	0	0	1	1	0
15.	Grad Vrgorac	12	10	-	-	-	2	12	0	0	0	0	0
16.	Grad Vrljika	12	10	-	-	-	2	12	0	0	0	0	0
17.	Općina Baška Voda	6	4	-	-	-	-	4	0	0	2	2	0
18.	Općina Bol	11	10	-	-	-	1	11	0	0	0	0	0
19.	Općina Brela	7	5	-	-	-	2	7	0	0	0	0	0
20.	Općina Cista Provo	6	-	-	-	-	5	5	0	0	1	1	0
21.	Općina Dicmo	2	-	-	-	-	2	2	0	0	0	0	0
22.	Općina Dugi Rat	9	1	-	2	1	5	9	0	0	0	0	0
23.	Općina Dugopolje	7	5	-	-	-	1	6	0	0	1	1	0
24.	Općina Gradac	5	-	-	-	1	4	5	0	0	0	0	0
25.	Općina Hrvace	3	-	-	-	-	2	2	0	0	1	1	0
26.	Općina Jelsa	8	8	-	-	-	-	8	0	0	0	0	0

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj komunalnih djelatnosti prema organizacijskim oblicima obavljanja propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu						Broj komunalnih djelatnosti prema drugim oblicima obavljanja				Broj komunalnih djelatnosti koje jedinica lokalne samouprave obavlja zajednički s drugim jedinicama
			Trgovačko društvo čiji je osnivač jedna ili više jedinica lokalne samouprave	Javna ustanova čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave	Vlastiti pogon	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti	Ukupno	Zaposlenici bez osnivanja vlastitog pogona	Javni radovi	Drugi način (razni izvoditelji bez zaključivanja ugovora)	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6	7	8 (3+4+5+6+7)	9	10	11	12 (9+10+11)	13
27.	Općina Klis	11	6	-	-	-	5	11	0	0	0	0	0
28.	Općina Lečevica	6	-	-	-	-	-	-	0	0	6	6	0
29.	Općina Lokvičići	1	-	-	-	-	1	1	0	0	0	0	0
30.	Općina Lovreć	4	-	-	-	-	2	2	0	0	2	2	0
31.	Općina Marina	8	7	-	-	-	1	8	0	0	0	0	0
32.	Općina Milna	11	7	-	-	-	2	9	0	0	2	2	0
33.	Općina Muć	2	-	-	-	-	1	1	0	0	1	1	0
34.	Općina Nerežišća	4	-	-	-	-	1	1	3	0	0	3	0
35.	Općina Okrug	10	6	-	-	-	4	10	0	0	0	0	0
36.	Općina Otok	3	-	-	-	-	3	3	0	0	0	0	0
37.	Općina Podbablje	2	-	-	-	-	2	2	0	0	0	0	0
38.	Općina Podgora	8	5	-	-	-	1	6	0	0	2	2	0
39.	Općina Podstrana	7	-	-	6	-	1	7	0	0	0	0	0
40.	Općina Postira	6	-	-	-	-	2	2	4	0	0	4	0
41.	Općina Prgomet	3	-	-	-	-	3	3	0	0	0	0	0
42.	Općina Primorski Dolac	3	-	-	-	-	2	2	1	0	0	1	0
43.	Općina Proložac	3	-	-	-	-	3	3	0	0	0	0	0
44.	Općina Pučišća	4	-	-	-	-	2	2	0	0	2	2	0
45.	Općina Runovići	2	-	-	-	-	2	2	0	0	0	0	0
46.	Općina Seget	7	1	-	-	-	6	7	0	0	0	0	0
47.	Općina Selca	10	-	-	-	-	-	-	0	0	10	10	0
48.	Općina Sućuraj	2	-	-	-	-	1	1	0	0	1	1	0
49.	Općina Sutivan	16	-	-	14	-	-	14	0	0	2	2	0
50.	Općina Šestanovac	4	-	-	-	-	2	2	1	1	0	2	0
51.	Općina Šolta	17	16	-	-	-	-	16	0	0	1	1	0
52.	Općina Tučepi	6	2	-	-	-	3	5	0	0	1	1	0
53.	Općina Zadvarje	7	1	-	3	-	-	4	0	0	3	3	0
54.	Općina Zagvozd	5	-	-	-	-	1	1	0	0	4	4	0
55.	Općina Zmijavci	2	-	-	-	-	1	1	0	0	1	1	0

Prilog 2

Podaci o obavljanju uslužnih komunalnih djelatnosti u jedinicama
lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije u 2019. i 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupan broj uslužnih komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke i/ili cjenik doneseni uz suglasnost jedinice lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su cjenici objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Jedinica lokalne samouprave je o primjeni nove cijene obavještavala nadležno središnje tijelo državne uprave i/ili upravno tijelo županije (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Hvar	3	3	3	3	ne
2.	Grad Imotski	2	2	2	-	ne
3.	Grad Kaštela	3	3	2	2	ne
4.	Grad Komiža	1	1	-	1	ne
5.	Grad Makarska	2	2	2	2	ne
6.	Grad Omiš	4	3	3	3	ne
7.	Grad Sinj	4	4	3	3	ne
8.	Grad Solin	1	1	1	1	ne
9.	Grad Split	7	4	4	4	ne
10.	Grad Stari Grad	3	3	1	2	ne
11.	Grad Supetar	3	3	1	3	ne
12.	Grad Trilj	0	-	-	-	-
13.	Grad Trogir	4	4	2	4	ne
14.	Grad Vis	3	3	-	3	ne
15.	Grad Vrgorac	2	2	1	2	ne
16.	Grad Vrlika	2	1	-	1	ne
17.	Općina Baška Voda	0	-	-	-	-
18.	Općina Bol	2	2	1	1	ne
19.	Općina Brela	1	1	1	1	ne
20.	Općina Cista Provo	0	-	-	-	-
21.	Općina Dicmo	0	-	-	-	-
22.	Općina Dugi Rat	1	1	-	-	ne
23.	Općina Dugopolje	1	1	-	1	ne
24.	Općina Gradac	1	-	-	-	ne
25.	Općina Hrvace	0	-	-	-	-
26.	Općina Jelsa	2	2	1	2	ne
27.	Općina Klis	0	-	-	-	-
28.	Općina Lećeveica	0	-	-	-	-
29.	Općina Lokvičići	0	-	-	-	-
30.	Općina Lovreć	0	-	-	-	-
31.	Općina Marina	3	3	1	1	ne
32.	Općina Milna	3	3	3	3	ne
33.	Općina Muć	0	-	-	-	-
34.	Općina Nerežišća	1	1	1	1	ne
35.	Općina Okrug	2	2	2	2	ne
36.	Općina Otok	0	-	-	-	-
37.	Općina Podbablje	0	-	-	-	-
38.	Općina Podgora	2	2	1	1	ne
39.	Općina Podstrana	2	2	2	2	ne
40.	Općina Postira	-	-	-	-	-
41.	Općina Prgomet	-	-	-	-	-
42.	Općina Primorski Dolac	-	-	-	-	-
43.	Općina Proložac	-	-	-	-	-
44.	Općina Pučišća	-	-	-	-	-
45.	Općina Runovići	-	-	-	-	-
46.	Općina Seget	-	-	-	-	-
47.	Općina Selca	-	-	-	-	-
48.	Općina Sućuraj	-	-	-	-	-

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupan broj uslužnih komunalnih djelatnosti koje su se obavljale u jedinicama lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke i/ili cjenik doneseni uz suglasnost jedinice lokalne samouprave	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su opći uvjeti isporuke objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Broj uslužnih komunalnih djelatnosti za koje su cjenici objavljeni u službenom glasilu/na mrežnim stranicama JLS i/ili na mrežnim stranicama isporučitelja	Jedinica lokalne samouprave je o primjeni nove cijene obavještavala nadležno središnje tijelo državne uprave i/ili upravno tijelo županije (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
49.	Općina Sutivan	3	1	-	1	ne
50.	Općina Šestanovac	-	-	-	-	-
51.	Općina Šolta	2	2	2	2	ne
52.	Općina Tučepi	-	-	-	-	-
53.	Općina Zadvarje	-	-	-	-	-
54.	Općina Zagvozd	-	-	-	-	-
55.	Općina Zmijavci	-	-	-	-	-

Prilog 3

Podaci o donošenju programa građenja i održavanja komunalne
infrastrukture za 2019. i izvještavanju o njihovu izvršenju u
jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Donošenje programa (da/ne)	Objava programa u službenom glasilu (da/ne)	Podneseno izvješće o izvršenju programa predstavničkom tijelu (da/ne)	Objava izvješća u službenom glasilu (da/ne)	Izrađeno izvješće o stanju u prostoru (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
1.	Grad Hvar	da	Da	Da	da	da
2.	Grad Imotski	da	Da	Ne	-	ne
3.	Grad Kaštela	da	Da	Da	da	da
4.	Grad Komiža	da	Da	Da	da	da
5.	Grad Makarska	da	Da	Da	da	ne
6.	Grad Omiš	da	Da	Da	da	da
7.	Grad Sinj	da	Da	da	da	da
8.	Grad Solin	da	Da	da	da	ne
9.	Grad Split	da	Da	da	ne/da	da
10.	Grad Stari Grad	da	Da	da	da	ne
11.	Grad Supetar	da	Da	da	da	da
12.	Grad Trijelj	da	Da	ne	-	ne
13.	Grad Trogir	da	Da	da	da	ne
14.	Grad Vis	da	Da	da	da	ne
15.	Grad Vrgorac	da	Da	da	da	ne
16.	Grad Vrljika	da	Da	da	da	ne
17.	Općina Baška Voda	da	Da	ne	-	ne
18.	Općina Bol	da	Da	ne	-	ne
19.	Općina Brela	da	Da	da	da	ne
20.	Općina Cista Provo	da	Da	da	da	ne
21.	Općina Dicmo	da	Da	da	da	ne
22.	Općina Dugi Rat	da	Da	ne	-	ne
23.	Općina Dugopolje	da	Da	da	da	ne
24.	Općina Gradac	da	Da	da	da	ne
25.	Općina Hrvace	da	Da	da	da	ne
26.	Općina Jelsa	da	Da	da	da	ne
27.	Općina Klis	da	Da	da	da	da
28.	Općina Lećevica	da	Da	da	da	ne
29.	Općina Lokvičići	da	Da	da	da	ne
30.	Općina Lovreć	da	Da	da	da	ne
31.	Općina Marina	da	Da	da	da	ne
32.	Općina Milna	da	Da	ne	-	ne
33.	Općina Muć	da	Da	da	da	ne
34.	Općina Nerežišća	da	Da	ne	-	ne
35.	Općina Okrug	da	Da	da	da	da
36.	Općina Otok	da	Da	ne	-	da
37.	Općina Podbablje	da	Da	da	da	ne
38.	Općina Podgora	da	Da	da	da	ne
39.	Općina Podstrana	da	Da	ne	-	ne
40.	Općina Postira	da	Da	da	da	ne
41.	Općina Prgomet	da	Da	da	da	ne
42.	Općina Primorski Dolac	da	Da	da	da	ne
43.	Općina Proložac	da	Da	da	da	ne
44.	Općina Pučišća	da	Da	ne	-	ne
45.	Općina Runovići	da	Da	ne	-	ne
46.	Općina Seget	da	Da	da	da	ne

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Donošenje programa (da/ne)	Objava programa u službenom glasilu (da/ne)	Podneseno izvješće o izvršenju programa predstavničkom tijelu (da/ne)	Objava izvješća u službenom glasilu (da/ne)	Izrađeno izvješće o stanju u prostoru (da/ne)
	1	2	3	4	5	6
47.	Općina Selca	da	Da	ne	-	ne
48.	Općina Sućuraj	da	Ne	ne	-	ne
49.	Općina Sutivan	da	Da	da	da	ne
50.	Općina Šestanovac	da	Da	ne	-	ne
51.	Općina Šolta	da	Da	da	da	ne
52.	Općina Tučepi	da	Da	ne	-	ne
53.	Općina Zadvarje	da	Da	ne	-	ne
54.	Općina Zagvozd	da	Da	da	da	ne
55.	Općina Zmijavci	da	Da	ne	-	ne

Prilog 4

Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa, kao zakonom propisanih izvora namijenjenih za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture, te rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije u 2019.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
1.	Grad Hvar	4 251	1.713.365,00	2.756.725,00	13,00	4.470.103,00	4.631.608,00	6.757.636,00	11.389.244,00	39,2
2.	Grad Imotski	10 764	78.712,00	1.882.426,00	18.189,00	1.979.327,00	4.719.741,00	4.205.034,00	8.924.775,00	22,2
3.	Grad Kaštela*	38 667	7.935.773,00	27.537.015,00	0,00	35.472.788,00	22.178.395,00	25.358.095,00	47.536.490,00	74,6
4.	Grad Komiza	1 526	547.985,00	482.287,00	0,00	1.030.272,00	967.596,00	738.288,00	1.705.884,00	60,4
5.	Grad Makarska	13 834	16.180.916,00	4.282.057,00	6,00	20.462.979,00	13.716.712,00	10.504.478,00	24.221.190,00	84,5
6.	Grad Omiš	14 936	5.584.353,00	7.651.616,00	222,00	13.236.191,00	4.773.909,00	12.895.222,00	17.669.131,00	74,9
7.	Grad Sinj	24 826	700.263,00	4.819.856,00	0,00	5.520.119,00	957.278,00	7.610.418,00	8.567.696,00	64,4
8.	Grad Solin	23 926	9.851.920,00	27.395.554,00	0,00	37.247.474,00	13.516.809,00	12.373.939,00	25.890.748,00	143,9
9.	Grad Split*	178 102	68.001.666,00	130.395.852,00	42,00	198.397.560,00	60.755.685,00	125.335.921,00	186.091.606,00	106,6
10.	Grad Stari Grad	2 781	964.724,00	1.342.190,00	0,00	2.306.914,00	2.130.544,00	1.469.110,00	3.599.654,00	64,1
11.	Grad Supetar	4 074	3.288.486,00	2.266.560,00	0,00	5.555.046,00	2.821.171,00	4.454.616,00	7.275.787,00	76,3
12.	Grad Trijelj	9 109	259.452,00	77.744,00	0,00	337.196,00	3.484.214,00	4.954.244,00	8.438.458,00	4,0
13.	Grad Trogir	13 192	10.017.677,00	9.131.289,00	0,00	19.148.966,00	7.670.390,00	13.200.812,00	20.871.202,00	91,7
14.	Grad Vis	1 934	1.053.971,00	1.452.350,00	0,00	2.506.321,00	268.293,00	1.885.551,00	2.153.844,00	116,4
15.	Grad Vrgorac	6 572	495.574,00	1.947.455,00	0,00	2.443.029,00	2.650.192,00	2.330.783,00	4.980.975,00	49,0
16.	Grad Vrljika	2 177	26.812,00	185.596,00	0,00	212.408,00	1.127.920,00	2.366.838,00	3.494.758,00	6,1
17.	Općina Baška Voda	2 775	5.534.948,00	440.772,00	0,00	5.975.720,00	1.288.746,00	3.091.613,00	4.380.359,00	136,4
18.	Općina Bol	1 630	2.147.838,00	3.042.490,00	0,00	5.190.328,00	4.169.319,00	2.253.284,00	6.422.603,00	80,8
19.	Općina Brela	1 703	2.674.343,00	1.558.647,00	0,00	4.232.990,00	1.107.510,00	3.156.291,00	4.263.801,00	99,3
20.	Općina Cista Provo	2 335	20.540,00	43.263,00	121,00	63.924,00	942.856,00	575.939,00	1.518.795,00	4,2

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
21.	Općina Dicmo	2 802	103.321,00	1.117.997,00	0,00	1.221.318,00	1.298.620,00	1.207.380,00	2.506.000,00	48,7
22.	Općina Dugi Rat	7 092	2.841.370,00	1.524.272,00	0,00	4.365.642,00	1.301.339,00	5.072.907,00	6.374.246,00	64,6
23.	Općina Dugopolje	3 469	1.307.656,00	15.205.496,00	0,00	16.513.152,00	4.614.422,00	3.622.431,00	8.236.853,00	100,5
24.	Općina Gradac	3 261	2.150.189,00	1.313.275,00	0,00	3.463.464,00	4.588.578,00	2.586.201,00	7.174.779,00	48,3
25.	Općina Hrvace	3 617	46.367,00	876.814,00	0,00	923.181,00	2.036.534,00	1.348.149,00	3.384.683,00	27,3
26.	Općina Jelsa	3 582	2.242.776,00	1.381.336,00	56,00	3.624.168,00	3.901.185,00	3.019.300,00	6.920.485,00	52,4
27.	Općina Klis	4 801	1.976.267,00	4.940.865,00	233,00	6.917.365,00	3.289.714,00	5.204.108,00	8.493.822,00	81,4
28.	Općina Lečevica	583	21.683,00	197.324,00	0,00	219.007,00	2.685.428,00	336.505,00	3.021.933,00	7,2
29.	Općina Lokvičići	807	6.956,00	187.139,00	0,00	194.095,00	1.821.169,00	49.391,00	1.870.560,00	10,4
30.	Općina Lovreć	1 699	8.874,00	287.082,00	40,00	295.996,00	188.265,00	1.171.912,00	1.360.177,00	21,8
31.	Općina Marina	4 595	4.116.175,00	2.367.864,00	0,00	6.484.039,00	4.470.523,00	2.098.081,00	6.568.604,00	98,7
32.	Općina Milna	1 034	3.049.722,00	581.560,00	0,00	3.631.282,00	3.433.920,00	1.501.117,00	4.935.037,00	73,6
33.	Općina Muć	3 882	247.492,00	938.943,00	13.357,00	1.199.792,00	1.772.192,00	1.983.960,00	3.756.152,00	31,9
34.	Općina Nerežišća	862	495.962,00	112.787,00	0,00	608.749,00	171.880,00	508.273,00	680.153,00	84,8
35.	Općina Okrug	3 349	3.574.722,00	2.662.351,00	0,00	6.237.073,00	4.291.121,00	2.202.373,00	6.493.494,00	96,1
36.	Općina Otok	5 474	544,00	544.551,00	0,00	545.095,00	978.436,00	2.062.887,00	3.041.323,00	17,9
37.	Općina Podbablje	4 680	28.473,00	174.540,00	0,00	203.013,00	1.280.885,00	3.952.683,00	5.233.568,00	3,9
38.	Općina Podgora	2 518	3.133.049,00	1.545.204,00	0,00	4.678.253,00	5.153.588,00	6.255.426,00	11.409.014,00	41,0
39.	Općina Podstrana	9 129	6.716.074,00	3.876.027,00	0,00	10.592.101,00	2.198.648,00	5.397.975,00	7.596.623,00	139,4
40.	Općina Postira	1 559	851.869,00	762.012,00	0,00	1.613.881,00	1.681.831,00	792.939,00	2.474.770,00	65,2
41.	Općina Prgomet	673	0,00	264.933,00	0,00	264.933,00	122.138,00	848.070,00	970.208,00	27,3
42.	Općina Primorski Dolac	770	24.822,00	143.173,00	0,00	167.995,00	0,00	409.280,00	409.280,00	41,0
43.	Općina Proložac	3 802	80.680,00	7.599,00	7,00	88.286,00	1.394.900,00	1.029.665,00	2.424.565,00	3,6
44.	Općina Pučišća	2 171	342.550,00	450.755,00	0,00	793.305,00	2.310.789,00	1.708.838,00	4.019.627,00	19,7
45.	Općina Runovići	2 416	0,00	79.748,00	0,00	79.748,00	2.908.509,00	493.194,00	3.401.703,00	2,3
46.	Općina Seget	4 854	5.598.588,00	3.950.632,00	0,00	9.549.220,00	1.708.827,00	1.743.441,00	3.452.268,00	176,6
47.	Općina Selca	1 804	490.191,00	413.156,00	0,00	903.347,00	1.049.660,00	822.833,00	1.872.493,00	48,2

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj stanovnika prema popisu iz 2011.	Prihodi od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa za 2019. u kn				Rashodi za građenje i održavanje komunalne infrastrukture za 2019. u kn			Udjel prihoda od komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa u rashodima za građenje i održavanje komunalne infrastrukture u %
			Komunalni doprinos	Komunalna naknada	Šumski doprinos	Ukupno	Građenje komunalne infrastrukture	Održavanje komunalne infrastrukture	Ukupno	
	1	2	3	4	5	6 (3+4+5)	7	8	9 (7+8)	10
48.	Općina Sućuraj	463	76.773,00	139.687,00	0,00	216.460,00	1.760.398,00	174.288,00	1.934.686,00	11,2
49.	Općina Sutivan	822	2.060.315,00	1.091.497,00	0,00	3.151.812,00	2.167.844,00	1.172.644,00	3.340.488,00	94,4
50.	Općina Šestanovac	1 958	9.970,00	114.894,00	0,00	124.864,00	840.049,00	1.310.677,00	2.150.726,00	5,8
51.	Općina Šolta	1 700	1.394.935,00	1.832.852,00	0,00	3.227.787,00	3.922.657,00	1.532.453,00	5.455.110,00	59,2
52.	Općina Tučepi	1 931	2.587.922,00	1.361.662,00	0,00	3.949.584,00	11.228.585,00	3.207.773,00	14.436.358,00	27,4
53.	Općina Zadvarje	289	75.543,00	703.072,00	24,00	778.639,00	442.413,00	376.067,00	818.480,00	95,1
54.	Općina Zagvozd	1 188	121.368,00	523.958,00	0,00	645.326,00	2.693.106,00	660.572,00	3.353.678,00	19,2
55.	Općina Zmijavci	2 048	7.877,00	595.684,00	0,00	603.561,00	2.193.647,00	233.059,00	2.426.706,00	24,9
	Ukupno	454 798	182.870.393,00	280.962.485,00	32.310,00	463.865.188,00	239.780.688,00	311.614.964,00	551.395.652,00	84,1

*Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, Grad Kaštela je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 2.183.955,00 kn, koja se koriste za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Kaštela sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 37.656.743,00 kn što čini 79,2 % ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

*Na temelju Zakona o cestama i Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, Grad Split je u 2019. ostvario i sredstva naknade za uporabu javnih cesta u iznosu od 3.755.457,00 kn, koja se koriste za financiranje građenja i održavanja nerazvrstanih cesta. Tako je Grad Split sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade, šumskog doprinosa i naknade za uporabu javnih cesta ostvario u iznosu od 202.153.017,00 kn što je 16.061.411,00 kn ili 6,6 % više od ostvarenih rashoda za građenje i održavanje komunalne infrastrukture.

Prilog 5

Podaci o jediničnoj vrijednosti komunalnog doprinosa i vrijednosti boda komunalne naknade u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije koncem 2020.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za 1. zonu u kn/m ³		Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa za 1. zonu u odnosu na prosječne troškovi građenja m ³ građevine u RH	Godišnja vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²
		Najniža	Najviša		
	1	2	3	4	5
1.	Grad Hvar	138,00	138,00	10,0	4,20
2.	Grad Imotski	2,00	24,00	1,7	0,70
3.	Grad Kaštela	90,00	90,00	6,5	12,00
4.	Grad Komiža	60,00	60,00	4,3	3,60
5.	Grad Makarska	110,00	138,00	10,0	7,68
6.	Grad Omiš	3,11	10,37	0,8	4,20
7.	Grad Sinj	27,00	27,00	2,0	2,40
8.	Grad Solin	138,00	138,00	10,0	26,40
9.	Grad Split	138,00	138,00	10,0	9,24
10.	Grad Stari Grad	120,00	120,00	8,7	0,30
11.	Grad Supetar	138,00	138,00	10,0	4,80
12.	Grad Trilj	1,08	4,50	0,3	4,20
13.	Grad Trogir	100,00	100,00	7,2	6,00
14.	Grad Vis	130,00	130,00	9,4	3,60
15.	Grad Vrgorac	1,50	19,50	1,4	3,60
16.	Grad Vrlika	10,00	10,00	0,7	2,40
17.	Općina Baška Voda	138,30	138,30	10,0	1,20
18.	Općina Bol	138,00	138,00	10,0	1,40
19.	Općina Brela	138,00	138,00	10,0	2,40
20.	Općina Cista Provo	5,00	5,00	0,4	1,68
21.	Općina Dicmo	15,00	15,00	1,1	3,60
22.	Općina Dugi Rat	35,00	135,00	9,8	2,52
23.	Općina Dugopolje	12,00	40,00	6,2	12,00
24.	Općina Gradac	60,00	60,00	4,3	0,20
25.	Općina Hrvace	4,00	4,00	0,3	3,00
26.	Općina Jelsa	100,00	100,00	7,2	3,60
27.	Općina Klis	13,00	135,00	9,8	4,80
28.	Općina Lećevica	20,00	130,00	9,4	1,00
29.	Općina Lokvičići	1,00	1,00	0,1	2,00
30.	Općina Lovreć	5,00	5,00	0,4	0,18
31.	Općina Marina	138,00	138,00	10,0	0,50
32.	Općina Milna	130,00	130,00	9,4	3,60
33.	Općina Muć	15,00	30,00	2,2	0,24
34.	Općina Nerežišća	100,00	100,00	7,2	3,00
35.	Općina Okrug	88,00	110,00	8,0	4,80
36.	Općina Otok	2,00	4,00	0,3	0,50
37.	Općina Podbablje	1,00	1,00	0,1	2,40
38.	Općina Podgora	135,00	135,00	9,8	2,40
39.	Općina Podstrana	138,00	138,00	10,0	3,60
40.	Općina Postira	138,00	138,00	10,0	3,00
41.	Općina Prgomet	8,00	30,00	2,2	0,30

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za 1. zonu u kn/m ³		Postotak najviše jedinične vrijednosti komunalnog doprinosa za 1. zonu u odnosu na prosječne troškovi građenja m ³ građevine u RH	Godišnja vrijednost boda komunalne naknade u kn/m ²
		Najniža	Najviša		
	1	2	3	4	5
42.	Općina Primorski Dolac	9,00	30,00	2,2	0,80
43.	Općina Proložac	1,00	1,00	0,1	1,00
44.	Općina Pučišća	15,00	50,00	3,6	2,40
45.	Općina Runovići	4,00	4,00	0,3	1,00
46.	Općina Seget	138,00	138,00	10,0	6,00
47.	Općina Selca	120,00	120,00	8,7	2,40
48.	Općina Sućuraj	100,00	100,00	7,2	3,00
49.	Općina Sutivan	138,00	138,00	10,0	3,60
50.	Općina Šestanovac	1,00	50,00	3,6	0,21
51.	Općina Šolta	75,00	75,00	5,4	0,40
52.	Općina Tučepi	138,00	138,00	10,0	2,40
53.	Općina Zadvarje	10,00	30,00	2,2	0,40
54.	Općina Zagvozd	15,00	30,00	2,2	12,00
55.	Općina Zmijavci	11,50	11,50	0,8	1,00